ИНТЕРВЮ
Емил Костадинов: Кой е главният противник на БСП
11

ОФИЦИАЛНО
Грипна епидемия в София, децата остават в училище
5

ФАЛИТИ
136 000 фирми преустановили дейност през 2012 г.
6

ПРОМЯНА
Скъпият ток от ВЕИ удари и германците
10

Голямата игра на националности
13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 cm.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК | 23 ЯНУАРИ | 2014 ГОДИНА/23 | БРОЙ 18 (6720)

ЦВЕТЛИН ЙОВЧЕВ:

Битовата престъпност става приоритет на МВР

България разработва превантивна програма съвместно с Израел

Фокусът за 2014 г. ще бъде насочен още по-засилено върху битовата престъпност, декларира вчера пред депутатите от вътрешната комисия вицепремиерът и вътрешен министър Цветлин Йовчев. Той посочи, че са необходими още целенасочени усилия, за да има траен резултат. По думите му в момента има "някакво мърдане", някакви малки резултати в тази посока. Независимо от тези успехи министърът не е доволен и се надява по-добрите резултати срещу битовата престъпност да станат ясни в следващите няколко месеца. Предстои разработването на програми за превенции срещу престъпността. Преди време от МВР обявиха, че форма за превенция ще бъде засиленото видеонаблюдение. Една от програмите ще бъде съвместно с Израел. В работата на МВР е включено и засиленото сътрудничество с гражданското общество, като акцент ще е работата с нещатните сътрудници.

2

Снимка БГНЕС

С двама убити бе белязан поредният ден на сблъсъци в центъра на Киев между протестиращите и силите на реда. Президентът Виктор Янукович призова опозицията към преговори

10

Стоянка Мутафова празнува 92 години със „Столетие мое"

26

Психиатърка бе избрана за „Мисис Баба"

28

В Испания възхваляват Гришо след загубата му от Надал в Мелбърн

32

НЯКОЛКО ДУМИ

Юрий БОРИСОВ

ХАЙДЕ ДА СИ ГОВОРИМ ЗА ЛЯВОТО!

Информираните хора с леви възгледи могат да въздъхнат с облекчение. Не, АБВ не се е отказала от алтернативна листа. Не, рейтингът на ГЕРБ не се е срутил.

Европейският съюз заяви, че спира част от преговорите за свободна търговия със САЩ, за да се проведат тримесечни консултации с обществеността *(стр. 10)*. Малка победа на европейското гражданско общество.

Преговорите със САЩ до този момент се водят полусекретно. Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ) може да постави държавите на колене пред мощните корпорации. Припомням - възможността една фирма да осъди една държава пред трибунал без право на обжалване, ако прецени, че нейни бъдещи печалби са застрашени. Може да направи Европа безсилна пред храните с ГМО. Може да ощети националните бюджети чрез премахване на митата. Може да убие хиляди малки фирми, защото ще ги постави в още по-неравностойни условия. И така нататък.

В. ДУМА пръв информира за тези опасности чрез статия на "Монд дипломатик" от 21.11.2013 г. Сдружението "Солидарна България", първо и единствено засега, чрез своя декларация от 22.01. т.г. сезира всички държавни институции. Отговори обаче няма. Ясно е защо президентът мълчи. Още през октомври миналата година той самонадеяно и безотговорно заяви, че България напълно подкрепя споразумението. Моля?

Стр. 3

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538
⇩ USD: 1.44171
⇧ GBR: 2.38807
⇧ CHF: 1.58431

www.duma.bg

Евродепутати ще предложат да получим повече средства

Финансовите средства, които България получава за бежанската криза, "не са огромни" и заслужават повече, смята ръководителят на европейската делегация, която инспектира родните центрове

Снимка БГНЕС

България отбелязва напредък спрямо условията, които предлага на пристигащите бежанци, категоричен бе Франк Енгел

Павлета ДАВИДОВА

България е на фронтовата линия спрямо потока бежанци от кризисни райони като Сирия и Афганистан, признават от делегацията на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на Европейския парламент, която бе на работно посещение в България. Условията в бежанските центрове у нас се подобряват, гласи заключението на делегацията. Председателят й Франк Енгел подчерта, че една от препоръките, които ще съдържа бъдещият доклад от посещението, ще е България да получи повече средства за борба с бежанската криза. Той отбеляза, че в първата масова вълна условията за посрещане на бежанците не са били идеални, но вече са значително подобрени. Евродепутатът добави, че финансовите средства, които България получава, "не са огромни" и допълни, че други страни с помалко проблеми получават повече.

Енгел бе категоричен, че тежестта трябва да се разпредели между страните членки на ЕС и Европа трябва да направи много повече, за да се разреши проблемът с бежанците у нас. Евродепутатът анализира, че краят на кризата и бежанския поток са далеч. Той припомни, че на територията на Турция и Ливан има по около 700 хил. сирийци и ЕС би срещнал сериозни затруднения, ако всички те се насочат към него. Енгел отбеляза, че в някои страни има значително отрицание за прием на сирийски граждани. Той смята, че е необходимо да се формулира политическо послание, което да гласи, че солидарността с нуждаещите се е истинска европейска ценност. "Не може да приемаме България да е единствената страна, която практически да изпълнява това убеждение", категоричен бе евродепутатът. Той смята, че тежестта трябва да бъде солидарно разпределена между членовете на ЕС.

Евродепутатът коментира и административния капацитет, и скоростта, с която чужденците в България получават статут на бежанци. "7 месеца в очакване може да ми се струват много, но на моята страна й отне доста повече време за обработване документите на бежанците от бившата Югославия. В сравнение с това България е доста по-бърза, особено предвид засиления мигрантски поток", анализира Енгел.

50 души минали границата от началото на годината

Около 50 души нелегално са преминали границата от началото на годината, съобщи министърът на вътрешните работи вчера. Цветлин Йовчев даде за сравнение, че 193 души са минали през януари 2013 г. Можем да кажем, че сме овладели кризата и че днес можем да дишаме далеч по-спокойно, каза министърът. Той посочи, че повече от два пъти са увеличени темповете на извеждане извън страната на нелегални имигранти, които нямат право да претендират за бежански статут на наша територия. Извеждаме повече хора, отколкото влизат в страната, твърди Йовчев.

Разкрити са над 3000 нови места за настаняване на имигранти, а до края на февруари ще приключат всички дейности в Харманли, като все още съществуват проблеми в София, но са в ход обществени поръчки.

Върви експертен диалог и внимателно прецизиране на сумите и сроковете за изграждане на временното преградно съоръжение на българо-турската граница, каза Цветлин Йовчев пред вътрешната комисия в НС. Така той обясни причината стената да струва с над 3 млн.лв. повече. Министърът каза, че първоначалните разчети са били на база прогнозни цени. По-рано на заседание на Министерския съвет той обяви, че по експертни оценки българо-турската граница е най-натоварената в целия ЕС. Йовчев информира, че полицейското присъствие там е причина за намаляване на нелегалния трафик, затова и командированите полицаи засега са намалени със 100 души. Според него тепърва ще се види ефектът от изграждането на заграждението по границата с Турция, което също би трябвало да доведе до помалко командировани униформени там.

Страхил Ангелов се обяснява пред медиите, но не пред колегите си

Депутатът от БСП Страхил Ангелов, който бе на частна визита в Сирия, предпочете да се обясни пред медиите, вместо пред колегите си. Той заяви, че не вижда нищо толкова фатално и трагично в посещението си в Сирия.

Ангелов, който пристигна в България във вторник вечерта, не се появи на заседанието на ПГ на Коалиция за България, но още от летището започна да дава изявления. Той призна, че лично лидерът на БСП Сергей Станишев му е казал да не ходи, но въпреки това той решил да пренебрегне думите му.

Депутатът не видя нищо лошо в посещението си и обясни, че искал да провери има ли българи, които се борят на страната на "Ал Кайда", което било въпрос от национална сигурност. При следващо свое участие Ангелов реши, че е искал да подпомогне бизнеса, а накрая обяви, че е бил в Дамаск по покана на фондация "Славяни". Репортажите на телевизия "Ал Джазира" пък определи като пропаганда.

"За мен въпросът с посещението на Страхил Ангелов в Сирия е приключен. Очаквам Народното събрание да предприеме съответните действия. Това, което то може да направи, е да го отстрани от поста председател на Групата за приятелство със Сирия." Това заяви в кулоарите на парламента външният министър Кристиан Вигенин. Той подчерта, че е научил за пътуването на депутата твърде късно и не е имало възможност за реакция. Ангелов не е изразил позиция нито на парламента, нито на правителството, нито на България като цяло, каза Вигенин.

МВР прекратява всичките си договори с частни фирми

Почти всички договори с близо 700-те частни фирми, наели МВР по договори за охрана, вече са прекратени, съобщи министърът на вътрешните работи Цветлин Йовчев. Той уточни, че оставали само няколко, които са "на доизживяване". Неустойки министерството не е плащало на частниците, тъй като процедурата по прекратяването на договорите тече вече шести месец, а на фирмите били изпратени вече предизвестия. По думите на Йовчев част от областните директори на полицията в страната били настоятелно посъветвани да сключат договори с частните фирми. От кого обаче идвал съветът, Йовчев отказа да отговори, като посочи само, че това бил човек от професионалното ръководство на министерството. Преди време стана ясно, че МВР е действало като подизпълнител на частните фирми, като е извършвало охранителна дейност. Цветлин Йовчев припомни, че част от фирмите дори били кухни, а ресурсът и средствата, които били акумулирани по договорите, отивали "за частна облага".

В НС изслушват кандидатката за съдебен инспектор

Правната комисия ще изслуша единствения кандидат за главен инспектор в Инспектората към Висшия съдебен съвет Веселина Тенева на 26 февруари, стана ясно вчера. Според Закона за съдебната власт комисията изслушва всеки кандидат за инспектор и за главен инспектор. Процедурата се насрочва и обявява от комисията не покъсно от един месец преди провеждането му. До 18 февруари всички заинтересовани могат да предоставят своите предложения и въпроси към кандидата.

Депутатите приеха, че кандидатът за шеф на Инспектората към ВСС е изпълнил формалните изисквания за допустимост на нейната кандидатура. Според процедурните правила за избор на главен съдебен инспектор комисията по правни въпроси на отделно заседание, предхождащо изслушването, проверява дали предложените кандидати отговарят на изискванията за заемане на длъжността. Веселина Тенева е единственият кандидат за поста главен инспектор на Инспектората към ВСС. Кандидатурата й бе предложена от зам.-председателя на Народното събрание Мая Манолова и председателя на правната комисия Четин Казак. Именно Тенева председателстваше съдебния състав, който отмени уволнението на Мирослава Тодорова и поиска ВСС да й наложи друго, съизмеримо с провинението й, наказание. Тя председателства и състава, оправдал Ахмед Доган по делото за хонорара му за хидровъзела Цанков камък.

СЪС СПОРОВЕ ЗАПОЧВА ОБСЪЖДАНЕТО НА НОВ ИЗБОРЕН КОДЕКС

Мила ХРИСТОВА

Със спорове започна вчера обсъждането в парламента на новия Изборен кодекс. Още в самото начало Мая Манолова като шеф на временната комисия, подготвила проекта, предложи на депутатите да я подкрепят в това да има изцяло нов закон, а не поправки в стария, изготвен от Искра Фидосова. Въпреки силните аргументи в полза на новите практики, гарантиращи честни прозрачни правила за провеждане изборите, от ГЕРБ твърдо заявиха, че не искат нов закон. Манолова подчерта, че бюлетините ще имат защитени кодове, които ги правят негодни за фалшифициране, и че се предлага книжата да се отпечатват в Държавната печатница на БНБ.

Законопроектът на нов ИК е крачка напред, той дава по-голяма подреденост на изборния процес, смята Дора Янкова от БСП. Според Мустафа Карадайъ от ДПС изработването на нов ИК е задължително. Това е тест за демократичност за политиците, за парламента, за гражданството и за обществото като цяло, каза той и допълни, че действащият ИК тотално се компрометирал. Павел Шопов от "Атака" също подкрепи новия закон и каза, че това е начин да се избяга от "фидосовщината".

Цецка Цачева беше категорична, че няма нужда от нов кодекс, а само от преработване на сегашния. Депутатът от ГЕРБ Веселин Вучков побърза да отбележи, че 90 на сто от предложения проект представляват текстове от действащия Изборен кодекс. Очаква се депутатите днес да гласуват на първо четене проектите на комисията на Манолова и на ГЕРБ.

Предложеният изцяло нов Изборен кодекс включва възможността за пренареждане на избирателните листи, като това ще е валидно след преминаването на 7% праг. За първи път се заговаря и за въвеждане на машинно гласуване, с което ще се намали до минимум манипулирането на вота и ще спре надпечатването на бюлетини, категорична беше Мая Манолова.

„От омразата и плюнката се раждат още български патриоти, които знаят, че нашето дело е право“

ВОЛЕН СИДЕРОВ ПО ВРЕМЕ НА СЛОВОТО СИ ПРЕД НС ЗА ВРЪЩАНЕ НА ДЕПУТАТСКИЯ МУ ИМУНИТЕТ

България отговаря на критиките на ЕК с екшън план

Правителството разглежда доклада като точен и веднага ще предприеме мерки по него, каза Зинаида Златанова

Милена НИКОЛОВА

България ще започне работа по “екшън план”, който ще помогне за напредъка по глави правосъдие и вътрешен ред на база последните препоръки от мониторинговия доклад на ЕК. Това обяви вицепремиерът Цветлин Йовчев вчера на пресконференция, свързана с поредните критични констатации на Еврокомисията. В доклада си тя констатира крехък напредък на страната ни в тези две основни области, заради които важи механизмът на наблюдение от 2006 година насам.

Трябва да благодарим за оценката на ЕК, констатациите трябва да ги разглеждаме като възможност ние да се фокусираме върху правилните насоки, върху които трябва да вложим повече усилия, каза Йовчев.

Той беше категоричен, че всяка една от слабостите, които са отчетени, трябва да мобилизира кабинета за работа и напредъкът щял да бъде скоро налице. По думите му, е отчетена положителната тенденция на сега управляващите, както и усилията, които са положени през последните 6 месеца.

По отношение на БОРКОР, към които има критика, към момента резултатите, които е постигнало това звено, са незадоволителни, призна Йовчев, но изрази убеждение, че Бойко Великов, който е оглавил органа, е намерил правилния подход в работата.

Снимка Мариета ТОМОВА

Оценките от доклада на ЕК не изненадаха вицепремиерите Зинаида Златанова и Цветлин Йовчев, които обясниха, че ги чака много работа в бъдеще

Работи се по проект за въвеждане на система, за която се счита, че е в основата на това, държавата да може да открива системни грешки при борбата с корупцията и това да допринесе съществено не само за откриването на тези грешки, но и за предприемане на конкретни мерки за тяхното отстраняване, обясни министърът. По думите му функциите, които са възложени на БОРКОР, трябва да останат, тъй като борбата с корупцията е една много важна област.

Докладът на ЕК е обективен, точен, базира се на факти, не политизира по никакъв начин ситуацията и е много професионален. Доволна съм от това, което виждам в доклада, защото той представлява много ясен план за действия, който ще започнем да изпълняваме. Това каза на свой ред вицепремиерът Зинаида Златанова.

Ще обсъдим действията и мерките със срокове, ще обсъдим във Висшия съдебен съвет мерките, за да направим ясен план и там, обеща тя. По думите ѝ, от документа става ясно, че има тенденции, предприети в правилна посока, като спазване и ненамеса на изпълнителната власт в съдебната, допълни Златанова. Тя обясни, че продължава да твърди, че новият Наказателен кодекс е достатъчно добър като законопроект. Според нея правителството преди шест месеца е тръгнало от ниска база, която очертава ситуация, в която демократичните принципи не са били спазени. Тръгвайки оттам, мисля, че повечето добри отзиви в доклада се отнасят за последните месеци на управлението в България. Важно е да започне незабавно план за действие, подкрепи колегата си Йовчев Зинаида Златанова.

ИЗПЪЛНИЛИ СМЕ КРИТЕРИИТЕ ЗА ШЕНГЕН

Критериите за влизането в Шенгенското пространство не са предложени от България, но нашата страна ги е изпълнила, каза Цветлин Йовчев в отговор на въпрос кога страната ни ще стане член на пространството. На заседанието на Съвета за правосъдие и вътрешни работи, което започва в Атина, България няма да поставя проблема с Шенген, там ще има други акценти, допълни той. По думите му, ако България премине от експертни критерии за членство в Шенген, които са измерими и ясни, към политически, които са доста по-размити и неясни, това щяло да бъде грешен подход и може да удължи процеса до безкрайност. Йовчев припомни, че на едно от последните заседания на Съвета за правосъдие и вътрешни работи България и Румъния са направили съвместна декларация, в която се обяснява, че всички опасения на страните членки са напразни.

ЕК ИСКА ПОЛИТИЧЕСКА РЕШИМОСТ ЗА РЕЗУЛТАТИ В ПРАВОСЪДИЕТО

12-ият доклад Европейската комисия за България по механизма за сътрудничество и проверка бе представен вчера в Брюксел. Той представя анализа на ЕК за предприетите от България стъпки през миналите 18 месеца.

Не правим оценка на едно отделно правителство, докладът не дава оценки на отделни личности и институции, поясни при представянето му Марк Грей, говорител на ЕК. Според доклада у нас има “крехък напредък в борбата с престъпността и корупцията”. “Ние оценяваме постигнатия напредък в наблюдаваните области”, коментира Грей. По думите му, не се търси постигането на перфектност, а ясна политическа решимост за последователни резултати в областта на правосъдието и борбата с корупцията на всички равнища. Това означава в България уличените да бъдат изправяни пред правосъдието, допълни Грей.

Положителна оценка е дадена и на няколко мениджърски стъпки в Главната прокуратура и ВСС. От предварителните информации за доклада стана ясно, че комисарите смятат създаването на БОРКОР за неуспех. Брюксел е обърнал специално внимание на скандалите с подслушванията и измамата с изборните бюлетини в Костинброд. В доклада присъства цял параграф, посветен на тези два фрапиращи случая на корупция и злоупотреба с власт. Очакват се дела и тяхното развитие, става ясно от позицията.

ЕК отчита назначението “Пеевски” като тежко наследство, което властите трябва да положат серизони усилия, за да преодолеят, и критикува и Комисията за конфликт на интереси, и неотдавнашните непрозрачни номинации за конституционни съдии.

ЯНАКИ СТОИЛОВ:
СПРЕНИ СА АТАКИТЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ВЛАСТ

За последната половин година са прекратени преките атаки към съдебната власт от страна на изпълнителната, коментира заместник-председателят на ПГ на Коалиция за България Янаки Стоилов. “Коментарите в този доклад обхващат период от година и половина. Очаква се следващият доклад да бъде публикуван след около година. Не трябва да се правят еднозначни коментари. Становището на Европейската комисия е, че тя оценява по-скоро политиката, а не правителствата. Можем да извеждаме косвено преценките за дейността на един или друг кабинет от действията и техните оценки за времето, в което носят отговорност”, заяви той.

ГЕРБ ВИДЯ ПОЛОЖИТЕЛНИ ОЦЕНКИ САМО ЗА СЕБЕ СИ

„Този доклад говори за отстъпление и загуба на доверие”, коментира бившият правосъден министър от ГЕРБ Диана Ковачева. Според нея в документа не пише дори за политическа воля за промяна, нещо повече - оценката на ЕК за забавяне на съдебната реформа е оправдана. По думите ѝ “последните осем месеца бяха категорично загубени за съдебната реформа”. Според Ковачева Брюксел дава положителна оценка само за мандата на ГЕРБ, най-вече при избора на нов ВСС и главен прокурор. Въпреки това, притисната от журналистически въпрос, Ковачева призна, че ГЕРБ е “осъзнала” и своята вина за доклада - избора на Венета Марковска за член на КС като натиск от страна на изпълнителната власт върху съдебната, но поясни, че самата тя (Ковачева) била против това назначение.

ЛЮТВИ МЕСТАН:
ЕК НЕ ОЦЕНЯВА САМО СЕГАШНИЯ КАБИНЕТ

Докладът трябва да се приема като партньорски механизъм, който да помогне на България да преодолее дефицитите, с които бе приета ча член на ЕС, коментира председателят на ДПС Лютви Местан. Според него България няма нужда от отпадане на механизма като компромис на ЕК. Този доклад обхваща период от 18 месеца, в който се разполагат управлението на ГЕРБ, служебният кабинет и правителството на Пламен Орешарски, и Местан е убеден, че “няма нищо по-глупаво предишните управляващи да четат в този доклад единствено негативните оценки за последните шест месеца.”

ИЛИЯНА ЙОТОВА:
ОРЪЖИЕ ЗА РАЗМЯНА НА ПОЛИТИЧЕСКИ ОЦЕНКИ

Толкова години вече излизат тези доклади на Еврокомисията и всеки път стават инструмент, оръжие в ръцете и на управляващи, и на опозиционни партии, да си разменят политически оценки, заяви пред журналисти в НС евродепутатът от БСП Илияна Йотова. Според нея много по-важен е общностният подход, за да има база за сравнение. По думите ѝ “през тези години резултатите за страните, които са наблюдавани вследствие на този механизъм, не са кой знае колко големи. Затова много се надявам, че в следващия мандат на ЕК тя ще преосмисли целия този механизъм”, каза Йотова.

ХАЙДЕ ДА СИ ГОВОРИМ ЗА ЛЯВОТО!

От стр. 1

Къде и кога бе изработена тази българска позиция? И Даниела Бобева го подкрепи, но поне не си позволи да ангажира всички.

Хайде сега да го видим лявото! Ще намери ли сили, интелект и ценности в себе си, за да се заеме с една истинска лява битка? Битка за суверенитета на държавата, битка срещу неизчерпаемата лакомия на глобалния капитал, битка за интересите на българския производител, битка за защита на националния бюджет. Списъкът е дълъг.

Това споразумение има и плюсове. Особено за САЩ и за богатите страни в ЕС. Вероятно и за България могат да бъдат посочени ползи. Което означава, че нещата не са черно-бели. Българското ляво има ли сили за сложни неща? България способна ли е да изработи самостоятелна позиция, без да повтаря чужди като папагал?

А институциите нека отговорят на “Солидарна България”. От отговорите и от дискусия имаме нужда всички. Особено тези, които се наричаме леви.

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

Сидеров и групата на „Атака” си дадоха имунитетите

Другарският жест има символична стойност, смятат юристи от Народното събрание

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Възобновено е наказателното производство срещу лидера на “Атака” Волен Сидеров за хулиганство и лека телесна повреда на длъжностно лице, съобщиха от пресцентъра на прокуратурата вчера следобед. До главния прокурор Сотир Цацаров е постъпило писменото съгласие на Сидеров за снемане на имунитета му. То е препратено по компетентност на Софийската градска прокуратура.

Милена НИКОЛОВА

С изказване в театрален стил с монолог лидерът на “Атака” Волен Сидеров вчера се отказа от парламентарната трибуна от своя депутатски имунитет.

“Виждаме, че всичко в България вече е наред, това правителство осигури дори и топло време през януари, имаме много добър стандарт на живот, демографският въпрос е решен, чуждите монополи са изгонени, на първо място сме по човешко щастие. Има само един проблем, заради моя имунитет нещата в България не вървят. ЕС е пред разпадане, дори има опасност да ни изключат, защото аз си поддържам имунитета. Нещо повече, може да стане и междугалактически проблем, извънземните бавят своя контакт със Земята, защото Волен Сидеров имал имунитет”, заяви в ироничното си изказване Сидеров. Лидерът на “Атака” погледна часовника си и заключи, че в 9,32 ч. на вчерашния ден правораздавателната система може да заработи, тъй като пречката с имунитета му, “която стоеше пред нея като траверса, преди да я откраднат цигани”, вече не стои. В секундата, в която той връчи заявлението си на председателя Михаил Миков, всички негови колеги от ПГ на “Атака” в редица излязоха пред трибуната и предадоха един по един листовете си със своите откази от имунитет. Миков помоли депутатите да седнат на местата си и обясни, че се създава порочна практика. Лидерът на “Атака” обаче им благодари и каза, че неговите другари и съратници така декларират подкрепата си.

Сидеров се обърна към българските прокурори с призив, както светкавично са реагирали на инцидента на летище Варна, да реагират и на подадените сигнали за Бойко Борисов и да поискат и неговия имунитет. Той прикани и депутатите от ГЕРБ също да се откажат от своите.

Сега отпадат всякакви съмнения и спекулации, че някой ме пази или има “чадър”, коментира пред журналисти лидерът минути по-късно. Цецка Цачева възрази, че Михаил Миков е допуснал спектакъл без каквато и да било юридическа основа, тъй като заявленията на останалите от “Атака” не могат да бъдат приети. Миков контрира, че не вижда причина да не вземе заявленията, но правното тълкуване ще бъде на следващ етап. Право на всеки народен представител е да се откаже от имунитета си, каза Филип Попов, зам.-шеф на правната комисия НС. По думите му ПГ на Коалиция за България не е обсъждала възможността да се отмени депутатският имунитет по принцип. Повечето юристи от НС бяха категорични, че отказите на депутатите от “Атака” имат само символично значение, защото не може да се откажеш от нещо, което никой не иска.

Секунда след като Волен Сидеров се отказа от своя имунитет, неговите колеги от “Атака” го наобиколиха на трибуната и също се отказаха от своя

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ СОФИЯ

ОБЯВЛЕНИЕ

за провеждане на конкурс за назначаване на държавен служител

Областна администрация на Област София със седалище и адрес: гр. София, ул. “Алабин” 22 на основание чл.10а, ал.2 от Закона за държавния служител, във връзка с чл.14 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители и Заповед № РД-15-010/21.01.2014г. на Областния управител на ОБЛАСТ СОФИЯ обявява конкурс за назначаване на държавен служител при следните условия:

1. Конкурсът се обявява за длъжността **Главен експерт** в отдел “Административен контрол и регионално развитие” към дирекция “Административен контрол, регионално развитие и държавна собственост”

2. Минимални и специфични изисквания, предвидени в нормативни актове за заемане на длъжността, съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията:
- минимална образователна степен, необходима за заемане на длъжността - Бакалавър;
- Професионална област, изисквана от работодателя: Хуманитарни науки;
- минимален ранг за заемане на длъжността - IV младши;
- минимален професионален опит за заемане на длъжността - 2 (две) години;
- вид правоотношение - служебно. За целта кандидатите следва да отговарят на условията на чл.7, ал. ал.1, 2, 3 от Закона за държавния служител.

3. Начин на провеждане на конкурса:
Конкурсът за заемане на длъжността ще се проведе по следния начин:
- Решаване на тест
- Интервю
- Допълнителни критерии за оценка: Кандидатът трябва да има познания по Закона за администрацията, Закона за държавната собственост, Закона за устройство на територията, Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Устройствения правилник на областните администрации и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане. Допълнителни изисквания: Компютърна грамотност.

4. Документи за участие в конкурсната процедура:
Кандидатите за участие в конкурсите представят следните документи:
1. Заявление за участие в конкурс (по образец);
2. Декларация по чл.17, ал.2, т.1 от НПКДС;
3. Ксерокопия от документ за притежавано образование;
4. Ксерокопия от документи за професионален опит;
5. Други документи по усмотрение на кандидата относно притежавана допълнителна квалификация;
6. Автобиография.

5. Място и срок за подаване на документите за участие:
Документите за участие в конкурсите се представят в срок до 17.30 часа на 3.02.2014 г. на адрес: гр. София, ул. “Алабин” 22 лично от кандидатите или от техни упълномощени представители.

6. Списъците и всички съобщения във връзка с конкурса се обявяват в Областната администрация на Област София, ул. “Алабин” 22 на информационното табло във фоайето на партера и на интернет страницата на областната администрация на Област София www.sfoblast.government.bg.

7. Кратко описание на длъжността съгласно утвърдената длъжностна характеристика: Подпомагане и осигуряване изпълнението на правомощията на областния управител в сферата на контролните му функции, защитата на държавната собственост в съответствие с изпълнението на общите цели и функции на областната администрация на Област София, регламентирани в Закона за администрацията, Закона за държавната собственост, Закона за устройство на територията, Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за местното самоуправление, Устройствения правилник на областните администрации.

8. Определени граници (от-до) на заплатата, определена за длъжността: от 400 до 1400 лв.

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ:
/РОСЕН МАЛИНОВ/

Прокуратурата внесе протест срещу връщането на делото „Костинброд”

Софийската градска прокуратура протестира срещу разпореждането за връщане на делото за бюлетините в Костинброд. Протестът е внесен в Софийския апелативен съд. В понеделник стана ясно, че Софийският градски съд е прекратил делото за откритите ден преди изборите през май бюлетини в печатницата в Костинброд. Делото, по което единствен подсъдим е бившият главен секретар на Министерския съвет Росен Желязков, беше върнато на прокуратурата за отстраняване на допуснати процесуални нарушения.

Аргументите на СГП да обжалва съдебното решение са подредени в три раздела. На първо място оспорват твърдението, че в обвинителния акт не е посочена целта на престъплението. Според обвинението още в диспозитива ясно е посочено: “...с цел да набави облага за другиго - “Мултипринт” ООД, представлявано от Йордан Станков Бончев”.

Прокуратурата отхвърля и посоченото от съда противоречие между заключителна и обстоятелствена част на обвинителния акт. Съдът посочва, че “...от една страна, се твърди, че Желязков не е изисквал от служители на МС да осъществят контрол, а от друга, че той самият не е организирал и осъществил контрол върху дейността на администрацията”. “В разпореждането на съда не се прави разлика между контрол, дължан от Изпълнителя, и контрол, дължан от обв. Желязков по отношение на длъжностни лица от Администрацията на Министерския съвет, поради което е формиран неправилният извод за несъответствие между обстоятелствена и заключителна част на обвинителния акт”, твърдят прокурорите. Третото им възражение е, че докладчикът по делото аргументира наличието на съществено процесуално нарушение с разминаването между изразите “производствена база на “Мултипринт” и “печатницата”, което въвеждало “нов факт” в обвинението.

Йовчев разпореди проверка за тефтерчето на Рашков

Вътрешният министър Цветлин Йовчев обяви, че МВР и ДАНС ще извършат проверка по случая с тефтерчето, за което се твърди, че е на Кирил Рашков. “Разпоредил съм проверка, помолих и Владимир Писанчев да извърши проверка. До момента проверката показва, че е имало някакъв такъв документ, за наличието на който е бил уведомен бившият вътрешен министър, и такъв документ е предоставен в бившата Главна дирекция “Борба с организираната престъпност”, обясни Йовчев. По думите му към момента изглежда сякаш по случая не са взети никакви мерки и не е уведомена прокуратурата.

За наличието на тефтерче на ромския тартор Кирил Рашков призна и бившият шеф на митниците Ваньо Танов. Според него МВР разполагало с подобни книжа още от 2009 г. Още едно тефтерче на Цар Киро е било намерено от митничари и полицаи, предадено е на прокуратурата през 2009 г., в него били отразени количествата алкохол, които произвеждал ромският алкохолен бос, твърди Танов. То не било прието в прокуратурата като веществено доказателство. “Въпросът и с второто не е изчистен. То се намира в службите от 2011 г.”, добави Танов. Кирил Рашков отрече скандалното тефтерче, с описание на давани пари на политици, данъчни и митничари, да е негово. Пловдивската Окръжна прокуратура обяви, че се самосезира и ще направи проверка за корупционно престъпление. Ще се установява и авторството на направените в тефтера записвания.

Младеж удари полицай в село Краище

23-годишен мъж е ударил полицай в района на село Краище, община Белица, съобщиха от полицията. Нападението е станало в четвъртък около 20,30 ч. в района на бензиностанция в Краище. До инцидента се стигнало, след като униформеният спрял за рутинна проверка лек автомобил, управляван от 30-годишният С.Н. от Якоруда.

В хода на проверката шофьорът бил поканаен при служебния полицейски автомобил. Без разрешение на контролните органи от колата е слязъл пътуващият 23-годишен Б.Г. от Якоруда, който безпричинно ударил по лицето полицай.

Нападателят е в ареста за 24 часа. След проверка се е оказало, че той е с регистрирани криминални прояви. По случая е образувано досъдебно производство.

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

Грипна епидемия и в София

Засега учениците остават в клас

Разпореждане на Столичната регионална здравна инспекция от днес столицата официално е в грипна епидемия, след като в понеделник същата мярка беше приложена за София-област.

Шефът на здравната инспекция д-р Огнян Иванов разпореди ограничителни мерки в лечебните заведения: да се спрат детските и женските консултации, профилактичните прегледи, профилактичните ваксинации, планираните операции и свиждания в болниците. "Ясно изразена е тенденцията на нарастване на заболяемостта от грип, показва всекидневният надзор. За периода от 13 - 19 януари в София са регистрирани 189 респираторни заболявания на 10 000 души население. От 20 януари броят на заболелите вече достига епидемични нива на заболяемост", се казва в заповедта.

В разпореждането се препоръчва на Столичния инспекторат по образование да обяви грипна ваканция за една седмица. В същото време началникът на Регионалния инспекторат по образованието Ваня Кастрева обяви, че учениците остават в клас. Тя посочи, че решението за ваканция се взима на базата на данните на директори на учебни заведения. Засега няма нито един доклад, че в някое училище има над 30% отсъстващи деца заради грип, уточни тя. Кастрева подчерта, че поддържат контакти както с училищата, така и със здравните власти, и има готовност при необходимост да бъде обявена ваканция. От образователното министерство до късния следобед вчера не издадоха заповед за спирането на учебните занятия.

В края на миналата седмица епидемия беше обявена и в Бургас, но днес учениците се връщат в класните стаи. Това решение бе взето на заседание на Регионалния щаб за борба с грипа и острите респираторни заболявания. Намалели наполовина са случаите на болни от грип и остри респираторни заболявания в региона за периода от 17 до 21 януари. Те са 227, докато за изминалата седмица бяха 471. По-малко са заболелите деца между 5 и 14 г. От МБАЛ в Бургас обаче отчитат пълни отделения с болни.

Пред епидемия са и областите Враца, Монтана, Русе, Стара Загора и Ямбол.

Снимка БГНЕС

Жителите на русенското село Черешово отпразнуваха вчера уникалния празник Дядовден, който е единствен по рода си в България и се отбелязва веднага след Бабинден. За четвърта поредна година за дядо на празника бе провъзгласен 71-годишният Марин Ангелов, който посрещна гости у дома си, след което бе окъпан на селската чешма

486,9 млн. лв. е събрала столицата от данъци и такси

Приходите на Столичната община от данъци и такси за 2013 г. са 486,9 млн. лв., или с 30,2 млн. лв. повече в сравнение с предходната година, съобщи на пресконференция в общината заместник-кметът по финансите Дончо Барбалов. Той посочи, че събираемостта при данъка за моторните превозни средства е надхвърлена с 0,3 процента, което се дължи на усилената работа през годината, както и на връзката с пунктовете за технически прегледи. Към края на 2013 г. реално разплатените суми са 848 млн. лв., от които 504 млн. лв. са от приходи на общината, отбеляза той. Зам.-кметът информира, че общината е дофинансирала държавни дейности за 23,7 млн. лв., а разплатените към бизнеса средства към края на 2013 г. са 352,3 млн. лв., от които 216 млн. лв. са по оперативни програми. Барбалов отбеляза, че общината прави всичко възможно да се възползва от наличните средства по европейските проекти.

Заложените собствени приходи за тази година са 528 млн. лв. Това е с около 2 млн. лв. повече спрямо предходната година. Според общината предстои една тежка финансова година, тъй като постигнатото през изминалата година е добро, но има още неща, които могат да бъдат подобрени от гледна точка на събираемостта. Предизвикателството щяло да бъде с новата данъчна кампания, която ще започне през март, каза още заместник-кметът Барбалов.

3 ДЕЦА ЗАМИНАВАТ ЗА ЛЕЧЕНИЕ В ЧУЖБИНА

Три деца ще заминат за първи път за лечение в чужбина със средства от Фонда за лечение на деца, като едното от тях е одобрено за извършване на бъбречна трансплантация, решиха на вчерашното си заседание от фонда. Продължено е разглеждането на заявленията на 26 деца от предходното заседание, като от тях бяха одобрени заявленията на 21 деца.

Пет деца са одобрени за продължаване на лечението и контролни прегледи в чужбина. Лечението на 11 деца в България ще бъде подпомогнато от фонда. Две деца ще бъдат подпомогнати за доплащане на лечението в чужбина. Вземането на решения по 3 заявления е отложено, тъй като е необходимо да бъдат получени допълнителни документи, да бъдат извършени прегледи и да бъдат изискани допълнителни медицински становища.

Трудовият травматизъм намаля с близо 9%

Аида ОВАНЕС

През 2013 г. трудовите злополуки са намалели с 8,6% в сравнение с предходната 2012 г., сочат данните на НОИ. През м.г. 2768 работници и служители са пострадали при изпълнение на служебните си задължения, докато през 2012 г. са били 3027. Загубените календарни дни са общо 154 846.

Тези числа оспорват т.нар. неписано правило, че колкото повече са работещите, толкова повече са и злополуките, защото безработицата през 2012 г. бе 12,3% , а за м.г. експертите я определиха средно на 11,3%.

Близо 1/5 (504) от травмите са получени по време на отиване или на връщане от работа, което е със 139 по-малко от предходната година. Злополуките, завършили със смърт, са 92, а други 12 са довели до инвалидност. Макар че в отделни периоди през годината голяма част от регистрираните злополуки бяха в в сектор "Хуманно здравеопазване", като цяло за годината се оказва, че близо 1/4 от трудовите злополуки са в сектор "Преработваща промишленост", следван от "Транспорт", "Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети" и "Строителство".

Протест срещу застрояването на Странджа

Природозащитници протестираха около паметника на патриарх Евтимий в столицата в защита на природен парк "Странджа".

Припомняме, че преди дни ВАС върна спрения преди години общ устройствен план на община Царево. Планът позволява застрояването на крайбрежието на юг от Царево със 75 хил. места.

Организаторите на протеста посочиха конкретните си искания: парламентът спешно да приеме закон, с който всички устройствени планове да са нищожни, ако нямат екологична оценка и оценка за съвместимост; министърът на регионалното развитие да отмени заповедта за одобрение на ОУП на Царево; Върховната административна прокуратура да заведе дело за нищожност на ОУП Царево заради липсата на екологична оценка; оставка на сегашното правителство.

По-рано вчера директорът на парк "Странджа" инж. Стефан Златаров бе уволнен от Изпълнителната агенция по горите. Той твърди, че решението е взето под натиск, но не уточнява защо е бил принуден да напусне поста.

В Тервел преустройват бивши здравни служби

Дана РУСЕВА

Започнаха строителните дейности на Центъра за социални услуги в село Коларци, съобщават от община Тервел. Чрез проект, одобрен от местната инициативна група "Тервел-Крушари", ще се извърши преустройство на бившата здравна служба в селото. Стойността на ремонта е около 140 000 лв. с ДДС. На първия етаж върху 150 кв. м се изгражда кухня-майка. В нея ще се приготвя храна за възрастни хора и ползващите социална трапезария от селата Коларци, Балик, Сърнец, Ангеларий и Оногур. Кухнята ще доставя всекидневно топла храна и за учениците в местното средищно училище. В него учат деца от 1 до 8 клас от петте села. Общината ще положи усилия храненето на учениците да започне от следващата учебна година. На втория етаж ще има помещения за лекарска и зъболекарска практика, както и две помещения за дневен център. В Държавния Фонд "Земеделие" вече се разглежда втори проект на община Тервел, който предвижда изграждане на център за социални услуги и в с. Нова Камена, където също ще бъде преустроена и оборудвана бившата здравна служба.

ПРОВЕРКА ЗА УМИШЛЕНО ИЗТОЧВАНЕ НА „РЕМОТЕКС" ИСКА КНСБ

Проверка за умишлено източване на фирмата за ремонт на тежка минна техника "Ремотекс" в Раднево от нейния собственик Сабин Спахиев изисква структурата на КНСБ в дружеството. В декларация, адресирана до президента, премиера и министъра на икономиката от синдиката посочват четири фирми, в които Спахиев има дялово участие и за които се твърди, че са свързани с "Ремотекс". Протестиращите работници, които не са получавали заплати от февруари 2013 г., очакват отговор до 30 януари по сложния казус във фирмата. В края на миналата година в Бюрото по труда е подадено уведомление от собственика за масово уволнение. Той е използвал тази възможност и преди, но не е освобождавал работници, заяви лидерът на КНСБ в община Раднево Бойка Боева.

Синдикатите твърдят, че не са спазени изискванията на Кодекса на труда за консултации с тях и за предлагане на обезщетение. Инспекцията по труда в началото на тази година е наложила наказателно постановление на дружеството заради неизплатените заплати. Размерът на санкцията е 30 000 лв.

ОБЯВА
Продавате жилище в София? Обадете се безплатно на
0800 900 25,
за да ви срещнем с купувач!

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

136 хил. фирми преустановили дейност през 2012 г.

Финансови консултанти ще помагат на свръхзадлъжнели предприятия

Малките и средни фирми се оказаха основните жертви на кризата и един от основните източници на безработица. Това заяви вицепремиерът по икономическото развитие Даниела Бобева след заседанието на кабинета, на което беше приета Стратегията за малките и средните предприятия, която ще действа до 2020 година.

Бобева цитира данни на НАП за 2012 г., според които 136 000 фирми са подали данъчни декларации, че не извършват никаква дейност. Сред мерките по отношение на фалитите е ускоряване на процедурите и гарантиране закриването на фалирал бизнес в рамките на една календарна година, изтъкна тя.

Предвижда се да се предоставят финансови консултации на свръхзадлъжнели малки и средни предприятия. Ще се предприемат и мерки за насърчаване на онлайн търговията на малките и средните предприятия, посочи Бобева.

Секторен подход в политиката към малките и средни предприятия предлага стратегията, като изтъква значението на високотехнологичните промишлени сектори и секторите на интензивните на знание услуги, за които се предвижда приоритетна подкрепа.

Стратегията ще стане реалност чрез едногодишни планове за действие. През втората половина на февруари ще е готов и съгласуван планът за действие за тази година, като повечето от мерките, които ще бъдат записани в него, вече се изпълняват. Очакваме в най-скоро време да започнат няколко пилотни проекта по въвеждане на дуалната форма на обучение. Работим по анализ на досегашните бизнес инкубатори и ще направим нова концепция за това как да създадем бизнес инкубатори, уточни Бобева. Ще се стимулира и кооперирането на малки и средни предприятия с цел разработване на иновации и износ, съобщи тя.

Бобева допълни, че до средата на февруари трябва да са подготвени и приети мерките от третия пакет за намаляване на регулаторната тежест, които не изискват законодателни промени. Тя коментира и мярката за въвеждане на мълчаливо съгласие във всички специализирани закони. В някои случаи мълчаливото съгласие носи рискове за гражданите и бизнеса, не може принципът да важи за всички случаи, изтъкна Бобева.

Стратегията е адаптирана към европейския политически документ в областта на малките и средните предприятия Small Business Act. С нея България следва препоръките на ЕК за прилагане на документа и хармонизира националната си политика. Предимствата на този подход са, че ежегодно ще се проследява нейното изпълнение, като се измерва напредъкът на страната и се съпоставя с останалите държави членки в 10 области на действие - предприемачество, втори шанс за предприемачите, спазване на принципа "Мисли първо за малкия", отзивчива администрация, достъп до държавни помощи и обществени поръчки, достъп до финансиране, достъп до единния пазар, иновации и умения, околна среда, интернационализация на бизнеса.

Основните финансови инструменти за реализиране на Стратегията ще бъдат програмните бюджети и европейските фондове, в частност Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020.

Без категоризация за ресторанти извън хотелите

Да отпадне изискването за категоризация на самостоятелните заведения за хранене и развлечения реши Министерският съвет (МС) вчера. Това ще стане с промени в Закона за туризма, които кабинетът ще предложи на Народното събрание. Отпадането на категоризацията ще допринесе за значително облекчаване на туристическия сектор, намаляване на разходите и ускоряване на процедурите за бизнеса, смятат от МС.

От пресцентъра на МС съобщиха, че правителството е приело няколко предложения за облекчаване на бюрокрацията по отношение на туристическия сектор. Предвижда се и облекчаване на режима за регистриране на туроператори и туристически агенти, като се намаляват нормативно установените срокове за представяне на услугата, изискванията за образователния ценз и трудовия стаж на управителя на съответната фирма, както и за помещението, използвано за офис. Създава се възможност общински предприятия да могат да кандидатстват за получаване на удостоверение за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност.

С отделна наредба пък ще се регламентират формите на детски отдих и туризъм, правила за басейните и водните атракциони.

Предвидени са изменения, с които се облекчават собствениците на къщи за гости по отношение изискванията на Закона за храните и регламентите от хигиенния пакет за този вид обекти.

В още 55 пощенски станции приемат данъчни декларации

С 55 повече (408) са пощенските станции, които приемат данъчни декларации през тази година, съобщиха от "Български пощи" вчера. 11 от тях са към Областна пощенска станция (ОПС) - Стара Загора, 31 - ОПС-Бургас, ОПС Сливен - 2, ОПС Ямбол - 9, ОПС Благоевград - 1, и една в ОПС Перник. Услугата позволява на клиентите да подават директно своите годишни декларации по чл.50 от ЗДДФЛ и по чл.92 от ЗКПО и да получат входящ номер от регистъра на НАП. Цената е 1.20 лева, съобщиха от пощите. Годишни данъчни декларации могат да се подават до съответната териториална дирекция на НАП и като препоръчана пратка с обратна разписка във всяка пощенска станция, където безплатно се получават и необходимите формуляри. Попълнената данъчна декларация се запечатва в плик и се предава на пощенското гише като "Препоръчана". Може да бъде придружена с "Известие за доставяне", което удостоверява получаването ѝ в данъчните служби.

81% от българите на почивка само през лятото

Мнозинството от българските туристи отделя средства за почивка единствено през лятото, показват данните на онлайн туристическа агенция eSKY.bg. 81% от сънародниците ни, които са почивали през 2013 г., са направили това през юни, юли, август и септември.

В същото време продължителните зимни почивки остават слабо популярни сред българите, показват данните от представителното проучване. По-сериозен поток от туристи, по традиция, се наблюдава за уикенд пътуванията към родните ни зимни курорти.

Специалистите отбелязват, че България остава и топ дестинацията за почивки през 2013 г. 59% от българите продължават да залагат на родното поради по-ниските цени за транспорт и настаняване. 12% от почиващите твърдо посочват, че биха искарали ваканцията си единствено в чужбина, а 29% успяват да почиват и у нас, и зад граница.

Водещият мотив за избор на дестинация за почивка остава най-ниската цена. Цели 69% от българите са отделили под 1000 лева от бюджета си за почивки през лятото или зимата, а 27% са похарчили под 499 лв. за отдих. Най-платежоспособни остават туристите между 27 и 40 години, като те харчат средно по 1100 лв. за почивки през лятото или зимата, като това е и групата, която най-често избира да почива зад граница.

БСК скочи срещу промени в ЗОП

Българската стопанска камара (БСК) възразява срещу въвеждането на възможността за възлагане на поръчки без търг или конкурс на кандидати (in-house поръчки), се казва в разпространена вчера до медиите позиция на камарата. Според БСК възлагането на обществени поръчки без конкурс ще доведе до увеличаване на корупцията и източване на публични средства от свързани лица и фирми. Повод за позицията са приетите във вторник на второ четене от комисията по правните въпроси в Народно събрание изменения и допълнения в Закона за обществените поръчки (ЗОП), които дават възможност обществени поръчки да могат да се възлагат без търг и конкурс, но само ако изпълнителят е държавно или общинско предприятие (in-house поръчки).

Отсъствието на изисквания към свързаните с възложителя фирми като оборот, квалификация на персонала, опит и др. ще доведе до масово създаване на собствени фирми от възложителите с основна цел обсебване на ресурсите по ЗОП, неконтролируемо харчене на публични средства и вътрешна корупция, смятат от БСК.

Според камарата повечето общини и държавни институции ще създадат собствени охранителни, застрахователни, строителни, ремонтни и т.н. фирми, чрез които да усвоят парите по ЗОП, което ще доведе до елиминиране на конкуренцията, отсъствие на справедливо определяне на цената на поръчката и на условията за нейното възлагане. Това ще създаде опасност за източване на бюджетни и обществени средства, смятат от камарата.

"Възлагането на "собствени" фирми от страна на възложителите ще ограничи и свие рязко пазара на обществени поръчки и достъпа на малкия и среден бизнес до тях, ще вложи тяхното финансово състояние, ще отблъсне чуждестранните инвеститори. Ще доведе и до скрито одържавяване на икономиката и допълнително ще влоши ефективността на разходване на публичните средства, е позицията на БСК.

Безплатна телевизия за бедни в районите без цифров сигнал

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) е било домакин на среща с кметове, на която е обсъдено осигуряването на безплатна телевизия за социалнослабите жители на районите без цифров сигнал. Това съобщиха от пресслужбата на МТИТС.

През декември 2013 г. са били разпределени 600 000 лв. на засегнатите общини. В отговор на настояване на кметовете да получат повече информация за възможните технически решения и допустимите разходи, заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Георги Тодоров е заявил, че МТИТС и Министерството на финансите ще подготвят съвместна инструкция в кратки срокове.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

По-активен износ на зърно

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

През изминалата седмица търговията със зърно в страната остава слаба, почти без промяна в сравнение с началото на годината.

На Черноморските портове положението също се запазва, като се товарят минимални количества за експорт.

Въпреки слабата търговия цените на основните култури отчитат движение в посока повишение в някои области на страната.

За периода от 01.07.2013 г. до 13.01.2014 г. се наблюдава по-активен и по-агресивен износ на зърно и зърнени продукти от страната спрямо същия период на миналата година.

Напусналите количества пшеница за цялата реколтна 2012 г. възлизат на 2676 хил. т, а за 2013 г. до момента количествата са 2915 хил. т. Спрямо същия период на миналата година напусналите количества са 1040 хил. т повече. Експортираната царевица от цялата миналогодишна реколта е била 751 хил. т, докато до момента от 2013 реколтна година царевицата, напуснала страната, е почти два пъти повече или 1464 хил. т.

Средноседмичните цени на зърнените култури за страната по данни на САПИ към 15-и януари са следните: хлебна пшеница - 347 лв./т; фуражна пшеница - 324 лв./т; маслодаен слънчоглед - 615 лв./т; царевица - 277 лв./т.

Цените на брашната от производител са с минимални корекции надолу и са съответно: за тип 500 - 640 лв./т; за тип 700 - 617 лв./т, и за тип 1150 - 588 лв./т.

Брашно тип 500, опаковано по 1 кг, в магазинната мрежа на страната запазва цената си от 1,04 лв./кг без промяна.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за периода 06.01.2014 - 13.01.2014 г. възлизат в размер на 23 996 т, което е със 183 926 т по-малко спрямо предходната седмица. По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 17 832 т; ечемик - 976 т; черен маслодаен слънчоглед - 358 т; царевица - 3385 т; кориандър - 163 т; шарен слънчоглед - 144 т; пшенично брашно - 1023 т; ръж - 60 т и овес - 25 т.

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

2013/2014 г.

Пшеница - новата реколта стартира на ценови нива от 320 лв./тон за хлебната и 310 лв./тон за фуражната пшеница. Впоследствие беше отчетен спад и месеците юли и август 2013 г. отчетоха едни от най-ниските ценови равнища. Средномесечните цени достигнаха до 273 лв./тон за хлебната и 261 лв./тон за фуражната пшеница. Последва плахо стабилизиране на цените и впоследствие бавен темп на повишение. До края на 2013 г. месечните цени на хлебната пшеница отчетоха ръст от 8% спрямо стартовата цена и достигнаха до 346 лв./тон, а за фуражната пшеница увеличението на цената бе символично - до 3%, и сделки се сключваха на нива от 320 лв./тон без ДДС.

В сравнение с 2012 г., за същия период спадът на цените на зърното в края на 2013 г. е с 27% за хлебната и 30% за фуражната пшеница.

Ечемик - по време на жътвата на ечемика земеделските производители се принудиха да продават на цени, близки до равнището около себестойността. Стартовата цена на фуражния ечемик в края на месец юни 2013 г. бе на ниво от 310 лв./тон без ДДС, а пивоварният ечемик се търгуваше на ценови нива от 330 лв./тон. През следващите месеци, аналогично на пазара на пшеница, се регистрира спад в цената, който продължи до края на месец август. Средните цени на фуражния ечемик се сринаха до 302 лв./тон ,а на пивоварния - до 310 лв./тон без ДДС. В края на календарната 2013 г. средната цена на пивоварния ечемик се повиши леко и достигна до 308 лв./тон, а фуражният регистрира минимален спад и отчетената средна цена бе 300 лв./тон без ДДС. В сравнение с месец декември 2012 г. средната изкупна цена на фуражния ечемик в края на 2013 г. е по-ниска с 26%, а на пивоварния ечемик - 24%.

Слънчоглед - изкупуването на слънчогледа от нова реколта стартира на 14-и август, като средната пазарна цена за страната бе изключително ниска - 500 лв./тон без ДДС. Следващите два месеца бяха месеци на слаби колебания, но посоката беше на намаление на цената. През месеците септември и октомври средната цена се срина до 490 лв./тон. В периода ноември-декември изкупните цени се повишиха, като в края на 2013 г. преминаха ценовата бариера от 600 лв./тон без ДДС. Сравнявайки 2012 г. (декември), се отчита понижение на цената през 2013 г. с 29 на сто.

Царевица - през месец септември 2013 г. с прибирането на новата реколта стартовата цена беше доста ниска - 236 лв./тон без ДДС. До края на месец септември изкупната цена гравитираше около стартовата цена и това състояние на пазара се задържа почти до края на месец октомври. В последните два месеца на 2013 г. се отчете ръст в цената и в края на месец декември средните стойности за страната достигнаха до 267 лв./тон без ДДС. Средномесечната цена на царевицата през м. декември 2013 г. е с близо 40% по-ниска от равнището на 2012 г.

Традиционно месец януари е проблемен за търговията на зърнените култури, още повече, че голяма част от произведените количества са изтъргувани.

Въпреки сравнително слабата търговия към средата на месец януари, се отчетоха корекции в цените и в двете посоки.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07.2013 - 13.01.2014 г. е в размер на 2 915 хил. т (2082 хил. т за ЕС и 833 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1866 хил. т., т.е. с 1049 хил. т повече за настоящата година.

По оперативна информация общото количество брашно за същия период, напуснало страната, е 19 781 т, което е с 8226 т по-малко спрямо напусналото количество брашно към същия период на миналата година.

Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2013 година, без да се наруши балансът за потребление на населението, възлиза на 217 хил. тона.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07.2013 - 13.01.2014 г., е 345 979 т (68 811 т за ЕС и 277 168 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 300 609 т, което с 45 370 т по-малко спрямо настоящата.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 13.01.2014 г., е 1464 хил. т (1012 хил. т за ЕС и 452 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било 188 988 т, което е с 1275 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2014 г. се оценяват на 474 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.07.2013 - 13.01.2014 г., е 677 107 т (513 138 т за ЕС и 163 969 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 322 942 т, което е с 354 165 т по-малко спрямо настоящата.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2014 г. се оценяват на 623 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2013 година, напуснало страната за периода 01.07.2013 - 13.01.2014 г., е 274 594 т (257 234 т за ЕС и 17 360 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 175 173 т, което е с 99 421 т повече за настоящата.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг) на Френския пазар е с изкупна цена от 211 евро/т. Царевицата FOB Бордо за разглеждания период запазва непроменена цената си от 184 евро/т. Цената на фуражния ечемик е 182 евро/т FOB Руан, също без промяна.

Мелничарската пшеница ФОБ Будапеща е с цена от 252 дол./т, без промяна. При фуражната пшеница също се запазва предходното ценово равнище - 239 дол./т. Фуражният ечемик FOB Будапеща запазва почти непроменена цената си от 227 дол./т. Царевицата FOB Будапеща е с цена от 216 дол./т. Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща запазва цената си от 446 дол./т без промяна. Рапицата FOB Будапеща в края на седмицата е с цена от 482 дол./т. Маслодайната рапица CPT Хамбург е с цена от 367 евро/т.

Мелничарската пшеница на Украинския пазар регистрира ръст от 2 дол./т до 295 дол./т. Фуражната пшеница запазва без промяна изкупната си цена от 245 дол./т.

Пшеницата с високи хлебопекарни качества на Руския пазар за Южен регион е с непроменени нива на цените от 250 - 272 дол./т. Пшеницата с ниски хлебопекарни качества също запазва цените си непроменени в диапазона от 210 - 230 дол./т. Царевицата ФОБ Одеса на Украинския пазар се търгува на цени от 202 - 205 дол./т, без съществена промяна. Слънчогледът на Руския пазар е в ценовия диапазон от 315 - 351 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

КТБ придобива „Креди Агрикол България”

Фокусът на финансовата институция ще бъде върху малкия и среден бизнес

Корпоративна търговска банка АД (КТБ) е подписала споразумение с IUB Holding SAS, изцяло дъщерна компания на глобалната група за финансови услуги “Креди Агрикол С.А.”, Франция, за придобиването на 100% от акциите на “Креди Агрикол България” ЕАД, съобщиха от КТБ.

КТБ, IUB Holding SAS и “Креди Агрикол С.А.” са постигнали взаимноизгодно споразумение, което е в полза на стратегическите цели и на двете страни, но не се споменава цена на сделката. Придобиването ще бъде финализирано след получаване на необходимите разрешения от БНБ и Комисията за защита на конкуренцията.

Същевременно пред агенция Ройтерс френската банка Credit Agricole потвърди, че се е съгласила да продаде българското си поделение на Корпоративна търговска банка. “Креди Агрикол България” е поредна западна банка, която се изтегля от пазара, а активите й се купуват от местен инвеститор.

След придобиването “Креди Агрикол България” ЕАД ще бъде ребрандирана и ще

предлага широка гама от продукти и услуги на своите клиенти, като фокусът ще бъде върху малкия и среден бизнес, и търговията на дребно. “Креди Агрикол България” ЕАД е средна по големина кредитна институция, чиито активи възлизат на повече от 480 млн. лв. към 30 септември 2013 г.

Корпоративна търговска банка АД е четвъртата по големина банка в България, припомня Investor.bg. Към 30 септември 2013 г. активите на банката възлизат на 6,7 млрд. лв. КТБ АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българската фондова борса - София АД. КТБ е банката с най-голям ръст на активите от началото на годината до 30 септември на годишна база сред водещите финансови институции в България.

Печалбата на КТБ за деветмесечието на миналата година нарасна с 26% на годишна база до 37,727 млн. лв. Нетният лихвен доход спадна с 23% до 55,305 млн. лв., но обезценките намаляха с 36% до 19,275 млн. лв. Акциите на банката поскъпват с 5% от началото на годината до 88 лв. за брой и пазарна капитализация в размер на 528 млн. лв.

“Креди Агрикол България” е една от малките банки на българския пазар - на 21-во място по размер на активите (сред 30 банки и клонове на чужди банки), припомня Money.bg. Пазарният й дял е малък въпреки плановете на собственика й за развитие, обявени преди пет години. По последни данни към края на септември 2013 г. балансовото й число според отчета й в БНБ е 489.4 млн. лв., а собственият капитал - 31.5 млн. лв.

БНБ:
ВИНАГИ СМЕ ПОДКРЕПЯЛИ ОКРУПНЯВАНЕТО В БАНКОВИЯ СЕКТОР

БНБ е запозната с процеса по продажбата на “Креди Агрикол България” (дъщерна на Креди Агрикол Груп) както от представителите на банката-майка във Франция, така и от нейния субсидиар у нас. Това се казва в съобщение на БНБ, разпространено вчера. Централната банка винаги е подкрепяла окрупняването в банковия сектор, тъй като това допринася за засилване на стабилността на банковата система у нас. В конкретния случай една от водещите български кредитни институции в условия на конкуренция придобива друга, което е свидетелство за продължаване на процеса по консолидация на банковия капитал в българския банков сектор. След внасяне на документите за одобрение, управление „Банков надзор” на БНБ ще се произнесе в установените от закона срокове, се казва в съобщението.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

ШЕСТИ СМЕ ПО ПРАВЕНЕ НА БИЗНЕС В ИЗТОЧНА ЕВРОПА

България се нарежда на 42-ро място в света и на 6-о място в Източна Европа по правене на бизнес. Това сочи ежегодната класация на “Блумбърг” за най-добрите страни за правене на бизнес на база данни за 2013 г., съобщи econ.bg. Начело на класацията на 21 страни с най-благоприятни условия за бизнес в Източноевропейския и Централноазиатския регион е Полша. Това се дължи най-вече на разширяването на потребителския пазар и подобряване на инфраструктурата в страната.

Най-голямата източна икономика в Европейския съюз (ЕС) измества Чехия и Унгария, които са традиционно големи икономически сили в региона. В световната класация Полша се нарежда на 26-о място. Тя е най-бързо развиващата се страна в ЕС от началото на дълговата криза на континента, започнала през 2008 г. С помощта на средства от ЕС страната е похарчила близо 80 млрд. долара за възстановяване на пътната инфраструктура през последните 6 години. Благодарение на доброто възстановяване от кризата чуждите инвестиции в страната започват да се увеличават все повече.

България също намира място в тази класация, заемайки 6-о място за региона. Страната ни се нарежда след Турция, Кипър, Унгария, Чехия и лидера Полша. Общият коефициент на България е 61,9, получен на база различни критерии като степен на икономическа интеграция, разходи за започване на бизнес, разходи за труд и материали, разходи за внос и износ и други. За сравнение, коефициентът на Полша е 70,8. В световната класация на топ 50 България изпреварва Румъния, както и Русия, като заема 42-ро място. Начело на този списък е Хонконг за трета поредна година, а на 2-ро и 3-о място са съответно Канада и САЩ.

МЗХ:
ТЪРСИМ ВАРИАНТИ ДА НАМАЛИМ ЦЕНАТА НА ДЪРВЕСИНАТА

Търсим варианти да намалим цената на дървесината. Това заяви зам.-министърът на земеделието и храните Валентина Маринова на среща с председателя и зам.-председателя на БУЛПРОФОР Антоний Стефанов и Димитър Джоков, съобщиха от МЗХ. Тя отново коментира, че състоянието на пазара показва, че е необходимо да се върви към намаление на цените, като уточни, че в момента подробно се анализират резултатите от приключилата наскоро първа тръжна сесия. Гората дава хляб на десетки хиляди граждани и ние с нашите действия носим отговорност към тях, добави още тя. Междувременно на вчерашното си заседание Министерският съвет реши при продажбата на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия, държавните предприятия по чл.163 от Закона за горите да внасят във фонд “Инвестиции в горите” половината от определената за здрава дървесина сума. Промяната ще позволи на държавните предприятия да са по-гъвкави при формирането на началните цени за реализацията на засегната от сухнене дървесина.

По данни на Изпълнителната агенция по горите от края на 2012 г. се наблюдават засилени процеси на сухнене на иглолистни култури извън ареала им на разпространение. Изсъхналата дървесина е с влошени технически показатели и трудно намира реализация като строителен материал или за преработка. Приетото от правителството постановление ще позволи създаването на стимули за поддържане на горите в добро здравословно състояние чрез пласиране на дървесината от санитарна сеч.

Женева-2 стартира с остри обвинения

Анализаторите не вярват в успеха на мирната конференция заради големите разногласия между представителите на режима на Асад и на опозицията

Снимка БГНЕС

Привърженици на сирийския президент Башар Асад демонстрираха в негова подкрепа край сградата на хотел "Montreux Palace", където стартира конференцията Женева-2. "Сирия е с Башар", "Башар е с нас", скандираха те

Международната мирна конференция за Сирия, т.нар. Женева-2, започна вчера в швейцарския курорт Монтрьо с горчиви речи и остри обвинения на двете страни в конфликта, съобщи БиБиСи. Преговорите са първите от началото на гражданската война преди почти три години, които събират на една маса представители и на режима на президента Башар ал Асад, и на опозицията. При все това дипломатите не очакват да се постигне пробив, тъй като разногласията и проблемите засега изглеждат твърде големи.

В първия ден на конференцията бяха изслушани близо 40 външни министри и делегати, а директните разговори между двете страни в конфликта ще започнат в петък в Женева.

В откриващата си реч генералният секретар на ООН призова присъстващите да започнат сериозен и конструктивен диалог. "Позволете ми да не смекчавам думите си – предизвикателствата, пред които сте изправени, пред които сме изправени всички ние, са огромни. Но присъствието ви тук поражда надежда", каза Бан Ки-мун.

Последваха обаче агресивни речи, в които не личеше готовност за компромис или за отказ от досегашните позиции. Сирийският външен министър Уалид Муалем заяви, че част от присъстващите имат "сирийска кръв по ръцете си" и се опитват да дестабилизират страната. Той изтъкна, че всяка независима държава би направила всичко необходимо, за да се защити, и че "никой на този свят няма правото да изземва легитимността на президента или правителството... освен самият сирийски народ."

Лидерът на Сирийската национална коалиция – подкрепяната от Запада част от организираните бунтовници, Ахмад Джарба отвърна, че прибягването до оръжие е било "наложен (на опозицията) избор от страна на сирийския режим". Той призова Дамаск да подпише незабавно пътната карта за Сирия, съставена в Женева през 2012 г., и да предаде властта на преходен орган. "За сирийците времето сега означава кръв", заключи Джарба.

Американският държавен секретар Джон Кери припомни позицията на Белия дом, че "няма никакъв вариант човек, водил брутална реакция срещу собствения си народ, да си възвърне легитимността да управлява". Според Вашингтон единствената опция е договарянето на преходно правителство, родено от взаимно съгласие.

Международната конференция за Сирия Женева-2 дава реален шанс за достигане на мир в Сирия. Това заяви министърът на външните работи на Русия Сергей Лавров в своята реч на откриването на форума. "Ясно е, че междусирийските преговори няма да са нито лесни, нито бързи", каза Лавров.

Въпреки че според някои самото присъствие на една маса на двете страни в конфликта вече е постижение, повечето наблюдатели и участници не очакват конференцията да постигне решителен напредък. Една от причините за това е фактът, че Сирийската национална коалиция е само една от многобройните и разнородни групи, участващи в гражданската война, и не представлява и съответно не може да говори от името на всички бунтовници, отбелязва БиБиСи.

След оттеглянето на поканата за участие на Иран в конференцията президентът Хасан Рохани заяви, че "липсата на влиятелни играчи" го кара да се съмнява във "възможностите за успех в борбата срещу тероризма...и в способността за разрешаване на сирийската криза". "Женева-2 вече се провали още преди да е започнала", заключи иранският държавен глава.

кратки

Публичният дълг на еврозоната спада

През третото тримесечие на 2013 година публичният дълг на страните от еврозоната е спаднал от 93,4 на 92,7% от БВП, което представлява първото намаление на дълга за последните 6 години. Публичният дълг на страните от валутния съюз се е понижил до 8 841 823 млрд., след като през предходното тримесечие е бил 8 875 107 млрд. евро.

Нови 470 полицаи уволнени в Анкара

Турция започна нова масова чистка в полицията и съдебната система, като уволни или преназначи нови 470 полицаи в Анкара, докато парламентът обсъжда спорни реформи, изострени от кризата в правителството на Ердоган. В понеделник Висшият съвет на съдиите и прокурорите отстрани 96 съдии и прокурори от постовете им.

Летището на Алепо отново работи

Пътнически самолет кацна на летището на Алепо, година след като аерогарата бе затворена заради сражения, предаде ДПА, като се позова на сирийското правителство и опозиция. Летището е отворено отново, след като правителството е обезопасило района около него и е поправило щетите, причинени от терористи.

Полетите над САЩ пак замряха

Около 1400 международни полета бяха анулирани в САЩ, а милиони пътници в североизточните части и по източното крайбрежие на САЩ се сблъскаха с истински транспортен ужас заради ниските температури, силните ветрове и последствията от силния снеговалеж. Най-силно засегнати са летищата в Ню Йорк "Ла Гуардия" и "Джон Кенеди", както и международните летища "Нюарк Либърти", "Бостън логан".

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

На двудневна среща се събра коалиционният кабинет на Германия, за да обсъди курса на управление на правителството. На снимката - министърът на икономиката и енергетиката Зигмар Габриел и канцлерът Ангела Меркел

ЕК се тревожи за независимостта на правосъдието в Румъния

Румъния трябва да отбележи напредък в гарантирането на независимостта на съдебната власт в Румъния, заявява Европейската комисия в доклад за правовата държава в тази страна. "Румъния е постигнала напредък в редица сфери след предишния доклад, публикуван преди около една година", посочва със задоволство комисията, но отново изразява "безпокойство във връзка с независимостта на правосъдието". По-конкретно ЕК критикува неотдавнашните "прибързани и непрозрачни" промени в Наказателния кодекс, което напомня на "осъществяване на режима за борба срещу корупцията и за пропъвдване на почтеност".

Комисията също така отправя критики срещу процедурата за назначаване на ключови постове в магистратурата, подчертавайки, че това е дало "спорни резултати".

"Някои процедури протичат открито, прозрачно и основано върху заслуги, но други дават място за критики заради "политическа намеса. Тази ситуация навежда на въпроси за жизнеността на процеса на реформи в Румъния и за необратимия характер на постигнатия напредък", се отбелязва още в доклада.

Вашето ТАКСИ Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Скъпият ток от ВЕИ удари и германците

Новото правителство на Меркел вече работи за намаляване подкрепата за зелената енергия

Министърът на енергетиката в новото правителство на канцлера Ангела Меркел - Зигмар Габриел, обяви, че ще представи план за намаляване на подкрепата за ВЕИ-тата, който би трябвало да спре поскъпването на тока, съобщи член на кабинета. В първата си голяма реч, посветена на тази тема, министърът социалдемократ от новото правителство на Ангела Меркел очерта пред представители на сектора своя проект за реформа на закона за подкрепа на възобновяемите енергии - основен инструмент в германския енергиен преход.

Основните точки от проекта предвиждат край на "свръхсубсидирането" на възобновяемите енергии, което според Габриел струва на германската икономика по 24 милиарда евро на година и го свежда до "границата на възможното". Германия в момента спира атомните си електроцентрали и иска да осигури 80 процента от потреблението си на електроенергия чрез възобновяеми източници до 2050 година спрямо сегашните 25 на сто.

Според проекта от 2017 година помощите ще се определят от тръжна система, която ще поставя в конкуренция производителите. Те от своя страна ще трябва освен това да започнат постепенно да продават сами електричеството на пазара. Засега зелената електроенергия има приоритет при подаването към електроразпределителните мрежи и цената ѝ е гарантирана. Зигмар Габриел обеща да спре покачването на цените на тока, но не да ги понижи. Новото правителство иска освен това да запази режима в подкрепа на големите потребители на енергия, увери министърът. Тази разпоредба обаче остава сериозен обект на критики от Брюксел и ще трябва да бъде преработена, за да отговаря на законите за конкуренцията.

Габриел обеща да разгледа през първото шестмесечие друг жизненоважен въпрос за производителите, начело с EON и RWE - изготвяне на механизъм, осигуряващ рентабилността на техните централи на изкопаеми горива, които са абсолютно необходими за доставките през дните без вятър и без слънце.

ЕС отлага част от търговските преговори със САЩ

Европейският съюз съобщи, че отлага част от преговорите със САЩ за зоната за свободна търговия, за да проведе 3-месечни обществени консултации относно предложените правила за инвестициите, предаде "Асошиейтед прес".

Неправителствени организации и официални лица изразиха безпокойство, че в предложените правила за инвестициите има пропуски, които могат да изложат правителствата на опасността да бъдат съдени от международни компании, когато съответната страна бъде набедена, че е нарушила правилата на споразумението за инвестициите.

"Това предоставя възможност на големите корпорации да налагат своите интереси срещу европейското законодателство", алармира Бернд Ланге, лявоцентристки законодател в ЕП. "Това ще лиши страните от възможността за провеждане на решителна политика във важни сфери като здраве или околната среда".

Еврокомисията твърди, че настоящата бъркотия от двустранни споразумения между САЩ и ЕС прави европейските страни по-уязвими на подобни корпоративни интереси, отколкото ако съществува строго формулиран пакт за свободна търговия.

"В Европа има хора с реални опасения относно планираното споразумение за инвестициите и искам да чуя притесненията им", заяви еврокомисарят по търговията Карел де Гухт. Консултациите ще започнат през март, като целта им ще бъде да се осигури "по-прозрачна и обективна" система, която да затвори "вратичките" в законодателството.

В началото на март Европейската комисия ще публикува текста на ЕС за разпоредбите за защита, които иска да бъдат включени в Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, търсейки обществено мнение за тримесечен период, предаде "Франс прес".

Отлагането няма да засегне общите преговори, които Брюксел се надява да приключи до края на годината. ЕС и САЩ започнаха преговори по споразумението миналата година и досега са провели три кръга. Следващата среща на високо равнище е планирана за средата на февруари във Вашингтон, последвана от нови преговори през март.

Привържениците на създаването на зона за свободна търговия между ЕС и САЩ твърдят, че тя ще стимулира растежа и създаването на работни места от двете страни на Атлантическия океан.

Снимки БГНЕС

При засилени мерки за сигурност в швейцарския курорт Давос започна Световният икономически форум, който тази година поставя акцент върху въпросите за възстановяването на засегнатите от кризата райони, неравенството и климатичните промени. Лидери и представители на водещи световни компании се събраха, за да говорят по темата "Промяна на света – последствия за обществото, политиката и бизнеса". В събитието взимат участие 2500 политици, мениджъри и директори на компании от над 100 държави

Янукович призова за преговори

Президентът на Украйна Виктор Янукович призова опозицията на преговори, съобщиха от ведомството на държавния глава. Янукович се срещна с лидерите на трите основни опозиционни партии на фона на продължаващите сблъсъци в Киев, предаде AFP. "Изразявам дълбокото си съжаление във връзка с гибелта на хората в конфликта, провокирано от екстремистите в политиката. Поднасям искрените си съболезнования на семействата на загиналите", каза Янукович. "Още веднъж моля хората да не се поддават на призивите на политическите радикали. Все още не е късно да се спре и да се регулира конфликтът по мирен път. Призовавам опозицията да седне на масата за преговори", подчерта той.

Киев отново се превърна в бойно поле

Междувременно стана ясно, че броят на загиналите по време на продължаващите безредици в Киев е достигнал трима души. От Главната прокуратура на Украйна обаче съобщиха, че двама от активистите на проевропейското движение в Украйна са починали от огнестрелни рани. Тялото на активист с огнестрелна рана в областта на главата е намерено в библиотека, използвана от активистите като медицински пункт. Малко по-късно е намерено второ тяло с огнестрелни рани, се казва в изявлението. Медицински център на протестното движение съобщи, че трети активист е загинал, след като е паднал от входа на стадион "Динамо", в района на който избухнаха безредиците, но по-късно съобщението бе опровергано от медицинските власти.

Броят на полицаите, ранени в сблъсъците в Киев, пък достигна 195 души, съобщиха от МВР на Украйна, като посочиха, че 84 души от тях са били хоспитализирани заради средно тежки по степен наранявания.

В специално изявление за ситуацията в Украйна върховният представител за външната политика и сигурността Катрин Аштън категорично осъди ескалацията на насилието. Подобна позиция зае и председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу. "Ще продължим да следим внимателно ситуацията и ще обмислим евентуални действия на ЕС и последствия за отношенията ни с тази страна", каза Барозу

От своя страна Русия разкритикува "чуждестранното вмешателство" във вътрешните дела на Украйна, както и "екстремистката" опозиция, която според Москва нарушава конституцията, предаде AFP. В свое изявление руският заместник-министър на външните работи Григори Карасин заяви, че легитимната власт в Украйна трябва да се справя с чуждестранната намеса.

БИЛ ГЕЙТС:

През 2035 г. няма да има бедни страни

Основателят на компанията Майкрософт Бил Гейтс, който е един от най-богатите хора в света, заяви в ежегодното послание на благотворителната фондация "Бил и Мелинда Гейтс", че към 2035 г. в света практически няма да останат бедни държави. С тази прогноза той се опита да развенчае един от трите "мита, спъващи прогреса". Става въпрос за широко разпространеното убеждение, че "бедните страни са обречени вечно да останат бедни", а в същото време богатите ще продължат да трупат капитали.

В прогнозата си Гейтс се аргументира с някои статистически данни и лични наблюдения. "Ако трябва да бъдем точни, аз имам предвид, че през 2035 г. практически нито една страна в света, дори като се отчита инфлацията, няма да бъде толкова бедна като 35-те държави, които Световната банка днес причислява към страните с най-ниски доходи", посочва Бил Гейтс. Той смята, че през 2035 г. всяка държава по света ще може да се причислява към държавите със средни доходи или към богатите страни.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

ЕМИЛ КОСТАДИНОВ:

Не е време за време разделно

Проектът на АБВ за самостоятелна евролиста е знак за самоизбран отказ от БСП, категоричен е народният представител

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

Г-н Костадинов, движение АБВ обяви, че ще издигне своя листа за предстоящите евроизбори. Как ще се отрази това на партията?

- Ситуацията безспорно ще навреди на БСП. Именно от нейното електорално тяло ще бъдат отнети важни гласове, въпреки че те най-вероятно ще останат неоползотворени. АБВ дава нови стимули за мобилизация на партия ГЕРБ в момент, в който се наблюдава сериозно оттегляне на доверие от патологията, наречена ГЕРБ. ГЕРБ имат полза от подобен опит за разцепление в БСП и ограбване на нейния резултат.

Решението на АБВ може да има тежки последици както за БСП, така и за левицата като цяло. Като добавим и заявения проект от Татяна Дончева, тенденцията към раздробяване на лявото пространство би могла да се засили недопустимо. В политически план това може да направи БСП още по-зависима от ДПС, а във вътрешнопартиен план нещата може да станат драматични, въпреки че социалистите имат изключителен инстинкт за самосъхранение и често са по-мъдри от своите ръководители.

Шикалкавенето при вземането на фундаментални политически решения е по-опасно от прикрития конформизъм и от откритото предателство. Преди близо век Грамши беше заявил: "Днес ни е нужен песимизъм на анализа и оптимизъм на волята". Тези думи не са загубили своята актуалност, особено важни са за БСП. На етапа на анализа, на идеите и на формирането на решенията е нужна широка свобода в дискусията. Във фазата на състезанието с външния опонент трябва максимална консолидация и мобилизация за решения, постигнати при системна и демократична процедура.

Бе обявено, че основен опонент на движението ще е ГЕРБ, а всички останали ще са конкуренти. Това не е ли директна конфронтация с БСП?

- Реализацията на амбицията на Георги Първанов неминуемо минава през неглижирането на БСП. Проектът за самостоятелна евролиста е знак за директен самоизбран отказ от БСП. Решението за друга листа, гарнирано и със заявена готовност на АБВ за участие в избори "две в едно", демаскира истинските намерения на този проект. А те очевидно са свързани с предотвратяване възможността БСП убедително да бъде първа сила на евроизборите, изместване акцентите в изборната година и търсене на решаване на вътрешнопартийни лидерски въпроси. Създава се впечатление за открито застъпване на страната на протеста срещу правителството в момент, в който неговият потенциал и морална легитимност са изчерпани. Създават се предпоставки за взаимодействие с ГЕРБ, удобно маскирани под мантрата за търсене на широко национално съгласие.

Макар и заобиколно, знакови лица обявиха, че ще играят срещу своите. Има ли опасност примерът им да бъде последван и от други членове на БСП?

- Случващото се не бива да се подценява - действително знакови за левицата и БСП лица са ангажирани с този проект. Не съм склонен да надценявам потенциала на това намерение - и друг път партията е преживявала сложни ситуации и е излизала от тях консолидирана и силна. Вероятно ще загубим няколко десетки хиляди гласове, ще бъдат разколебани още толкова. Дори в тази ситуация има потенциал за допълнителна мобилизация не само в твърдото електорално тяло на БСП, но и в по-широката лява и центристка периферия, чрез който тези прогнози загуби може да бъдат минимизирани и компенсирани. В огромното си мнозинство партийните организации заявиха твърда подкрепа за ръководството и разочарование от опита за създаване на разцепление. Няма начин участието с две листи да донесе ползи. Играли сме го неведнъж, включително и при последните евроизбори, когато бяха пропиляни и останаха неоползотворени десетки хиляди гласове, дадени за листите на комунисти и социалдемократи.

Партията реагира мъдро и във възможната степен спокойно спрямо посегателството към нейната цялост. По-специфичната особеност на днешната ситуация е, че за първи път в историята на нашата партия бивш председател я атакува така фронтално отвън, но и с претенцията, че продължава да е част от нея!

ЕМИЛ КОСТАДИНОВ е роден на 9 август 1956 г. в Благоевград. Завършва ВИАС, специалност "Промишлено и гражданско строителство". От 1988 до 1990 г. е зам.-кмет на община Благоевград. От 1991 до 1997 г. е депутат. От 1995 до 1997 г. е член на постоянната делегация в Парламентарната асамблея на Западноевропейския съюз. От 1990 до 2001 г. е член на ВС на БСП. В момента е секретар на НС на БСП. Народен представител в 43-то НС

> **АБВ не е нашият фронт. Нашият главен противник са бедността и изостаналостта**

Има ли начин разцеплението да бъде преодоляно, а напрежението - туширано?

- В БСП няма разцепление. Има тревога и напрежение. Има неразбиране и болезнено неодобрение на действията на лица, в които партията е инвестирала много. Бих искал да мисля, че преодоляването на напрежението все още е възможно! АБВ не е нашият фронт, нашият фронт са тези отвъд политическото, от дълбокото подземие и задкулисие. Нашият главен противник са бедността и изостаналостта.

Влакчето АБВ е с включени двигатели и най-вероятно няма да бъде спряно. Няма да се изправяме срещу него, но сме длъжни да кажем ясно на нашите членове, симпатизанти и приятели какво мислим за неговата дестинация и дали да се качват в него! Все още има възможност за достоен изход за инициаторите на проекта - замразяването на проекта АБВ до предстоящите избори. Имам крехка вяра, че това е възможно и разумът ще надделее.

Ако АБВ състави своя листа, това няма ли да измести дебата от европейските теми към дискусия за България или за БСП?

- Това е и една от целите - да се изместят акцентите, а споровете да се пренесат на друга територия. Вместо за европейския проект, за мястото на България в Европа, за промяна на конфигурацията в Европейския парламент, което да даде повече шансове за социална политика, някой се стреми да подчини кампанията на личната си амбиция и его. Убеден съм, че БСП и нашите кандидати няма да допуснат подобно изместване на дебата. Отношението към спектакъла АБВ трябва да се основава на общия наслов: "Сега не е време за време разделно!" Висят със страшна сила въпросът кои са ценностите, които АБВ претендира да монополизира като уникално свои, които БСП и широката левица не споделят - не се виждат! БСП със сигурност се нуждае от по-ярка лява идентификация, от повече вътрешнопартийна демокрация, въпреки че тя е най-демократичната партия у нас. БСП се нуждае от кадрови решения, които да отворят по-широко вратите за младите хора. Но тези въпроси се решават вътре в БСП, а не на битпазара.

И други членове на БСП, дори депутати, са критикували открито ръководството и партийните решения. Навременно и мотивирано ли е решението на Калфин да се откаже от участие в листа на БСП?

- Има, а и в бъдеще ще има, достатъчно основания за вътрешнопартийни критики, както по отделни решения, така и по въпроси, отнасящи се до разширяване и укрепване на колективното начало при вземането на решенията. Мястото за този разговор е вътре в партията, в нейните легитимни органи. Независимо от всички основания за критики съм убеден, че БСП е единствената партия у нас, в която е на почит и е традиция систематичният подход за изработване на политиката и формиране на решенията. ИБ на НС заседава по правило и като минимум веднъж седмично. Тези форуми винаги са открити за различни и критични мнения и позиции.

Навременността и мотивираността на отказа на Ивайло Калфин могат да бъдат оценявани като уместни единствено от гледната точка на ГЕРБ. След като протестите затихнаха и загубиха морална легитимност, след като окупациите бяха прекратени, след като правителството работи, Борисов и Цветанов, както и формациите от Реформаторския блок, имат интерес някой отново да енергизира деструкцията в обществото и да се присъедини към протеста срещу правителството. Уви, нещата са разочароващо очевидни - АБВ открито застана на страната на протеста срещу правителството.

Защо се стигна до реанимирането на АБВ?

- Не разбирам това неистово нетърпение, тази лична амбиция, в името на която си склонен да навредиш сериозно на своята партия. Членството в една партия не се изразява единствено в плащането на членски внос, членуването в ОПО и притежаването на членска книжка. Има почти еднакви уставни положения, приети, утвърждавани и отстоявани във всички нормални партии по света. Не може да си член на Партията за защита на горите и дивите животни, а да работиш в полза на листите на бракониерите, в случая - да се занимаваш с политическо бракониерство.

Георги Първанов дойде в Благоевград. Предвид позицията на организацията ви след възстановяването на АБВ, може би не е нужно да ви питам как се възприе визитата му...

- Формалната тема на срещата на Първанов бе непреходното историческо наследство на Димитър Благоев. Социалистите в Благоевград и региона са достатъчно компетентни и чувствителни по тази тема. Срещата бе в същия ден, в който в НДК бе обявен рестарт на проекта АБВ, но все още бяха спестени следващите заявки за участие в избори. Мисля, че огромната част от социалистите и симпатизантите на левицата в Благоевград са сериозно разочаровани от поведението на Първанов. Той вече не може да разчита на тяхното доверие и подкрепа.

Сред мотивите за отказа на Калфин да участва в листата на АБВ бе "неясната коалиционна политика". След съставянето на правителството Благоевград въстана срещу назначаването новия областен управител. Чуха се обвинения, че БСП жертва Благоевград в полза на ДПС. Преглътнаха ли социалистите назначението?

- Назначаването на областен управител на Благоевград, изпъчен от ДПС, бе сериозна политическа грешка. Опитвам се да не внасям персонални съображения относно личността на областния управител. Пиринска Македония е особено чувствителна национална територия. Хората тук са преживявали черната преизподня, дали са хиляди свидни жертви в национално-освободителните борби. А свободата тук е дошла и значително по-късно, и с цената на други жертви. Нашата партия има своите грешки, сред които е и тази с опита, макар и налаган без ентусиазъм, за формиране на македонско национално самосъзнание. Подобни грешки струват винаги скъпо! Що се отнася до коалиционната ни политика като цяло, също имам своите сериозни забележки, но в момента тя е малко по-явна от периода, в който Ивайло Калфин бе министър на външните работи.

Бяха ли готови членовете на БСП в Благоевградско да номинират Калфин за евроизборите?

- От много основни и общински организации на БСП постъпваха предложения в подкрепа на участието на Калфин в листата, той щеше да бъде в челото на нашата листа с оглед неговата сериозна експертиза и доказани възможности. Това е въпрос от компетенцията на съответните органи на БСП, а Ивайло Калфин и Георги Първанов не проявиха нужното търпение и уважение и решиха друго.

www.duma.bg

ДУМА

Датата 23

ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Евроработа

Анатолий СТАНКУЛОВ

Пореден доклад на Европейската комисия за прословутия напредък на България. С вниманието, което страната ни и Румъния получават от ЕС, човек ще помисли, че сме най-специалните, уникалните и важните. Не са един и двама анализаторите, които чистосърдечно признават, че ако същите критерии бъдат приложени спрямо останалите страни членки, едва ли техните резултати ще са кой знае колко по-добри. Затова вчера се чуха възгласи мониторингът в този си дискриминационен вариант да отпадне.

Всеки път Еврокомисията размахва пръст и ни гълчи. Обикновено по едни и същи точки, макар и с различни мотиви. Традицията през последните няколко години е Бойко Борисов и сие моментално да започнат безумно кълчене и през плач да обвиняват за европейското мъмрене Тройната коалиция, предишното правителство и Сергей Станишев. Баналното дежа вю е прехвърлянето на топката, плюенето срещу опонентите и публичното подвиване на крак пред големия и всесилен ЕС.

Този път нещата изглеждат различни. Пламен Орешарски не се появи да скача с пяна на уста срещу служебния кабинет или правителството на Борисов. А така най-лесно би оправдал мъмренето от Брюксел. Този път премиерът би имал право, защото дори в самия доклад се признава, че положението в страната е било несигурно именно поради смяната на три правителства по време на мониторинговия 18-месечен период. Няма как да се говори за стабилност и реформи. В този смисъл дори словосъчетанието "крехък напредък" е стъпка напред.

В документа има точки, по които България трябва да работи. Това не е изненада за никого. Целенасочено или не, ЕС ни дава някакви препоръки, които може би е хубаво да изпълним. Идеята на цялото занимание е не да се плюем един друг и да доразрушаваме имиджа си пред ЕС, а да работим. Важни са делата, а не думите. Да я започваме тази евроработа вече!

Кукли на конци

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Някога, в средата на 60-те години, радиото често въртеше една популярна песен - "Кукла на конци"(Puppet On A String) в оригиналното изпълнение на Санди Шоу. Мила и симпатична, подканваща към светли и чисти пориви, детска песничка. Във всеки случай - миролюбива. Използвам заглавието, но то чудесно пасва на това, което се случва в днешна Украйна. Ерго - щом има кукли на конци (познати и с названието марионетки), би трябвало да има и кукловоди.

Да гадаем ли кой пак прокарва към Киев познатите доктрини, довели до пламването на "арабската пролет" и приключили като фарс? Да се чудим ли кой точно разпали конфликта в светска Сирия, кой и защо продължава да подклажда кръвопролитията в Ирак, Судан, Мали, Афганистан и Господ знае къде още? Защо тогава да не си дадем от отговор на въпроса кой и защо се е прицелил в Украйна? Има ли място за дискусии?

Руският външен министър Сергей Лавров еднозначно определи, че "европейската истерия" е лумнала, когато Киев не подписа споразумението за асоциране с ЕС. И заяви, че тя не е заради Украйна и украинците, а заради загубения огромен пазар, в който се надяваха да превърнат страната. Споменавам Лавров и се сещам - защо ли Западът се опитва да се представя за херувимче, когато директно го питат: "Кой свива обръча около Русия?"

Украинският президент покани опозиционните лидери в страната на преговори и те с труд приеха. Но как се водят подобни разговори, когато добре "мотивирани" тълпи опитват да изгорят живи други украинци, и то само защото защитавали законно избраната власт? Дали преговарящите опозиционери ще намерят сили да признаят кой ще плати за проливаната украинска кръв? Защо всъщност не попитат кукловодите си дали въобще някога са чули песничката на Санди Шоу...

Формула на обича

ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

Музиката вместо улицата - един български музикант, който от години живее и свири в Германия, е измислил формула за възпитание на деца от социалнослаби семейства от различни етноси. И не просто е измислил, но я прилага на дело вече няколко години в родния си град Сливен. Без да чака указания, финансиране, програми, разрешение от държавата, от ЕС или други наши и международни институции и организации, без да се оплаква от бюрократични пречки, сложна документация и т.н. Школата, в която се изучават пиано, цигулка, тромпет, китара, солфеж под ръководството на музикални педагози, се намира в къщата на сестра му. Самият Георги Калайджиев организира със съдействието на свои колеги от университета в Германия, в който преподава, благотворителни акции, дарения не само на дрехи, учебни пособия и играчки, а и на музикални инструменти. Написал е и специален учебник. Защото е убеден, че децата имат нужда от знания.

Докато ние, възрастните, потъваме във всекидневни проблеми и политически пристрастия, често лишаваме децата от внимание и грижи за тяхното възпитание, духовно израждане и обогатяване. А не е ли това първостепенната ни задача, ако искаме наистина доброто на държавата и народа си! Най-ценната инвестиция, както е модерно да се казва, и с най-голяма възвръщаемост е тази, която се влага в децата. Защото, каквито и закони и правила да създаваме и прилагаме спрямо възрастните, които са прегрешили или навредили на други хора, на обществото или на страната, няма да имат такъв осезателен ефект, както ако насочим усилията си към децата. Ако от малки ги накараме да обикнат училището, образованието, да ценят и да се стремят към духовното, да запълваме и осмисляме времето им с изкуство.

Когато са образовани и ангажирани с интересни творчески занимания, няма да се сещат да крадат, да просят, да се бият, да причиняват злини на себеподобните. Ще кажете - ама това всеки го знае. Да, но личности като цигуларя Георги Калайджиев от Сливен го доказват с делата си. И всеки може. Нужно е добро желание, обич към децата и мисъл за бъдещето на България.

1556 - НАД 830 000 ДУШИ ЗАГИВАТ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ В ПРОВИНЦИЯ ШЕНСИ (КИТАЙ). Природният катаклизъм с предполагаем магнитуд 8 по скалата на Медведев станал по време на управлението на император Джаджинг от династията Минг. Разрушенията обхванали територия с широчина от над 800 км. На земята се отворили ями с дълбочина до 20 м. След основния трус в продължение на половин година по няколко пъти на ден се появявали вторични трусове.

1598 - РАЖДА СЕ ФРАНСОА МАНСАР, ФРЕНСКИ АРХИТЕКТ (УМИРА 1666 Г.). От неговото име идва названието мансарда. Мансардата е друго име за таванска стая, често със скосен покрив. Прозорците са тип капандури или табакери. Този архитектурен стил става популярен най-напред във Франция, а след това и по света благодарение на архитект Мансар.

1783 - РАЖДА СЕ СТЕНДАЛ, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1842 Г.). Рожденото му име е Анри Мари Бейл. Авторът на "Арманс", "Червено и черно", "Люсиен Льовен" не е оценен от съвременниците си, бива признат едва през XX в. Самият Стендал е сложил за мото на много от ръкописите си фразата "На малцината щастливци", обръщайки се към онези, които в бъдеще ще разпознаят гения му.

1898 - РАЖДА СЕ СЕРГЕЙ АЙЗЕНЩАЙН, СЪВЕТСКИ РЕЖИСЬОР (УМИРА 1948 Г.). Най-известните негови филми са "Броненосецът "Потьомкин" и "Александър Невски". През 1930 г. "Парамаунт Пикчърс" му предлагат възможност да снима филм в САЩ. Той приема краткосрочен договор за 100 хил. долара и пристига в Холивуд. Но споразумението се проваля. Особеният подход на Айзенщайн към киното се оказал несъвместим с комерсиалния начин за правене на филми в американските студиа.

1928 - РАЖДА СЕ ЖАНА МОРО, ФРЕНСКА АКТРИСА, ПЕВИЦА, РЕЖИСЬОР. Една от водещите на "Комеди Франсез". Снима се в над 115 филма. Въпреки че най-голямата популярност на актрисата е през 60-те години на миналия век, тя продължава да се снима и в последните години. Сред най-известните ленти с нейно участие са "Прокълнатите крале", "Тази любов", "Клетниците", "Никита", "Светлина", "Вива Мария", "Мата Хари" и др. Носителка на редица престижни награди.

1931 - УМИРА АННА ПАВЛОВА, СВЕТОВНО ИЗВЕСТНА РУСКА БАЛЕРИНА (Р. 1881 Г.). Едно от най-популярните й изпълнения е това на умиращия лебед - танц, създаден специално за нея от балетмайстора М. Фокин по музиката на Сен-Санс. В продължение на 20 години гастролира в Европа, Америка, Нова Зеландия, Австралия и Азия.

1978 - ШВЕЦИЯ ПЪРВА В СВЕТА ЗАБРАНЯВА АЕРОЗОЛНИТЕ ОПАКОВКИ. Стъпката е мярка за съхранение на озоновия слой. Аерозолът е газообразна суспензия от микроскопични частици течност или твърдо вещество. Макар че името произлиза от аего (въздух) и solution (разтвор), аерозолът не представлява разтвор, а дисперсия, тъй като твърдите или течните частици (под формата на прах или мъгла) остават химически неразтворени във въздуха. Аерозолите в атмосферата са формата, под която се разпространяват димните замърсители.

1989 - УМИРА САЛВАДОР ДАЛИ, ИСПАНСКИ ХУДОЖНИК (Р. 1904 Г.). През своята плодовита творческа кариера сюрреалистът рисува над 1500 картини. Освен това е автор на илюстрации за много книги. Прави също графики, литографии, бижута, скулптури, театрални и филмови декори, пише книги, прави дизайн на облекла и др.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

23 януари 2014, година 11, брой 1 (110) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Гражданство, сведено до биометрични данни

Как фикс идеята за сигурност опорочава демокрацията

Сигурността е сред многозначните думи, на които вече не обръщаме внимание, толкова са ни станали фамилиарни. Това ново наименование на поддържането на реда се е превърнало в политически приоритет от четиридесетина години насам. То често се използва под различен претекст (диверсия, „тероризъм“), но запазва същинската си цел – управление на населението. За да разберем и осуетим съображенията за сигурност, трябва да установим произхода им и да се обърнем назад към XVIII век.

Джорджо Агамбен*

ФОРМУЛИРОВКАТА *„по съображения за сигурност“* служи като аргумент, недопускащ възражения и позволяващ да се наложат решения и мерки, които иначе биха били неприемливи. За да я оспорим, трябва да анализираме безобидното на пръв поглед понятие „сигурност“, което изглежда се е превърнало в заместител на всеки друг политически подход.

Може да се помисли, че целта на политиката за сигурност е просто да предотвратява опасности, вълнения и дори катастрофи. Корените на понятието можем да открием в латинската поговорка *„Salus publica suprema lex“* (Общественото спасение е върховен закон), която го вписва в парадигмата на извънредното положение. В този смисъл нека споменем *„Senatus consultum ultimum“* (последен декрет на Сената) и римската диктатура (1), принципа на каноничното право – „Necessitas non habet legem“ (Необходимостта не познава закон), комитетите за обществено спасение (2) по време на Френската революция, Конституцията от 22 фример VIII (1799), позоваваща се на *„смутове, застрашаващи сигурността на държавата“*, или пък член 48 от Ваймарската конституция (1919) – юридическа основа на националсоциалистите, където също се говори за *„обществена сигурност“*.

Въпреки че почива на реалността, тази родословна връзка не дава обяснение на съвременните разпоредби за сигурността. Извънредните процедури се прилагат при непосредствена и реална заплаха, като временно се отменят гаранциите, давани от закона.

Да се предотвратят или канализират вълненията?

ИДОСЕГА, два века и половина по-късно, статията му за „Зърното“ в *Енциклопедията* е изключително полезна, за да се разберат днешните методи на управление. Волтер пише, че след публикуването ѝ парижаните престанали да спорят за театър и литература и се насочили към теми, свързани с икономиката и земеделието…

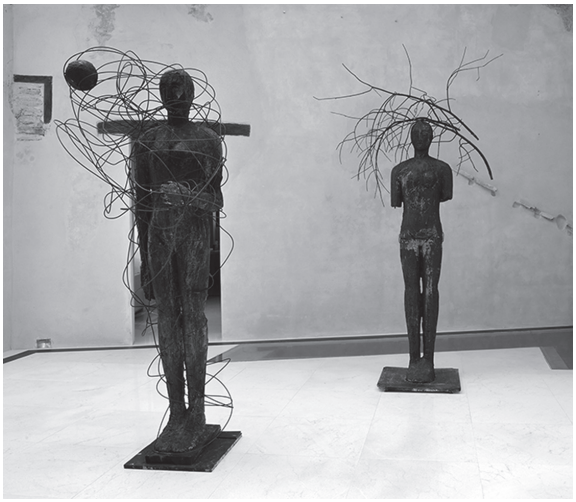
Едни от основните проблеми пред правителствата по онова време били недоимъкът и гладът. Опитвали се да ги предотвратяват, като създавали държавни хранилища и забранявали износа на зърно. Тези предпазни мерки обаче имали отрицателен ефект върху производството. Идеята на Кене била да се обърне подходът – вместо опити за предотвратяване на глада, да се остави той да настъпи, след което да бъде управляван, чрез либерализация на вътрешната и външната търговия. „Управление“ добива в случая първоначалния си смисъл – добрият кормчия не може да избегне бурята, но ако тя се разрази, трябва да е способен да управлява кораба.

Именно в този смисъл трябва да се разбира приписваната на Кене формулировка „Оставете нещата да стават и да отминават“. Тя далеч не е само девиз на икономическия либерализъм, а също и парадигма на управление, което причислява сигурността (Кене говори за *„безопасност на фермерите и орачите“*) не към предотвратяване на вълненията и бедствията, а към способността те да бъдат канализирани в благоприятна посока.

Заслужава си да оценим философското измерение на този поврат, който променя из основи традиционната йерархическа връзка между причина и следствие. Тъй като управлението на причините е безсмислено и прекалено скъпо, по-полезно и безопасно би било да се управляват последствията. Значението на тази аксиома не е за пренебрегване. Тя ръководи нашите общества – от икономиката до екологията, от външната и военната политика до вътрешните мерки за сигурност и ред. Позволява също да се разбере тайнственото съчетание между абсолютен либерализъм в икономиката и безпрецедентен контрол от съображения за сигурност.

А днешните „съображения за сигурност“, напротив, са обичайна и постоянна техника на управление.

Мишел Фуко (3) съветва източниците на съвременната сигурност да се търсят не толкова в извънредното положение, колкото в зародиша на модерната икономика, у Франсоа Кене (1694-1774) и физиократите (4). Макар че скоро след Вестфалския мирен договор (5) големите абсолютни монархии въвеждат идеята, че суверенът е длъжен да се грижи за сигурността на своите поданици, сигурността или по-скоро „безопасността“, се превръща в централно понятие на управническата доктрина чак по времето на Кене.

MIMMO PALADINO

Да вземем два примера, илюстриращи това привидно противоречие. Първият е с питейната вода. Макар да се знае, че тя скоро ще бъде дефицитна върху голяма част от планетата, никоя държава не провежда сериозна политика срещу разхищаването ѝ. За сметка на това по четирите краища на света се развиват и множат технологии и станции за пречистване на отпадъчните води – значителен пазар в перспектива.

Да разгледаме сега биометричните мерки – един от най-тревожните аспекти на съвременните разпоредби, свързани със сигурността. Биометрията се появява във Франция през втората половина на XIX век. Криминологът Алфонс Бертион (1853-1914) се опира на сигналитичната (опознавателна) фотография и на антропометричните измервания, за да изгради „словесен портрет“, използващ стандартизирана лексика при описание на лица върху опознавателна карта. Малко по-късно в Англия Франсис Галтън (1822-1911), братовчед на Чарлз Дарвин и голям почитател на Бертион, въвежда техниката на пръстовите отпечатъци. Тези системи очевидно позволяват не да се предотвратяват престъпления, а да се изобличават престъпници рецидивисти. И тук откриваме подход към сигурността, съвпадащ с предлагания от физиократите – държавата се намесва ефикасно чак след като престъплението е извършено.

Антропометричните техники са замислени за престъпници рецидивисти и чужденци и дълго време имат такова приложение. През 1943 г. Конгресът на САЩ отхвърля закон за идентификация на гражданите (Citizen Identification Act), който предвижда издаване на лични карти с отпечатъци на пръстите. Системата се въвежда изцяло чак през втората половина на XX век. Но последната стъпка бе направена съвсем наскоро. Оптичните скенери, позволяващи бързо заснемане на пръстовите отпечатъци и структурата на очния ирис, изкараха биометричните машини извън полицейските управления и устойчиво ги закотвиха във всекидневния живот. В някои страни дори достъпът до училищния стол се контролира с оптични датчици, върху които децата непринудено поставят ръка.

(На стр.2)

---

* Философ, автор на *L'Homme sans contenu* (Човекът без съдържание), Circé, Belval (Vosges), 2013.

(1) В случай на сериозни смутове Римската република е предвиждала възможността, като извънредна мярка, пълната власт да се повери на магистрат (*диктатор*).

(2) Създадени от Конвента, тези комитети е трябвало да защитават републиката срещу опасността от чуждестранно нападение и гражданска война.

(3) Michel Foucault, *Sécurité, territoire, population. Cours au Collège de France, 1977-1978* (Сигурност, територия, население. Лекции в Колеж дьо Франс, 1977-1978), Gallimard – Seuil, coll. „Hautes études“, Париж, 2004.

(4) Физиократията основава икономическото развитие върху земеделието и проповядва свобода на търговията и занаятите.

(5) Вестфалският мирен договор (1648) слага край на Тридесетгодишната война между династиите на Хабсбургите, подкрепяна от Католическата църква, и протестантските германски владения на Свещената империя. Той ознаменува европейски ред, основан на националните държави.

Гражданство, сведено до биометрични данни

Как фикс идеята за сигурност опорочава демокрацията

(От стр. 1)

Надигнаха се гласове, които предупреждават, че абсолютният и неограничен контрол на една власт, разполагаща с биометричните и генетичните данни на своите граждани, е опасен. С подобен инструментариум някогашното изтребление на евреите би било тотално и изключително бързо. Днес в европейските страни законите за сигурността са чувствително по-строги, отколкото във фашистките държави през XX век. В Италия Единният закон за публична безопасност (Testo Unico delle Leggi di Pubblica Sicurezza), приет през 1926 г. от режима на Мусолини, в основни линии е все още в сила, но антитерористичните закони, гласувани по време на „Оловните години“ (от 1968 г. до началото на 80-те) намалиха гаранциите, предвиждани в него. Френското законодателство против тероризма е по-строго от италианското и едно сравнение с фашистките закони не би било много по-различно.

Бързото разрастване на системите за сигурност свидетелства за промяна на политическата концепция, до такава степен, че е основателно да се питаме дали обществата ни все още могат да се наричат демократични и дали въобще могат да се смятат за политически общества.

През V век пр. Хр., както показа историкът Кристиан Майер, в Гърция се извършва обрат в схващанията за политиката чрез политизирането на гражданството. Докато порано принадлежността към града (*polis*) се е определяла от статута и положението (благородници и членове на културни общности, селяни и търговци, господари и клиенти, глави на семейства и родители и т.н.), по това време упражняването на политическото гражданство се превръща в критерий за социална идентичност. *„Появява се една специфично гръцка политическа идентичност, при която идеята, че отделните хора трябва да се държат като граждани, добива институционална форма*, пише Майер. *Принадлежността към групи, образувани на базата на икономически и религиозни общности, отстъпва на заден план. Гражданите на демократичното общество се смятат за членове на* полиса, *доколкото се посвещават на политическия живот.* Polis *и* politeia *(град и гражданство) се определят взаимно. По такъв начин гражданството се превръща в дейност и начин на живот, чрез която* polis *(градът) се определя като пространство, ясно разграничено от* oikos *(дома). Политиката се превръща в свободно публично пространство, в противовес на частната сфера, подчинена на необходимостта.“* (6) Според Майер този типично гръцки процес на политизация е предаден на западната политика, в която гражданството остава (повече или по-малко и в зависимост от периода) решаващ фактор.

Именно този фактор обаче постепенно се въвлича в противоположен процес – процеса на деполитизация. Гражданството, което навремето е представлявало активен и неотменим праг на политизация, се превръща в чисто пасивно състояние. Действието и бездействието, публичното и частното се размиват и смесват. Това, което преди се е конкретизирало чрез ежедневна дейност и определен начин на живот, вече се свежда до юридически статут и упражняване на правото на глас и прилича все повече на социологическо допитване.

Системите за сигурност изиграха решаваща роля в този процес. Всички граждани постепенно бяха обхванати от техниките за идентификация, навремето предназначени единствено за престъпниците. Това безусловно се отразява на политическата им идентичност. За пръв път в историята на човечеството идентичността не се измерва с общественото признание на „личността“, „името“ и „реномето“ ѝ, а с биологични данни без връзка със субекта, като безсмислените арабески, които моят палец, намазан с мастило, очертава върху лист хартия или разположението на гените ми в двойната спирала на ДНК. Най-неутралният и най-частен факт се превръща в носител на обществената идентичност и отнема публичния ѝ характер.

След като идентичността се определя на базата на биологични критерии, независещи от волята, става проблематично да се изгради политическа идентичност. Какъв тип взаимоотношения могат да се установят на базата на пръстови отпечатъци и генетичен код? Представата ни за етично и политическо пространство, с която бяхме свикнали, губи смисъл и подлежи на коренно преразглеждане. Докато гръцкият гражданин се е определял на базата на противопоставянето между частно и публично, между дома (място за възпроизводство) и града (място за политика), модерният човек изглежда живее в зона, в която не се прави разграничение между частното и публичното, или по думите на Томас Хобс, между физическото и политическото тяло.

Видеонаблюдение от затвора до улицата

Липсата на разграничение добива реален израз в уличното видеонаблюдение. Тази система получи същото развитие като пръстовите отпечатъци – измислена за затворите, тя постепенно се разпространи в публичното пространство. Пространството, наблюдавано с камери, не е агора и няма публичен характер, то е сива зона между публичното и частното, между затвора и форума. Тази трансформация е следствие на редица причини, между които особено място заема отклонението на модерната власт по пътя на биополитиката. При нея става дума не само за упражняване на суверенитет върху определена територия, а и за управление на биологичния живот на хората (здраве, плодовитост, сексуалност и т.н.). Това преместване на понятието за биологичен живот в центъра на политиката обяснява върховенството на физическата идентичност над политическата.

Но не трябва да забравяме, че приравняването на обществената идентичност с телесната започна с намерението да се идентифицират престъпниците. Не е странно, следователно, че гражданите, третирани наравно с престъпниците, приемат в крайна сметка за нормално отношението на държавата към тях да е белязано от подозрение, картотекиране и контрол. Негласната аксиома, която поемам риска да оглася, е: „Всеки гражданин – като живо същество – е потенциален терорист.“ Но какво тогава представляват държава и общество, управлявани от подобна аксиома? Могат ли те да се определят като демократични и дори като политически?

В своите лекции в Колеж дьо Франс и книгата си *Надзор и наказание* (7) Фуко очертава типология на модерните държави. Философът обяснява как абсолютната монархия, определяна като териториална или суверенна държава, която се разпорежда с живота и смъртта, еволюира към държава, в която демографското население заменя политическия народ, към държава на дисциплината, която позволява на гражданите си да живеят или ги оставя да умират. Това е държава, която се занимава с живота на хората, за да създава здрави, покорни и подредени тела.

Държавата, в която живеем днес в Европа, по думите на Жил Дельоз, е по-скоро „държава на контрола“. Тя си поставя за цел не да подрежда и дисциплинира, а да управлява и контролира. След жестокото потушаване на протестите срещу Г-8 в Генуа през юли 2001 г. италиански полицейски служител заяви, че правителството не е искало полицията да поддържа реда, а да управлява безредието. Той не подозираше колко правилно е усетил нещата. От своя страна, някои американски интелектуалци, разглеждащи конституционните промени, предизвикани от Патриотичния акт и законодателството след 11 септември (8), предпочитат да говорят за „държава на сигурността“. Но какво в случая означава „сигурност“?

По време на Френската революция понятието „безопасност“, използвано тогава, се преплита с понятието полиция. Законът от 16 март 1791 г. и впоследствие законът от 11 август 1792 г. въвеждат във френското законодателство идеята за „полиция на обществената безопасност“, добила широко разпространение в модерните времена. При разискванията, предшествали приемането на тези закони, ясно се очертава, че полиция и безопасност се определят взаимно, но ораторите, между които Арман Жансоне, Мари-Жан Еро дьо Сешел, Жак Пиер Брисо, не са в състояние да дефинират нито едното, нито другото. Дискусиите се отнасят главно до взаимоотношенията между полиция и правосъдие. Според Жансоне става дума за *„две абсолютно различни и отделни власти“*, но докато ролята на съдебната власт е ясна, тази на полицията изглежда неподатлива на дефиниране.

Речите на депутатите показват, че мястото на полицията е неопределимо и трябва да остане такова, защото, ако бъде изцяло погълната от правосъдието, полицията не би могла да съществува. И досега дейността на полицая се характеризира с т. нар. *поле на преценка* за конкретната ситуация и той действа като суверен. Не предрешава, нито подготвя (както неправилно се твърди) решението на съдията. Всяко решение изисква установяване на причините, а полицията действа в полето на последствията, т.е. на нещо нерешимо.

Политическият живот става невъзможен

Нещо нерешимо, което вече не се нарича „държавно съображение“, както през XVII век, а „съображения за сигурност“. *Държавата на сигурността* представлява съответно полицейска държава, въпреки че определението на понятието полиция е черна дупка в доктрината на публичното право. Когато през XVIII век във Франция се публикува трактатът на Никола дьо Ламар *Traité de la police*, а в Германия – *Grundsätze der Policey-Wissenschaft* от Йохан Хайнрих Готлоб фон Юсти, понятието „полиция“ е сведено до етимологичното си значение *politeia* и обозначава същинската политика, докато терминът „политика“ обозначава единствено външната политика. Фон Юсти нарича *Politik* взаимоотношенията на една държава с други, а *Polizei* – взаимоотношенията в самата държава: *„Полицията е силовото взаимоотношение на държавата със самата себе си.*

Като застава под знака на сигурността, модерната държава излиза от обхвата на политиката и навлиза в една ничия земя с неясна география и граници, за която липсва определена концепция. Тази държава, чието име препраща етимологично към липса на грижи *(securus: sine cura)*, може, напротив, само да увеличи загрижеността ни от опасността, която поражда за демокрацията, тъй като при тези условия е невъзможно да съществува какъвто и да е политически живот. А демокрация и политически живот са – поне в традицията ни – синоними.

При наличие на такава държава следва да преосмислим традиционните стратегии в случай на политически конфликт. В парадигмата на сигурността всеки конфликт, както и всеки повече или по-малко насилствен опит да се свали властта, дава на държавата повод да управлява последствията в зависимост от собствените си интереси. Това много добре личи в диалектичната връзка, която обвързва тясно, в един омагьосан кръг, тероризма и реакцията на държавата. Политическата традиция на модерната епоха възприема радикалните политически промени като революция, която действа като градивна сила за нов ред. Този модел трябва да бъде изоставен и да се замисли друг модел – на една чисто разграждаща сила, която системата за сигурност няма да може да въвлече в омагьосания кръг на насилието. Ако искаме да спрем антидемократичното отклонение на държавата на сигурността, проблемът за формите и методите на подобна разграждаща сила се очертава като основен политически въпрос за обсъждане през следващите години.

Джорджо Агамбен

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

(6) Christian Meier, „Der Wandel der politisch-sozialen Begriffswelt im V Jahrhundert v. Chr.“, в Reinhart Koselleck (съставител), *Historische Semantik und Begriffsgeschichte*, Klett-Cotta, Щутгарт, 1979.

(7) Michel Foucault, *Surveiller et punir* (Надзор и наказание), Gallimard, Paris, 1975.

(8) Вж. Чейс Мадар, „Президентът Обама от Нобеловата награда до безпилотните самолети“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 18 октомври 2012.

Голямата игра на националности

Нацията, която според историка Бенедикт Андерсън е „измислена общност“, често се анализира субективно, а националната принадлежност се възприема като въпрос на усет. Човек по-скоро се „чувства“ французин, мексиканец, алжирец или японец. Този подход обаче пренебрегва един основен фактор – гражданството е заложено в закона, записано юридически от политическата власт. Право на гражданство по месторождение (обикновено, двойно или отложено), право на гражданство по произход (безусловно или ограничено до определен брой поколения), натурализация, право на гражданство вследствие на брак и др., всяка държава определя сама как да дава гражданство, понякога с очевидни неправди.

Как се придобива гражданство по света

Защо никога няма да станем китайци

С по-малко от 1500 натурализирани граждани от общо 1 милиард и 300 милиона население Китай е сред държавите с най-строги ограничения, когато става дума за даване на гражданство на чужденци. А какво е положението във Франция, Катар, Бразилия или Мали? Сега в държавите, засегнати от кризата, се водят разгорещени обсъждания на въпроса за гражданството по месторождение и гражданството по произход. На този фон проучването на законите в областта поднася редица изненади.

Беноа Бревил

В СРЕДАТА на октомври един спортен всекидневник отрази по следния начин четвъртфиналите на европейския шампионат по тенис на маса: *„Двукратната шампионка на Европа (2007 и 2011 г.) холандката Ли Цзяо падна от португалката Фу Юй. Тя пък ще се срещне на четвъртфинала с шведката Ли Фън, която победи Шън Янфей, най-добрата европейка, номер 11 в световната ранглиста. Другият полуфинал ще е 100% германски – между Шан Сяона и Хан Ин.“* (1)

Когато става дума за придобиване на ново гражданство, не всички чужденци са равнопоставени. Спортист от висока класа, богат предприемач или високо квалифициран имигрант имат далеч по-големи шансове да се сдобият с нов паспорт, отколкото безпаричен бежанец. Безпринципните и изгодни за страната натурализации, практикувани от всички държави, контрастират с духа, който е царял в Европа през XIX век, когато е въведен този административен документ. Замислен тогава като белег на суверенитет, паспортът е символизирал, според формулировката на историка Джон Торпи, прехвърлянето на *„монопола върху законните средства за придвижване“* (2) от частната сфера към публичната власт.

При Стария режим във Франция (периода от Ренесанса до Френската революция през 1789 г. – *бел. пр.*) гражданското състояние се е управлявало от енориите. За да отиде някъде, крепостният селянин е трябвало да получи разрешение от своя феодален владетел, а робът – от господаря си. Морска компания пък е можела да откаже да качи пътник, без да посочва мотиви, и т.н. Зараждането на държавите нации, което съвпада с развитието на международните миграции, е съпътствано от волята да се определи *„кой принадлежи и кой не принадлежи, кой може да отива и да се връща и кой не може“* и следователно да се установи юридическо разграничение между чужденците и членовете на националната общност. Последните имат права, като правото да гласуват, да се движат из страната, да се ползват от дипломатическа закрила или от социални права, да работят в държавните институции и т.н., и трябва да изпълняват определени задължения – главно военни и данъчни.

За да очертаят тази линия, всички страни постепенно се сдобиват с „изисквания за гражданството“, чиито основни точки са се запазили до днес: място на раждане и семейно потекло – за гражданството, получавано при раждането; брачен статус и местопребиваване – за придобитото гражданство, предоставяно в хода на живота на един човек чрез „натурализация“. Съчетанието на тези параметри отразява образа, който дадена държава възнамерява да даде на населението си, начина, по който схваща контурите на политическата си общност.

Както уточнява през 1930 г. Хагската конвенция, един от малкото международни текстове по законите за гражданството, *„право на всяка държава е да определи чрез законодателството си кои са нейните граждани“*. Това е част от суверенитета.

Илюстрация LOUISE MERZEAU. Серия „Идентичност“, 2012 (http://merzeau.net)

В края на XIX в. в Европа се сблъскват две схващания. Едното (френско и включващо) се основава на правото. *„Принципът на суверенитет се корени в нацията“*, казва Декларацията за правата на човека от 1789 г., вдъхновена от краткото съчинение на абат Сиес *Какво е Третото съсловие?* Същото казва по свой начин Ернест Ренан, когато разработва политическа концепция за нацията *(„всекидневен граждански референдум“)*(3), противопоставяща се на *„политиката на расите“*. Другото схващане (германско и изключващо) е дефинирано от Йохан Готлиб Фихте в неговите *Речи към германската нация*. Според него нацията обозначава етническа общност, органично цяло, което носи *„автентичния германски дух“*. Правилата за гражданството дълго бяха тълкувани в светлината на това противопоставяне – гражданските нации прилагали *jus soli* (*правото на земята* – право на гражданство по месторождение), а етническите нации – *jus sanguinis* (*правото на кръвта* – право на гражданство по произход). Разбирането на президента Никола Саркози, който през 2012 г. заяви, че *„правото на гражданство по месторождение олицетворява Франция“* (4), е в голяма степен погрешно. Правилата за гражданството не са неотделими от страната – те са променлив продукт на миграционната ѝ история, на политическото и демографското ѝ положение, на правната ѝ традиция и дипломатически връзки.

Френското право по въпроса се е променяло два пъти през XIX век. При Стария режим гражданите са се подчинявали на законите на страната на „принципа за лоялност“ – изкусна смесица от крепостна зависимост, която приковава индивида към земята на господаря му, и право на гражданство по месторождение. Французин е бил всеки, роден във Франция, който живее в страната и признава властта на своя суверен. Този принцип господства в Европа в продължение на няколко века. Възприеман като наследство от монархическото управление, той е отменен от френската и от американската революция. За да отбележи скъсването със стария ред, Наполеоновият граждански кодекс от 1804 г. определя гражданството въз основа на произхода. Френският модел на *jus sanguinis* (възприет през 1811 г. от Австрия, през 1831 г. от Белгия, през 1836 г. от Испания, през 1842 г. от Прусия и през 1865 г. от Италия) се противопоставя на британския модел на *jus soli*, който продължава да е в сила в някои бивши колонии на империята като Пакистан и Нова Зеландия.

Въпреки че през 1889 г. Франция се равнява по Великобритания и се връща към правото на гражданство по месторождение, причината не е във внезапна промяна на схващането ѝ за нацията, а в необходимостта да отговори на два належащи проблема: да противодейства на демографския дефицит, измислена причина за поражението през 1871 г., и да интегрира чужденците в националната общност (и следователно в армията). Имигрантите, дошли от Белгия, Италия, Швейцария и Германия още в средата на века, вече са имали деца, които макар и родени във Франция, не са били нейни граждани. Без промяна на закона за гражданството, техният брой неизбежно е нараствал механично – от 380 000 през 1851 г. те са достигнали 1 милион през 1881 г. при общо население от 40 милиона жители. Ето защо законът е бил променен.

В Германия, за която се смяташе, че е изключително привързана към своето право на гражданство по произход, се случи същото в края на XX век. Тъй като стана късно страна на имиграция, тя бе запазила потеклото като изключителен критерий за предаване на гражданството. Броят на чужденците обаче непрекъснато нарастваше. През 1998 г., две години преди реформата, те бяха 7,3 милиона, или два пъти повече, отколкото във Франция, където миграционният приток бе приблизително същият. Така повечето страни с голям брой имигранти рано или късно въведоха в законодателство си *jus soli* в допълнение на *jus sanguinis*: Италия, Испания, Португалия, САЩ, Канада, Австралия, Южна Африка, Бразилия, Аржентина и др.

В държавите от американския континент, чиято история и основаване са тясно свързани с миграционния феномен, правото на гражданство по месторождение е с подчертано включващ характер – всяко дете, родено отвъд Атлантика, може да получи гражданството на страната, в която е проплакало за първи път. Европа налага повече ограничения. Във Франция, Дания и Италия – три страни, които прилагат „отложеното право на гражданство по месторождение“, детето трябва да стане пълнолетно и да докаже, че „обикновено“ пребивава на територията на страната, за да получи втория си паспорт. Освен ако един от родителите не е роден във Франция – тогава то получава гражданството още с раждането. Това е „двойното право на гражданство по месторождение“, което се прилага и в Люксембург, Австрия и Испания. *„Европейският опит показа, че масовата миграция, довела до трайно местопребиваване на големи групи от хора, упражнява натиск за въвеждане на по-гъвкаво право на гражданство. На този натиск демокрациите не могат дълго да устоят“*, заключават историците Патрик Вейл и Рандал Хансен (5).

Авторитарните държави се справят по-лесно. Така в Азия и в Африка много страни с голям брой имигранти се придържат към правото на гражданство по произход. Този избор би могъл да се разглежда като наследство от колонизацията. Правото по месторождение, преобладаващо във френската и британската колониална империя, води до йерархизация на населението. Макар да имат националността на господстващата сила, „туземците“ не са нейни граждани и нямат същите права като хората от метрополията. Когато получават независимост, новите африкански държави премахват правото по месторождение и въвеждат правото по произход, за да създадат чувство на

(На стр.4-5)

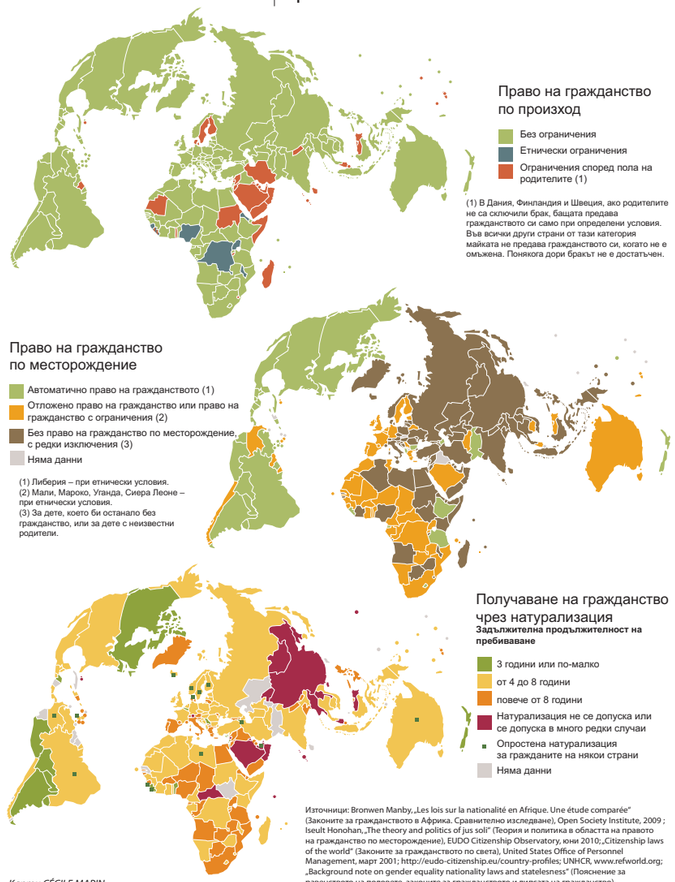
(1) L'Equipe.fr, 13 октомври 2013, цитирано от *Le Canard enchaîné*, Париж, 23 октомври 2013.

(2) John Torpey, „Aller et venir: le monopole étatique des „moyens légitimes de circulation“ (Отиване и връщане: държавният монопол на „законните средства за придвижване“), *Cultures & Conflits*, № 31-32, Париж, пролет-лято 1998.

(3) Ernest Renan, *Qu'est-ce qu'une nation?* (Какво е нация?), Pocket, Париж, 1993 (I изд. – 1887).

(4) Ройтерс, 29 април 2012.

(5) Patrick Weil, Randall Hansen (съставители), *Nationalité et citoyenneté en Europe* (Националност и гражданство в Европа), La Découverte, coll. „Recherches“, Париж, 2010.

Карти CÉCILE MARIN

(От стр. 3)

национална сплотеност в страни, където границите са очертани без оглед на местната действителност.

Професии, забранени за чужденци: фризьор, търговец на напитки, управител на фирма за погребални услуги...

Далеч от първоначалната си цел, *jus sanguinis* често служи, за да попречи на интегрирането на чужденците. Така те остават със статут втора категория, смятан за по-изгоден за приемната страна. Всяка държава по света санкционира чужденците в някаква степен, по-специално като не им предоставя някои социални права (6). Във Франция редица професии от частния сектор са забранени за имигранти неевропейци – управител на погребално бюро, търговец на напитки, ръководител на охранителна фирма... В Тайланд списъкът е още по-дълъг – чужденците там не могат да бъдат нито фризьори, нито счетоводители, нито екскурзоводи. Във Виетнам и Камбоджа те нямат право на поземлена собственост. Поради правото на гражданство по произход този статут се предава от поколение на поколение.

Jus sanguinis, което се прилага от всички страни в света, има няколко разновидности. В държавите със слаба емиграция то понякога е ограничено във времето. Така дете, родено в чужбина с един родител канадец, получава канадско гражданство само *„при условие че е от първото поколение, родено в чужбина"* (7). Гражданите от страните с голяма емиграция обаче (Китай, Филипините, Виетнам, Хаити, Тайланд, Алжир, Мароко, Мали, Сенегал...) могат да предадат гражданството на всичките си потомци, което благоприятства появата на диаспори. В пропорционално изражение хаитянската диаспора е една от най-големите в света: три от общо десетте милиона граждани на страната живеят в чужбина. Съществува дори Министерство на хаитяните, живеещи в чужбина. Това стана възможно благодарение на безусловното прилагане на правото по произход. То позволява на страните с голяма емиграция да поддържат връзка с гражданите си и да помагат за създаването на имиграционни мрежи, събиране на средства, установяване на транснационални партньорства и т.н.

Jus sanguinis, използвано понякога, за да бъдат изключени чужденците, може да е дискриминационно и по полов признак. В повечето арабски държави (Бурунди, Свазиленд, Непал или Суринам – страни, където по традиция родството се предава по бащина линия) жените не могат да дадат гражданството си на своите деца или на съпруга си. В Пакистан, Централноафриканската република, Гватемала, Малайзия и Тайланд

КАК СЕ ПРИДОБИВА ГРАЖДАНСТВО ПО СВЕТА

Защо никога няма да станем китайци

ограничението се прилага само спрямо съпрузите. И западните страни дълго време не приемаха жените да предават гражданството си. Едва през 1973 г., четири години след Мексико, Франция премахна тази забрана, изпреварвайки с няколко години Германия (1979), Италия и Испания (1983) и Белгия (1984).

Тенденцията към равенство трудно си пробива път в арабския свят, но от двадесетина години тя е осезаема в Субсахарска Африка. През 1992 г. ботсванската адвокатка Юнити Дау оспори конституционността на закона, забраняващ да предадеш своето гражданство на децата си от американски баща, въпреки че той живее в страната повече от десетилетие. След тригодишна битка правосъдието се произнесе в нейна полза: *„Времето, когато жените бяха считани за вещ и съществуваха само за да се подчиняват на капризите и желанията на мъжете, отдавна е отминало"*, постанови Апелативният съд. През следващите години и други африкански страни, като Буркина Фасо, Кот д`Ивоар, Етиопия, Мали и Нигер, поеха по същия път. Сенегал постанови последен, през юни 2013 г., равенството между мъжете и жените в своя закон за гражданството.

Постепенното изчезване на половата дискриминация обаче не пречи да бъдат запазени форми на расова или етническа дискриминация. В Либерия – страна, основана от освободени роби, само децата с *„черно потекло"* могат да получат гражданство. *„За да се запазят, насърчат и поддържат положителните либерийски ценности, култура и характер"*, страната забранява да се натурализират хора, които не са чернокожи. В Малави гражданството по произход е запазено за децата с поне един родител *„гражданин на Малави"* и *„от африканска раса"*. В нигерийската конституция расовото предпочитание е изразено по-деликатно. Гражданство по произход се дава на родените в страната преди независимостта и на хората, *„на които единият от родителите или бабите и дядовците принадлежат или са принадлежали към коренна общност на Нигерия"*.

Предвид разделянето на света на два блока (единият прилага изключително правото по произход, а другият включва и елементи на правото по месторождение), някои деца могат да претендират за две гражданства. Например, ако си роден в Буенос Айрес с родители ливанци, можеш да претендираш както за аржентинско гражданство – по силата на *jus soli*, така и за ливанско – по силата на *jus sanguinis*. И обратно, дете, родено в Бейрут, с родители аржентинци, не може да бъде ливанец. Някои страни, като Азербайджан, Централноафриканската република или Япония, не приемат двойното гражданство и не се колебаят да го отнемат от желаещите да бъдат натурализирани другаде.

„Очевиден абсурд" е да имаш два паспорта, според Теодор Рузвелт

Повече от век повечето държави са се опитвали да възпрепятстват гражданите си да притежават два паспорта. Двойното гражданство се е възприемало като предателство, шпионаж, подривна дейност. Американският президент Теодор Рузвелт (1858-1919) го е смятал за *„очевиден абсурд"*. Подозрителността е била подкрепяна от международната нестабилност – къде да отбие военната си служба човекът с двойно гражданство? В случай на война коя страна ще избере? Дори през 1963 г. Европейската конвенция от Страсбург поставя за цел *„да се намалят случаите на лица с повече от едно гражданство"*.

Забранявано довчера, двойното гражданство вече се приема от близо половината страни на планетата. То се смята за носител на „способността да се влияе на международно ниво", който днес се цени. Сенаторката Жоел Гарио-Мейлам заяви: *„Двата милиона и половина французи в чужбина, половината с двойно гражданство, образуват гъста и многообразна мрежа от предприемачи, ръководители на проекти, търговци, консултанти, преподаватели, които са необходими за външната ни търговия и за нашата „мека сила"*. (8) Западните страни с голяма имиграция първи усетиха, че вятърът се обръща. Поради невъзможността да предотвратят това положение (никоя държава не е задължена да уведомява друга за загубата или придобиването на гражданство от дадено лице) те постепенно започнаха да го признават. Великобритания – през 1949 г., Франция – през 1973 г., Канада – през 1976 г., и т.н.

Тази тенденция обхвана и Африка през 90-те години. Получавайки независимост, новите държави на континента предпочетоха ясно да се разграничат от някогашния колонизатор и забраниха двойното гражданство. Всеки трябваше да избере към коя страна да бъде лоялен. Но разрастването на вътрешноафриканската и международната миграция промени ситуацията. Страните с голяма емиграция рискуваха да бъде предпочетен паспортът на новата страна и да се прекъсне връзката с диаспората им. Така двойното гражданство постепенно бе признато. Страните, които го приемат (Ангола, Алжир, Бенин, Буркина Фасо, Джибути, Мали, Нигерия и др.), понякога при условие да има правителствено разрешение (като в Египет или Еритрея), са повече от онези, които го забраняват (9).

Всяка година и други държави се отказват от битката срещу двойното гражданство, Белгия – през 2010 г., Хаити – през 2011 г., Нигер – през 2012 г., Германия – през 2013 г. Тази световна еволюция изглежда неизбежна. Тя произтича от съвкупност от геополитически, икономически и технологични фактори, надхвърлящи явлението миграция. Краят на Студената война и развитието на международното политическо сътрудничество вървяха ръка за ръка с успокояването на междудържавните отношения. Когато опасността от война започна да намалява, се изпари и страхът, свързан с лоялността на гражданите – главен аргумент срещу двойното гражданство.

Развитието на транспорта и телекомуникациите също промениха миграционния феномен. За разлика от мигрантите през XIX век, които са поддържали слаби контакти със сънародниците си, останали в страната, тези от XXI век общуват всекидневно със семействата си по телефона или интернет, посещават ги по време на отпуските или дори се връщат в страната, след като се пенсионират. В резултат връзките между мигрантите и родината им укрепват и расте заинтересоваността да се запази първото гражданство.

„Необратимо следствие на глобализацията" (10) – според юриста Питър Спайро, признак и инструмент на *„частичното обезценяване на суверенитета, основан върху държавата нация"* (11) – според социоложката Саскиа Сасен, двойното гражданство като че ли е предопределено да завоюва света. То обаче все още е забранено в Китай, Япония, Украйна, Иран, Тайланд, Бирма, Кувейт и Обединените арабски емирства. Други страни го толерират при определени случаи. В Дания и Холандия е запазено за беженци или имигранти, чиято страна забранява отказа от гражданство (12).

Забраната или ограничаването на двойното гражданство може да бъде пречка за натурализациите. След като дълго време бяха задължавани от Германия да се откажат от първоначалния си паспорт и следователно да жертват наследствените си права, заселилите се отвъд Рейн турци често предпочитаха да не кандидатстват за гражданство, още повече че се ползват почти със същите права като гражданите на страната. Така процентът на натурализация (13) в Германия беше един от най-ниските в западния свят след САЩ, Австралия, Франция, Великобритания, Швеция, Испания и Словакия (14).

Два основни критерия позволяват да се определи кой може да придобие ново гражданство: местопребиваването (минало, настоящо и бъдещо) и брачният статус, който в някои страни намалява изискваната продължителност на пребиваване. За разлика от гражданството по произход, което има автоматичен характер (достатъчно е новороденото да отговаря на всички критерии), гражданството, което човек получава по време на живота си, зависи до известна степен от произволни фактори. Във Франция, например, виетнамски имигрант, дори да отговаря на изискванията за натурализация (живее в страната повече от пет години, говори френски, има достатъчно доходи и чисто съдебно досие), може да получи отказ на молбата си от префектурата.

Политическата власт регулира броя на разрешените натурализации за година и по този начин си избира населението на страната. Така във Франция, независимо от характера на разглежданите случаи, от 2010 до 2012 г. декретите за натурализация намаляха двойно – от 95 000 на под 50 000. Доста по-малко отколкото в САЩ (600 000 натурализации на година при 315 милиона жители), но все пак повече в сравнение с други страни. Сенегал, с 12,5 милиона жители, е дал паспорт на едва 12 000 чужденци през последните 50 години. Китай, по данни от преброяването през 2010 г., има 1,3 милиарда жители, но само 1448 натурализирани...

В западните страни натурализацията бележи завършека на процеса на интегриране. Тя е облагодетелствана от относително гъвкаво законодателство. Например, изискваната продължителност на местопребиваване за кандидатите за гражданство не е особено висока както на американския континент (2 години в Боливия и Аржентина, 3 в Уругвай, 4 в Бразилия и Канада, 5 в Перу, Чили, Мексико и САЩ), така и на Стария континент (5 в Белгия, България, Франция, Великобритания и Полша).

Сред европейските страни с най-големи изисквания са Лихтенщайн – 30 години, Република Андора – 25, Швейцария – 12, Люксембург – 10. Извън Европа най-взискателни са Обединените арабски емирства – 30 години, Катар – 25 , Бруней – 20. В тези страни малобройното население се радва на национално съкровище – петродолари или газ в изобилие, благоприятна данъчна система. И местните жители ревниво го пазят за себе си. През 2013 г. 80% от 1,9 милиона жители в Катар са били с чуждо гражданство, главно индийци, иранци, бангладешци и иракчани. Грижливо държани настрана от националната общност и следователно от рентата на природния газ, тези имигранти не се ползват от минималната заплата, не могат да членуват в профсъюзи и разрешителното им за работа може да бъде прекратено във всеки момент. Малката монархия в Персийския залив няма интерес да ги натурализира. Тя дава гражданство с капкомер, главно на чужденци, които са оказали или биха могли да окажат „услуга" на нацията. Така сомалийският бегач Мохамед Сулейман стана през 1992 г. първият катарец, спечелил олимпийски медал, а българският щангист Ангел Попов, прекръстен на Саид Сайф Асаад – вторият.

Някои специфични езикови, исторически, културни и етнически връзки и грижата за едно по-хомогенно население, карат някои страни да предоставят преференциални режими на други страни. В Обединените арабски емирства, например, имигрантите от Катар или Дубай могат да кандидатстват за гражданство след 3 години, срещу 7 – за родените в друга арабска страна, и 30 – за останалите жители на планетата. По същия начин Бахрейн разграничава „неарабите" (25 години) от арабите (15 години) (15). В Израел приоритет имат евреите – по силата на „правото на завръщане" всеки евреин, който се установи в страната и обяви намерението си да остане, може да получи гражданство.

Право по произход, право по месторождение, а сега... право по портфейл

Някои европейски държави прилагат форми на национално предпочитание, наречени „опростена натурализация". По силата на подписано през 1969 г. споразумение Исландия, Швеция, Дания, Норвегия и Финландия са установили между си система на изключения. Така финландски имигрант трябва да е живял само 2 години в Дания, за да получи датско гражданство, срещу 7 – за останалите чужденци. Испания пък предвижда специални условия за латиноамериканските граждани, португалците, филипинците, андорците и хората от сефардски произход (две години местопребиваване вместо десет) (16). Франция привилегирова гражданите от бившите си колонии и децата им, родени преди независимостта на съответната страна.

Етническото предпочитание понякога се проявява по косвен начин. През XX век имаше голяма емиграция от повечето азиатски страни: японци се заселиха в Бразилия, корейци в Китай, виетнамци във Франция и т.н. В резултат на смесени бракове, право по месторождение и натурализации, потомците им в крайна сметка се сдобиха с други националности. От 80-те години повечето от тези страни се опитват да насърчат връщането на своите „етнически общности", установили се в чужбина, като им предоставят преференциално разрешение за пребиваване. Това пък отваря пътя за натурализация (17).

Не всички паспорти обаче струват еднакво. Ако нюйоркски индустриалец поиска спешно да се срещне с партньор в Париж, за да сключи сделка, той се нуждае от най-много дванадесет часа. Така има сериозно предимство пред своя конкурент от Ботсвана, който трябва да кандидатства за виза, да плати разноските за издаването ѝ и да изчака няколко дни, преди евентуално

Илюстрация LOUISE MERZEAU. Серия „Идентичност", 2012 (http://merzeau.net)

да получи ценното разрешение. Вместо да се затормозява с цялата тази бумацина, той може да се обърне към консултантска фирма, специализирана в „планиране на гражданството", която ще му предостави пълна услуга, за да се сдобие с втори паспорт. *„Ние правим от ваше име административните постъпки бързо и ефикасно"*, хвали се фирмата „Хенли енд Партнърс", пионер в сектора. Така към правата по месторождение и по произход понякога се прибавя и правото по портфейл, което позволява на богаташите от Юга да преодолеят лошия късмет на месторождението си.

На клиентите, които желаят да се възползват от свободата на пътуване, предоставена от Европейския съюз, фирмата предлага много просто решение – по силата на своята програма „Гражданство чрез инвестиране" за по-малко от осемнадесет месеца Австрия дава гражданство на всяко лице, което инвестира в страната над 4 милиона евро (18). За разлика от повечето имигранти, на богатите кандидати за гражданство не им се налага да живеят в страната повече от десет години, да говорят немски или да се откажат от предишната си националност. Вдъхновени от австрийския модел, все повече страни в Европейския съюз използват кризата като претекст и променят законодателството си, за да предоставят разрешения за пребиваване на чужденци, които инвестират в местната икономика. Всяка държава прилага своя тарифа: 250 000 евро в Унгария, 500 000 евро в Ирландия, 1 милион евро в Португалия, 1,25 милиона евро в Холандия (19) и т.н. След няколко години тези богати мигранти могат да кандидатстват за гражданството на избраната страна. Предвид родословието им, няма никакво съмнение, че на искането им ще бъде погледнато благосклонно.

БЕНОА БРЕВИЛ

(6) Вж. Алексис Спир, „Ксенофобия в името на социалната държава", *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 декември 2013.

(7) „Obtention et perte de la citoyenneté canadienne" (Получаване и загуба на канадско гражданство), Министерство на гражданството и имиграцията, Отава, април 2009, www.cic.gc.ca.

(8) *La Tribune*, Париж, 17 юни 2011.

(9) Bronwen Manby, „Les lois sur la nationalité en Afrique. Une étude comparée" (Законите за гражданството в Африка. Сравнително изследване), Open Society Institute, Ню Йорк, 2009. В страните, където законът не споменава въпроса за двойното гражданство, то се смята за разрешено.

(10) *The New York Times*, 18 юли 2012.

(11) Saskia Sassen, *Critique de l'Etat. Territoire, autorité et droits, de l'époque médiévale à nos jours* (Критика на държавата. Територия, власт и права, от Средновековието до наши дни), Demopolis – *Le Monde diplomatique*, Париж, 2009.

(12) Thomas Faist, Jürgen Gerdes, „Dual citizenship in an age of mobility" (Двойно гражданство в епохата на мобилността), Вашингтон, 2008.

(13) Процентът на натурализираните за една година спрямо общия брой на чужденците.

(14) Dietrich Thränhardt, „Naturalisations en Allemagne: progrès et retards" (Натурализации в Германия: напредък и изоставане), Париж 2009.

(15) „Discrimination in granting citizenship in Bahrain" (Дискриминация при даване на гражданство в Бахрейн), Bahrain Center for Human Rights, март 2004, www.bahrainrights.org.

(16) Francisco J. M. Fuentes, „La migration et le droit de la nationalité en Espagne" (Миграцията и правото на гражданство в Испания), в Patrick Weil, Randall Hansen (съставители), *Nationalité et citoyenneté en Europe*, цит. съч.

(17) John D. Skrenty, Stephanie Chan, Jon Fox, Denis Kim, „Defining nations in Asia and Europe: a comparative analysis of ethnic migration policy" (За нациите в Азия и Европа: сравнителен анализ на етническата миграционна политика), *International Migration Review*, Ню Йорк, зима 2007.

(18) Christian H. Kälin, *The Global Residence and Citizenship Handbook* (Наръчник за местопребиваването и гражданството в света), Henley & Partners - Ideos Publications, Цюрих – Лондон – Хонконг, 2011.

(19) Jean-Pierre Stroobants, „La surenchère de pays de l'Union pour offrir un titre de séjour aux étrangers" (Надпревара на някои страни от ЕС за предоставяне на разрешително за пребиваване на чужденци), *Le Monde*, 26 септември 2013.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

За три години, четири интервенции

Франсоа Оланд, президент в Банги

„Тук главната трудност е, че не е ясно кои са врагове и кои не са“, смята подполковник Понтиен Хакизимана. Той е начело на Първи бурундийски батальон на мисията в Централноафриканската република. След време африканските племена ще трябва да поемат щафетата от френските сили. Но царящият в страната смут има дълбоки корени и ангажиментът на Париж несъмнено ще трябва да продължи.

Ан-Сесил Робер

„Какво, по дяволите, ще прави той на тази галера?“ Молиер, *Хитрините на Скапен,* действие II, сцена 7.

„*Франция е най-велика когато е на раменете на Африка*“, гласи една конгоанска поговорка. Какъв контраст, наистина, между предпазливостта по отношение на целта „да се обърне кривата на безработицата“ и решителността за бързи резултати на същия този президент Франсоа Оланд, щом става дума за Централноафриканската република: *„Предвид неотложната нужда, реших да действам незабавно, още тази вечер, в съгласие с африканците и с подкрепата на европейските партньори.“* Танкове и хеликоптери (с многозначителните имена Пума, Газела и Фенек) се появяват на сцената почти в момента, в който държавният глава произнася тези думи. Пък и поне този път няма нужда да се иска мнението на Германия. Понесен от бурните вълни на днешната африканска реалност, малкият френски кормчия държи здраво руля.

Погледнато по-отблизо, целите на интервенцията подтикват към предпазливост. Резолюцията на Съвета за сигурност на ООН, съчинена от Париж, създава Международна мисия за подкрепа на Централноафриканската република под африканско командване (MISCA), *„с подкрепата на френски сили“*. Текстът изисква от последните *„да съдействат за защита на цивилните и за възстановяване на обществения ред и сигурност, за стабилизиране на страната и създаване на благоприятни условия за предоставяне на хуманитарна помощ за нуждаещото се население“*. В страна, обхваната от хаос, в която добре въоръжени банди от наемници се бият, задачата на 1600-те войници е крайно рискована. *„Какво да се прави, ако бунтовниците откажат да предадат оръжията си?“* На журналистическото питане френският министър на отбраната Жан-Ив Льодриан отговаря загадъчно: *„Ще ги принудим.“* (1)

Самият президент Оланд вся смут, като подхвърли, че „международната“ акция би могла да доведе до смяна на режима: *„Не може да бъде оставен на поста един президент, който нищо не можа да направи и дори позволи това да се случи.“* Както когато бе свален от власт полковник Муамар Кадафи в Либия през 2011 г., така и сега свалянето на президента би превишило рамките на мандата, даден от ООН, и би нарушило основните правила на международното право. Последното обаче, както е известно, е обект на все по-разтегливи тълкувания от страна на великите сили (2).

Спирала на дестабилизация

Както при операцията „Сервал“ в Мали през януари 2013 г., така и сега не е предвиден никакъв дългосрочен политически план. По подобие на цялата френска външна политика, дипломатическите ходове в Африка се извършват на парче, под натиска на неотложната нужда, често реална. *„Ако бяхме изчакали, рискувахме да се случи бедствие“*, така се оправда премиерът Жан-Марк Ерo пред Националното събрание на 10 декември. Малка страна без ресурси, Централноафриканската република, граничеща със Судан, Чад и Демократична република Конго (ДРК), може да влезе в спиралата на дестабилизация, която вече засегна страните от Сахел и през Судан достига до Близкия изток. Жан-Марк Ерo уточни, че операция „Сангарис“ е *„въпрос на няколко месеца“*, най-много шест… Така се каза и за „Сервал“, но почти година след началото ѝ африканските контингенти, които трябваше да заменят французите, са сформирани едва наполовина.

По отношение на Централноафриканската република няма и намек за лична вина от страна на френските ръководители. От 1960 г. насам Париж издига и сваля режимите в Банги, понякога без да се притеснява, че става смешен, както при коронацията на „император Бокаса I“, на която присъства един министър на Републиката. В сриването на държавата, тук и в Мали, няма нищо случайно. Десетилетия на неолиберална политика, наложена от международните финансови институции и от Европейския съюз с подкрепата на Франция, подкопаха авторитета на държавната власт, разклатена от вътрешните борби за влияние в управляващата класа (3).

KURA SHOMALI. – „Аз стрелям първи“, 2011.

Несъмнено вълната започва да се надига, особено във франкофонска Африка.

„От началото на XXI век в англоезичните страни, по-специално в тези от общия пазар на Източна и Южна Африка (с изключение на Зимбабве) или от Западна Африка (Гана, Нигерия), се наблюдават като цяло по-високи икономически резултати в сравнение с френскоговорящите страни, отбелязва икономистът Филип Югон (4). В Западна Африка, например, Гана, Либерия и Сиера Леоне обявяват ръст над 4%, докато в Бенин и Гвинея той е от 0 до 0,5%, а Того и Кот д'Ивоар са в рецесия. Географските особености, валутната система и характерът на политическите режими оказват съществено влияние в това отношение. Символ на тези разнопосочни тенденции, председателството на Комисията на Африканския съюз попадна през 2012 г. в ръцете на южноафриканката Нкосазана Дламини-Зума, която проведе разгорещена битка за този пост срещу габонеца Жан Пинг. Тя не крие враждебността си към френския жандарм.

„Ако се намесим, ни критикуват, ако не се намесим, пак ни критикуват“, подхвърля, привидно спокоен, дипломат от френското Министерство на външните работи. Така е, но защо петдесет години след деколонизацията Франция още води операции за опазване на реда на Черния континент? 50% от френските войници в чужбина са в Африка – около осем хиляди души, базирани в пет постоянни бази. За френската армия континентът предлага чудесни условия за учения – разнообразен терен (савана, пустиня, гора, градска среда, корабоплаване) и дава възможност за „действия в реална ситуация“. Войниците получават изключително обучение, което ги наражда сред най-добрите в света, особено що се отнася до акциите на командосите.

„Франция е застигната от собствената си история, особено от африканската ѝ част“, такава е диагнозата на Антоан Глазер, специалист по Африка (5). От времето на Франсоа Митеран (1981-1995) всички президенти обявяват дълбоки промени в отношенията с Африка. Отвъд вече обичайния ритуал по погребването на „Франсафрика“, целта би трябвало да е установяване на по-равнопоставени и „по-прозрачни“ отношения. Но в крайна сметка всички влизат в ролята на кръстници на един континент, превърнат в тематичен увеселителен парк със своите катастрофи и държавни преврати.

Вярно е, че събитията, често драматични, ги подтикват към това, но и идващите един след друг държавни глави се увличат от чувството за могъщество, което им дава понякога зрелищната възможност да се притекат на помощ на вдовици и сираци под флага на ООН. Африка позволява на една Франция със залязващ престиж и все по-ограничени средства да препотвърди ролята си на *„световна сила“*, по думите на Оланд. Тази поза подхожда добре на президента и на неговия външен министър Лоран Фабиюс, чиято геополитическа дейност изглежда понякога се свежда до това да облече костюма на каубоя съдник Джордж Буш, воюващ срещу „оста на Злото“.

Военните операции обаче рядко водят до дългосрочно уреждане на политическите кризи. Вярно е, че президентските и парламентарните избори в Мали се проведоха няколко седмици след операция „Сервал“, но в някои части на страната изборните бюра не можаха да отворят и само 38% от избирателите гласуваха. В края на миналата година благосклонността на Париж към туарегите изглежда предизвика дълбока промяна у населението на Мали. В Централноафриканската република трябва да си ясновидец, за да разбереш с кого преговаряш. Всяка група се самопровъзгласява за представителка на нещо. Бунтът на привържениците на предишния президент Франсоа Бозизе не постигна целта си, а превратаджийската власт на коалиция „Селека“ няма авторитет. *„Държава не се гради с юруши“*, коментира бившият френски премиер Доминик дьо Вилпен, който изобличава *„милитаризацията“* на френско-африканските отношения и *„доброжелателната реколонизация“* на континента (6).

Европейските партньори на Париж изглеждат почти облекчени от това, че Франция се нагърбва с операции главно във франкофонска Африка, която слабо ги интересува. Евентуалният провал на „Сервал“ или на „Сангарис“ и смъртта на френски войници не ги засяга. Не е така с операциите на мисията EUPOL, водени в богатата Демократична република Конго, които навремето породиха раздори. Тогава Берлин подозираше Париж, че иска да се намести в рудните находища (7). Лисабон се занимава с Ангола, или по-точно – Луанда се занимава с Португалия (8). Британците пък надзират Сиера Леоне. *„Всички си стоят в своето ловно поле“*, заключава Глазер.

Макар ЕС да подпомага с 50 милиона евро операцията в Централноафриканската република (най-вече за оборудването на бъдещите африкански военни части), Париж иска Съюзът да създаде специален фонд за подкрепа на подобен тип акции.

(На стр.8)

(1) LCI, 8 декември 2013.

(2) Вж. „Произход и превратности на „правото за намеса“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 май 2011.

(3) Вж. Vincent Munié, „Мълчаливата агония на Централноафриканската република“, *Le Monde diplomatique*, октомври 2013.

(4) Philipe Hugon, *L'Economie de l'Afrique* (Икономиката на Африка), La Découverte, coll. „Repères“, Париж, 2012.

(5) Radio France Internationale (RFI), 6 декември 2013.

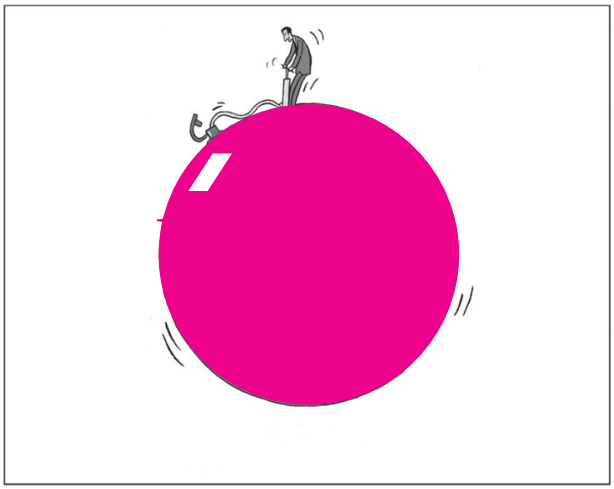
(6) Dominique de Villepin, „Paris ne doit pas agir seul“ (Париж не трябва да действа сам), LeMonde.fr, 4 декември 2013.

(7) Вж. Раф Кустерс, „Африка преразглежда минните договори“, *Монд дипломатик*, юли 2008.

(8) Вж. Augusta Conchiglia, „Ангола се притичва на помощ на Португалия“, *Le Monde diplomatique*, май 2012.

Илюзии и разочарования

Япония – измамна икономическа смелост и реален национализъм

Когато оповести икономическите мерки, наречени по-късно „абеномика“ и пусна печатницата за пари, с цел да се съживи разклатената икономика, японският министър-председател Шинзо Абе получи поздравления от всички страни. Най-сетне един ръководител бе послял да се противопостави на догмата за строги икономии! На дневен ред обаче излиза пренебрегнатият въпрос за предназначението на паричните средства. Военните разходи, например, ще нараснат с 5% през настоящата година. А що се отнася до растежа…

Макото Кацумата*

ЮЛИ 2013 г. След смазващата победа на Либерално-демократическата партия (ЛДП) в изборите за Сенат японският министър-председател Шинзо Абе разполага с абсолютно мнозинство в двете камари. Страната от години страда от дефлация (след кризата от 1997 г.), както и от пораженията, нанесени от земетресението и историческата авария в атомната електроцентрала „Фукушима“ през март 2011 г. Още с идването си на власт на 28 декември 2012 г. правителството на Абе категорично изрази волята си за икономическо възстановяване. Медиите нарекоха това „абеномика“, по аналогия с „рейгъномиката“– първия период на американския неолиберализъм по времето на Роналд Рейгън през 80-те години.

За излизане от дефлацията властите заложиха на три вида мерки: да се увеличи ликвидността, с други думи да се задейства печатницата за пари и за две години да се постигне инфлация от 2% (далеч от нерационалните опасения на Европа при най-малкото покачване на инфлацията); да се възстановят публичните инвестиции; да се приложи стратегия за растеж, основан на износа, приватизацията и дерегулацията на пазара на труда. Каква е равносметката година по-късно?

Не е достатъчно да се скъса с догматичното мислене

НЕТИПИЧНОТО наливане на пари, наложено на Японската централна банка от началото на януари 2013 г., най-напред подейства като допинг на борсовата икономика. Още повече че котировките бяха започнали да растат в месеците преди изборите за Сенат. След многократни настоявания на големите износители курсът на йената бе понижен, по-специално спрямо долара и еврото. Продажбите в чужбина бяха стимулирани (+16% от октомври 2012 до октомври 2013 г.), макар и далеч помалко от очакванията (само +4% в обемно изражение) поради слабия ръст в страните клиентки и значителното изнасяне на производството в чужбина през последните десетилетия. От това нарастваха единствено печалбите на износителите.

За сметка на това, понижаващият курс на японската валута рязко повиши цените на вносните стоки. По данни на Министерство на финансите (1), от 1979 г. насам външнотърговският дефицит никога не е бил толкова висок – повече от 9 милиарда евро през ноември 2013 г. (1293 милиарда йени), срещу излишък от над 11 милиарда евро през 2007 г.

Стимулирането на публичните строежи (тема табу през предходните години поради значителната задлъжнялост на държавата – 224% от брутния вътрешен продукт през 2013 г.) бе радушно прието от местните фирми, които страдат от забавяне на дейността. Идеята за подем чрез публични разходи – в момент, когато навсякъде другаде, особено в Европа, неолибералната догма повелява те да се орязват – се хареса особено много на привържениците на държавната намеса и на икономистите, враждебно настроени към строгите икономии, като Джоузеф Стиглиц: *„Абеномиката“ е правилният път за възстановяване на японската икономика.Европа и САЩ трябва да се вдъхновят от нея.“* (2) Обаче това частично връщане към кейнсианството не бе увенчано с желания ефект. Годишният ръст на БВП, достигнал 4,3% в периода януари-март 2013 г., спадна на 1,9% през третото тримесечие (юли – октомври). Процентът на производствените инвестиции на фирмите, които през последните години ускорено изнасяха производството си, остава малък (3). Равносметката никак не е убедителна и Шинзо Абе оповести в началото на октомври ново финансиране на обща стойност 40 милиарда евро.

Обаче, за да се възстанови икономическата дейност не е достатъчно да се скъса с господстващата ортодоксалност и да се наливат пари във фирмите. В социално отношение равносметката от „абеномиката“ е съвсем отрицателна. Броят на домакинствата на социални помощи достигна исторически рекорд – един милион и шестстотин хиляди семейства през август 2013 г. (4).

Зад едно от най-ниските нива на безработица в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) – около 4%, се крие подмолно, но сериозно влошаване на условията за работа. Несигурността расте, а трудът става все по-интензивен. 35% от работните места са свързани с несигурни условия (работа на непълен работен ден, временна заетост и др.), а реалният доход на трудещите се е намалял с 1,3% от октомври 2012 до октомври 2013 г., по данни на Министерството на здравеопазването, труда и социалното осигуряване.

Спаднал е и процентът на профсъюзните членове (18% срещу 24% в началото на 90-те години). Исканията на работниците и служителите, засегнати от влошените условия на труд, се защищават главно от сдружения, а не от профсъюзите. От 2012 г. те публикуват черен списък на предприятията, които налагат на работниците нечовешки условия на труд. Ежегодната награда за „най-черна компания“ бе присъдена през 2013 г. на голямата верига от ресторанти „Уатами“, чийто основател и бивш президент Мики Уатанабе неотдавна беше избран за сенатор от листата на мнозинството. Прочутият му призив към служителите „Работй 365 дни в годината и 24 часа в денонощието до смъртта си“ обогати списъка на лозунгите на японския неолиберализъм, най-старият от които е „Разчитай на собствените си сили“.

За да оправдае решението си за намаляване на корпоративния данък, Шинзо Абе призова собствениците на предприятия да увеличат заплатите, за да се стимулира потреблението. На практика обаче той прилага усърдно световната стратегия да се намалява „цената на труда“. Не само запазва данъчните подаръци, но увеличава данъка върху добавената стойност (ДДС). От 1 април той ще нарасне от 5% на 8%, за да компенсира дефицита на общественото осигуряване, и ще бъде в тежест на домакинствата. Вместо това Абе можеше да увеличи процента на осигурителната вноска, дължима от работодателите. Сега тя е сред най-ниските в света и представлява малко повече от 5% от БВП, срещу средно 11% в страните от Европейския съюз (5).

Същевременно властите предприемат търговска офанзива, широко разгласявана от японските медии, за износ на атомни електроцентрали, луксозни хранителни продукти и високотехнологично военно оборудване. До момента продажбата на военно оборудване в чужбина беше стриктно ограничена от три принципа, които като цяло се спазваха от 1967 г.: да не се продават оръжия на държави, които участват във военен конфликт, на държави, за които има риск да започнат военни действия, както и да не се стимулира износът на военно оборудване.

Стремежът да се продават атомни електроцентрали може да изглежда неуместен. Макар министър-председателят да заяви на 7 септември 2013 г. пред Олимпийския комитет, че централата във Фукушима е под контрол и че всичко ще бъде уредено преди игрите в Токио през 2020 г., изтичането на радиоактивна вода все още не е овладяно, което предизвиква недоволство у жителите, селяните, зеленчукопроизводителите и рибарите от района.

Що се отнася до износа на земеделска продукция, активната политика на правителството се смята за тактически похват, чиято цел е да отклони вниманието на критиците от споразумението за Транстихоокеанско партньорство, по което се водят преговори. Мнозина наблюдатели се опасяват, че това споразумение може да извести края на семейното земеделие и на нормите за безопасност на храните, които в Япония са по-стриктни, отколкото в САЩ (6).

Насоката, очертана от тази нова икономическа политика, предизвиква още по-голямо безпокойство поради факта, че в историята на страната като отговор на социалните неблагополучия почти винаги са били ограничавани свободите. По време на икономическата криза през 20-те и 30-те години на XX век, за справяне с вълната от демократични искания на селяните и работниците от градовете, в края на краищата се взима решение за милитаризация и репресии. Това благоприятства възхода на завоевателния национализъм.

Ускорена милитаризация

СЛЕД войната започва период на силен стопански растеж и ново разпределение на благата, което позволява да бъде задоволено мнозинството от населението. Но митът за възходящата средна класа окончателно се срива през двете „загубени десетилетия“ (така се нарича периодът, чието начало бележи кризата от 1997 г.).

(На стр.8)

* Икономист, професор в университета Мейджи Гакуин (Токио), председател на Центъра за международни изследвания за мира.

(1) NHK News Web, 20 ноември 2013.

(2) Интервю за *Asahi Shimbun*, Токио, 15 юни 2013 (на японски).

(3) „Japan growth slows on weakness overseas“ (Растежът на Япония се забавя, защото намалява износът), The Wall Street Journal Online, 13 ноември 2013,http://online.wsj.com.

(4) „Нов рекорд на броя домакинства със социални помощи“, *Nihon Keizai Shimbun*, 13 ноември 2013 (на японски).

(5) Itoh Shuhei, „Големият обрат в обществеото осигуряване“, *Sekai*, Токио, ноември 2013 (на японски).

(6) Вж. Лори Уолък, „Трансатлантическото споразумение – тайфун, който заплашва Европа“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 21 ноември 2013.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Франсоа Оланд, президент в Банги

(От стр. 6)

„Ние сме двадесет и осем страни членки в Европа, но Франция е с особен статут, простичко обяснява Оланд. *Имаме армия (...) и оборудване, каквито имат малко страни в Европа. Затова бих желал те да могат да помагат повече, да имат по-голямо участие, да се включват в обединени, общи сили.“*

Премеждията на „жандарма“ предизвикват смесени чувства на континента. Г-жа Дламини-Зума не крие разочарованието си от парализата на континента. *„Сервал“ ни преседна в гърлото“*, коментира африкански дипломат. Гвинейският президент Алфа Конде беше заявил тогава: *„За нас е срам, че сме задължени да ръкопляскаме на Франция. Признателни сме на Франсоа Оланд, но бяхме малко унизени от това, че Африка не успя да реагира сама на този проблем“* (9). Африканските сили за бързо реагиране (FAA), предвидени отпреди близо десет години, продължават да са само замисъл, защото се бави финансирането. През 2012 г. държавите членки на Африканския съюз внесоха едва 3,3% от програмния бюджет и оставиха Брюксел, Париж и Вашингтон да бръкнат по-дълбоко в своя джоб. Претория вече предлага да се създаде Африкански капацитет за незабавна реакция при кризи (CARIC), чието задействане да бъде по-гъвкаво от това на FAA. От своя страна Международната мисия за подкрепа на Централноафриканската република под африканско командване (MISCA) трябва в краткосрочен план да поеме щафетата от френските военни части.

„Най-голямата опасност, която застрашава Африка, е липсата на хегемония, смята камерунският политик Ашил Мбембе. *Тази липса отваря широко поле за чужди сили. Тези, които се намесват със сила при нас, не поемат големи рискове. Но биха се замислили, ако трябваше да плащат скъпо за подобни авантюри.“* (10) Въпреки панафриканските принципни петиции, континентът е все така балканизиран. Мълчанието на Алжир за малийската криза е оглушително. Претория и Лагос отиват разединени на международните срещи. *„Повтарят ни, че ако Франция не се намеси, никой нищо няма да направи*, пише Вилпен. *Вярно е тъкмо обратното. Ако Франция се намеси, никой няма да реагира. Това е безкрайно удобно както за великите сили (Америка, Китай, Русия, Европа), така и за регионалните.“* (11)

(9) RFI, 27 април 2013.
(10) „L'Afrique en 2014“ (Африка през 2014 г.), *Jeune Afrique*, извънреден брой № 35, Париж, 2013.
(11) *Пак там.*

Ан-Сесил Робер

Le Monde diplomatique
Превод Миряна Янакиева

Япония – измамна икономическа смелост и реален национализъм

(От стр. 7)

В същото време сферата на социалните протести се свива все повече. В период на криза национализмът и политиката, възхваляваща идентичността, представляват ефикасни инструменти за заобикаляне на социалните искания – забогатели и обеднели работят заедно за родината, обединени срещу съседните страни.

Зачестиха инцидентите във връзка с териториалните спорове, с Китай – за островите Сенкаку (Дяоюй на китайски) в Източнокитайското море, и с Южна Корея – за островите Такешима (Докдо на корейски), широко коментирани в пресата. Това предоставя на правителството на Абе прекрасен повод за националистическа мобилизация. Неслучайно проектът за изменение на Конституцията, публикуван през 2012 г., известен под името „Конституция на мира“, премахва в уводната част позоваването на *„универсалния принцип на човечеството“* и възприема формулировки като *„държавата се основава на родината и семейството, зачитането на хармонията“*. Конституционалистът Йоичи Хигучи изразява безпокойство за бъдещето на японската демокрация *„Държава, която все повече дава изключително предимство на правото на гражданство по произход* [понастоящем при определени условия системата допуска и правото по месторождение] *рискува да се превърне в ксенофобска.“*

Според Шинзо Абе това преразглеждане има за цел *„да се излезе от следвоенния режим“* и да се постави под съмнение международният ред, произтекъл от конференциите в Ялта и Потсдам (1945), които санкционираха фашизираните сили. Министър-председателят обаче не се стреми да се дистанцира от САЩ в името на националния суверенитет. Напротив, той настоява за укрепване на военния съюз и приема присъствието на големи американски бази като тази в Окинава.

Дълго време единствено Японската комунистическа партия (ЯКП) разобличаваше това военно, политическо и икономическо подчинение и говореше за страната като за *„колония на САЩ“*. Сега вече критиките произтичат основно от либерали и бивши държавни служители, които никога не са били под влиянието на ЯКП. Укеру Магосаки, бивш дипломат и бивш професор в Школата за национална отбрана, съавтор на наскоро публикуваната книга *Безкрайната „Окупация“* (7), се застъпва за относителна автономност спрямо САЩ и ревизия на военното споразумение, както и за създаване на източноазиатска общност. Тази позиция на част от либералите е в противоречие с политическата линия на правителството на Абе както по споразумението за отбрана, така и по споразумението за Транстихоокеанско партньорство, на което управляващата днес партия се противопоставяше при предишните правителства. Тези либерали смятат, че въпросното споразумение за свободна търговия ще бъде в изгода единствено на американските фирми, които в случай на спор ще могат да подведат японското правителство под отговорност и да го осъдят съгласно американските юридически норми. Един изключително ярък пример за отказ от националния суверенитет.

Но критиците на зависимостта най-силно се безпокоят от политиката за отбрана. Амбициозното изменение на Конституцията, предлагано от Шинзо Абе, не само не осигурява по-голяма автономност, но би позволило Япония да участва в операции за колективна отбрана заедно с американската армия, което в момента е забранено.

Този стремеж за промяна на Конституцията и увеличен износ на военна техника хвърля особена светлина върху „абеномиката“, която в ръцете на Абе е само средство за издигане на Япония до ранга на голяма военна сила, както пише *Зюддойче цайтунг* (22 юли 2013).

Япония и Китай си съперничат по национализъм, а милитаризацията нараства и в двете страни. Това е съпътствано от провокации на японската десница, свързани с новата история на Югоизточна Азия. Висши държавни ръководители посещават спорния мемориал Ясукуни в чест на воините, загинали за императора, включително най-големите военнопрестъпници (8). Те отричат също така насилственото проституиране на азиатски жени, организирано от императорската армия по време на Втората световна война.

Необходима е сериозна преоценка на „абеномиката“, за да не прерасне регионалното напрежение във въоръжен сблъсък. Преди всичко трябва да се успокои социалното недоволство, да се съдейства за чувствително увеличение на заплатите и да се разшири законодателството за правата на работниците, за да се коригират значителните неравенства. Освен това Шинзо Абе би трябвало да спре окончателно ядрената програма – горчивият му провал се потвърждава с всеки изминат ден от непрестанното изтичане на радиоактивна вода във Фукушима. Замърсяването би могло да предизвика тежък конфликт с държавите от тихоокеанското крайбрежие.

По-общо казано, вместо да се внушава идеята за възстановяване на производството чрез големите фирми, които имат всякакви привилегии, по-добре би било да се вземат предвид структурните промени в обществото, както подчертава Косуке Мотани. Този икономист сочи постоянния спад на активното население, което ще намалее до 44,2 милиона души през 2035 г., срещу 81,2 милиона през 1995 г. Той изтъква и слабо изразената склонност към потребление от страна на състоятелната класа (9). Същото твърди по свой начин и друг икономист – Тошиаки Тачибанаки, специалист по анализ на социалните неравенства. „Абеномиката“, която се стреми да създаде богатство на всяка цена, утвърждава неравенствата в съответствие с логиката на системата – „преуспелите взимат всичко“. Тази логика, според него, дори не е в състояние да се задейства, тъй като населението застарява, а ценностите на японците се променят. Те все повече се стремят към „щастието“, а не към потреблението (10).

Макото Кацумата

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

(7) Magosaki Ukeru, Akira Kimura, *Безкрайната „Окупация“*, Houritsu Bunkasya, Kuomo, 2013 (на японски).
(8) Вж. Такахаши Тецуя, „Мемориалът на Ясукуни или избирателната памет на Япония“, *Монд дипломатик*, март 2007.
(9) *Tokyo Shimbun*, 17 ноември 2013.
(10) Tachibanaki Toshiaki, „Трябва ли да игнорираме обществените неравенства?“, *Sekai*, август 2013 (на японски).

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447 e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 13 февруари 2014 г.

Малко скромност

За едно телевизионно предаване

Проф. Велко ВЪЛКАНОВ

Преди няколко дни гледах предаването на Слави Трифонов, в което гост бе председателят на БСП Сергей Станишев. В първата си част това бе сравнително добро предаване. Един образован гост разговаряше с един любезен домакин. Но във втората си част, в която участваха т.нар. сценаристи, предаването придоби достатъчно неприятен характер. Много често "сценаристите" просто преминаваха границата на доброто възпитание. Те полагаха подчертани усилия да покажат колко са смели, колко са и умни. Но те съвсем не бяха смели, доколкото поведението им не бе свързано с никакви рискове за тях. Те, за съжаление, не се проявиха и като достатъчно умни. Заетите от тях позиции издаваха пълно непознаване на проблемите, обсъждани в разговора с г-н Станишев.

"Сценаристите" се включиха в предаването с истински гаф. Те строго и назидателно размахаха пръст на Сергей Станишев: как той си позволил дързостта не веднага, а едва сега да приеме поканата да участва в предаването им. Те са съд Божий, от който никой простосмъртен няма право да се отклони. Проявеното самочувствие издаде не просто липса на социално възпитание, то издаде наглост.

Хората на Слави Трифонов си присвоиха

ролята на съдници

които не приемат никакъв друг отговор, освен онзи, който предварително са си избрали. Те поставяха некоректни въпроси в грубо провокативна форма. Как не го било срам Сергей Станишев да има коалиционен партньор като Волен Сидеров? Волен Сидеров никога не е бил и няма да бъде коалиционен партньор на БСП. Пренебрегва се очевидната истина, че Сидеров "прави" кворума на Народното събрание не заради БСП, а заради самия себе си. Ако Народното събрание се окаже неспособно да заседава поради липса на кворум, това ще означава произвеждане на нови избори, от които "Атака" няма и не може да има никакъв интерес. Едни нови избори не й обещават нищо добро.

С цялата си ярост "сценаристите" питаха и питаха кой е предложил Делян Пеевски за председател на ДАНС. Формата, в която поставиха този съдбоносен за страната ни въпрос, неочаквано ми напомни за онзи случай, когато няколко народни представители от "Атака", плътно обградили някакъв журналист, в продължение на близо половин час го измъчваха с брутално предявяваното искане той да се "извини" - не помня вече за какво. Хората от "Шоуто на Слави" очевидно не разбират, че ако имат правото на безпощадни въпроси, нямат правото на безпардонно отношение към своя събеседник - който и да е той.

Особено внимание "сценаристите" отделиха на избирателната система и в частност на мажоритарните избори. Защо, питаха те с едва прикрит гняв, не се приема системата на мажоритарните избори, при които хората ще гласуват не за партии, а за личности.

Заблудата е пълна

И при мажоритарните избори се гласува в крайна сметка за партии. В 41-то НС ПП ГЕРБ бе представена с 26 мажоритарно избрани народни представители. Смея да твърдя, че от всичките тези 26 народни представители нито един нямаше да бъде избран, ако зад него не бе застанала мощната по онова време партия ГЕРБ. Те бяха напълно неизвестни и следователно с нулеви изгледи да получат необходимата електорална подкрепа.

Снимка WWW.SLAVISHOW.COM

Тогава бе избран и безцветният, мажоритарно съвършено неизбираемият Цветан Цветанов. Без мощната подкрепа на ГЕРБ никога нямаше да бъде избран за президент и мажоритарно избираният Росен Плевнелиев.

Заслужава внимание и обстоятелството, че независимите кандидати се избират именно мажоритарно. Но досега няма случай независим кандидат да е бил избран. В това отношение доказателства предлага собствената практика на "Шоуто на Слави", което в предишни избори издигна във Варна кандидатурата на една млада жена. Въпреки щедрата медийна и финансова подкрепа тази симпатична млада жена остана далеч под чертата. Изводът е очевиден: и при мажоритарните избори избирателите гласуват в крайна сметка не за личности, а за партии.

Но мажоритарните избори са не просто заблуда, а опасна заблуда. Те могат да доведат до парламентарни резултати, съвършено несъответни на съществуващата електорална действителност. Напълно възможно е при мажоритарните избори партия, която има съвсем незначително предимство пред останалите партии, да получи всички депутатски места, или най-малкото преобладаващата част от тях. От мажоритарно избраните през 2009 г. 31 народни представители 26 бяха от ГЕРБ, 5 - от ДПС, а от останалите партии не бе избран нито един. Представете си какъв щеше да е изборният резултат в национален мащаб, ако мажоритарно бяха избирани всички 240 народни представители. Мандатите щяха да бъдат разпределени единствено между ГЕРБ и БСП (в очерталото се съответствие), което очевидно би било повече от неприемливо. Почти половината от избирателите щяха да се окажат без свои представители в националния парламент.

Синедрионът на Слави Трифонов издига и други

непромислени предложения

Предлага се например народният представител да не може да бъде избиран повече от два пъти. Забравя се една от най-съществените характеристики на политическото представителство, т.е. на политиката. Политиката е вид сложна професия. Тя е колкото наука, толкова и изкуство. Тя изисква широки знания, значителна житейска мъдрост и изработено през годините остро социално чувство. Неразумно би било, тъкмо когато народният представител е навлязъл вече в политиката, изграждайки в себе си необходимите качества, да се откажем от него. Конституционното ни законодателство никога не е предвиждало такава мандатност. Всички големи наши политици от миналото са били избирани многократно за народни представители. Така Михаил Маджаров е бил избиран 15 пъти, Теодор Теодоров - 13 пъти, Александър Малинов - 12 пъти, Петко Стайнов - 12 пъти, Никола Мушанов - 11 пъти, Атанас Буров - 10 пъти, Кимон Георгиев - 8 пъти. Вярно е, че в Народното събрание има твърде много мъртви души. Но неразумно би било заради тези мъртви души (колкото и да са те) да се откажем от онзи 20-30 дългогодишни народни представители, върху които преди всичко се крепи законодателната дейност на парламента.

Неприемливо е също предложението на "сценаристите" броят на народните представители да бъде намален, като от 240 стане 120. Така сме щели да спестим няколко милиона лева, излишно прахосвани в тези трудни години. Но при 120 народни представители кворумът ще бъде 61 народни представители, което означава, че законите и решенията ще бъдат приемани с мнозинство от 32 народни представители. Можем да се досетим, че тази неголяма група от 32 народни представители би могла да стане много лесна плячка на изпълнените с користолюбие парламентарни лобита. Така поевтинелият ни парламент би могъл накрая да ни излезе твърде скъпо.

Трябва да отхвърлим и предложението да се въведе задължителното гласуване. С наказателни мерки (но какви трябва да са те?) избирателите могат да бъдат закарани до избирателните секции, но не виждам как ще ги накараме да гласуват с действителна бюлетина - те могат да пуснат празен плик или плик със задраскана бюлетина.

Бих искал да приключа, като отбележа, че обсъждането на въпросите, свързани с държавноправното ни устройство, предполага не само добри намерения, но и добра правна култура. И когато необходимата правна култура липсва, съвършено наложително става да се проявява поне малко скромност.

Мисия Брюксел

Благодарности, опус 1

Георги ГОТЕВ

Нека обясня: за кратко време няколко млади хора, които са ми скъпи, си отидоха от този свят. Когато близък човек премине в отвъдното, силно е съжалението, че много неща са останали неизказани. Не бързам да слизам от сцената, но ако това се случи, бих искал преди това да благодаря на всички хора, на които съм задължен. На родителите си и на доста хора, които са ми помогнали в живота, които са ме вдъхновявали. И също на тези, които ми сториха добро в опит да ми напакостят.

А защо да не започна от последните? Първата ми статия след 1989 г. беше със заглавие „Благодаря, че ме уволниха от Външно". Тя излезе през 1998 г. Благодарен съм на Надежда Михайлова, че ме уволни, защото министерството загиваше под нейното мъдро ръководство, а на мен ми се живееше. Поклон на Димитрана Александрова, главния редактор на „Сега", защото, без да ме познава, ме назначи в момента, в който разписа въпросната статия за печат. Михайлова уж ме харесаваше, но се вслуша в гласовете на хора, които усърдно ме топяха. Тогава се занимавах с визовия въпрос, който беше много чувствителен. Бях подложен на чудващи репресии, поне десет души, включително една заместник-министърка, непрекъснато ми измисляха различни видове мъчения. Да се чудиш откъде провъзгласилите се за демократи черпеха такова ноу-хау. На всички тях обаче съм благодарен, защото без съжаление напуснах Външно, където бях работил с ентусиазъм цели 18 години. Наистина ми помогнаха, защото когато двама души от спецохраната буквално ме изритаха, вместо болка изпитвах облекчение.

Но не за първи път изпадах в такава ситуация. През далечната 1977 г. се опитаха да ме изключат от комсомола, защото бях написал статия за земетресението в Букурещ в списание „Паралели". Историята е следната. Аз бях студент в Румъния и кореспондентът на БТА по онова време в Букурещ беше нефелен. Така че аз вместо него пишех доста от статиите, които различни вестници у нас поръчваха. Отново аз публикувах в изданието на БТА една страница, в която разказах за това, което видях в нощта на земетресението. Бях написал статията в западен стил, вдъхновен от френското списание „Пари Мач", броеве на което ми бяха попаднали. Само че засегнатият чрез комсомолската организация организира събрание за моето изключване от тази организация, уж заради сензационния стил на публикацията. Искам да благодаря на него и на тези, които ръководеха събранието. Тогава разбрах, че освен да пиша, мога и да говоря, защото когато взех думата, критиците ми млъкнаха. Благодаря и за това, че млад проумях какво трябва да очаква българинът, който издига глава над блатото. Тогава бях студент, учех за европейската цивилизация, за Великата Инквизиция, за гоненията срещу калвинистите. Успявах да чета и книги за сталинизма и тоталитаризма, защото в Румъния като чужденец посещавах свободно западните посолства и вземах назаем книги от техните библиотеки.

Тогава исках да бъда журналист, но станах дипломат. През 1980 г. подадох документи за работа като журналист във в. „Антени", защото го харесвах. Главният редактор Веселин Йосифов - Кучето, ми каза, че въпреки дипломата и няколкото чужди езика, за да стана журналист, трябва да поработя първо, да науча занаят и след това пак да се явя. Така и направих, 18 години по-късно, горещи благодарности на Йосифов. Във Външно шефът на протокола - д-р Борис Джибров, който заслужава отделен опус с истински благодарности, ме взе на работа буквално на секундата.

Джибров е мой джедай-мастър, той ме научи да не ми пука от никого. Първата ми задача беше да придружавам важен австрийски гост, Карл Блеха, вътрешен министър на Австрия и голям приятел на България, до Черноморието. Джибров ми каза, че посланикът ни във Виена, довел Блеха, ще прави всичко възможно да го заведе във вилата на Людмила Живкова, за да си направи собствената политика, и че мисията ми е да не допусна това. Действително, посланикът какво ли не опита, но аз като представител на протокола не му разреших. „Момченце, ще те уволня", ми каза той. „Това е невъзможно", отговорих невъзмутимо. Той се стъписа - кой ли е този млад връзкар, че му държи такъв език? А аз бях искрен - той не можеше да ме уволни, защото още не бях назначен.

Журналистическата ми кариера в България приключи през 2007 г., защото в един друг вестник стандартно бях репресиран от една главна редакторка. Тази прекрасна жена до този момент не беше попадала на заместник главен редактор, достатъчно наивен да си въобразява, че може да има собствено мнение. Много съм й благодарен, защото без нейна „помощ" нямаше да набера решителност да изпратя сивито си в чужбина. Отговор получих не повече от час, след като замина имейлът - де факто бях назначен на работа в Брюксел. В Белгия не се интересуват какво се говори за теб, а ти се радват, ако си добър в работата.

Ще продължа с благодарностите в следващия брой. Но нека благодаря на троловете, които пишат компромати, пардон, коментари, под статиите ми. В ерата на интернет българското доносничество живее своя златен век, ДС пасти да яде. Благодаря за това, че правят статиите ми по-коментирани. Ето как те остават по-дълго на челната страница на електронното издание.:)

Как ще стане това, г-н Първанов?

Който е тръгнал срещу партията, добро не е видял. БСП - това са десетките хиляди честни хора. Ще се организираме и ще се постараем да минимизираме вашите шансове

За хора, които са имали възможност да познават Г. Първанов и да разговарят с него, още преди да стане президент и да вдигне нивото на егото си до космически висоти, неговите действия не са изненада. От напускането на президентството до откритите му действия за овладяване на БСП съм му писал 4 писма. Неговото двуличие и лицемерие, които непрекъснато се мъчеше да прикрива, най-после официално се появиха.

Какви са критиките му срещу сегашното ръководство. Основно за определени обещания, заложени в програмата, като например - плоския данък, семейното подоходно облагане и безкомпромисната конфронтация с ГЕРБ. Плоският данък, както заяви премиерът Орешарски, няма необходимата икономическа база да бъде отменен, а и ДПС са против. Той не се съобразява, че държавата е опоскана от тези, с които иска да се коалира. Неговите блянувания за съгласие с ГЕРБ по няколко приоритета, и то в дългосрочен план, са странни. Как ще стане това, г-н Първанов? Та вие с Бойко сте световни шампиони по ЕГО. Всичко това го приказвате за заблуда и в това именно се състои вашето двуличие. Ако чрез тези "просветни" занимания из страната сте преценили, че можете да заблудите известна част от партийните членове, то ще ви кажа, че основната маса не можете. Ние не сме баламурници и ще защитаваме БСП.

От мен запомнете. Който е тръгнал срещу партията, добро не е видял. БСП не е Станишев, Кутев, Мерджанов и да не ги изреждам всичките, а десетките хиляди честни хора. Всички кариеристи, които останаха в нейните редове, сега ще застанат зад вас с едничката мисъл и надежда - дано да се докопат до някоя служебица или пост. Ако ли не, ще се обърнат срещу вас и ще търсят друг мераклия да възседне партията. Ще отцепите няколко хиляди гласа. Ще навредите както на партията, така и на ПЕС, защото докато всички се обединяват за изборите, вие се стремите да разделяте. Очаквате провал и да си осигурите още едно обвинение срещу Станишев, че не се е справил с изборите. Завистта ви е безгранична. Вие обаче сте непознат за европейското ляво движение, докато Станишев го оглавява. Вие с вашето предателство няма и да станете познат на левите европейци. Те ще бъдат още по-безкомпромисни към вас и това ще доведе до загуба на позиции в Европа. Шансът ви за отказване е нищожен. А и е нежелателен. Защо да държим змия в пазвата си. Ще се организираме и ще се постараем да минимизираме вашите шансове.

Христо ДЖУРОВ

Дилема

Поотделно или в единство

Този въпрос стои пред левите политически партии и движения в България във връзка с изборите за Европейския парламент, които ще се състоят в края на месец май.

Как да участва в тях българската левица?

Смятаме за погрешно становището на Георги Първанов, който обяви, че ръководеното от него гражданско движение АБВ ще се яви на изборите със своя самостоятелна листа. Такова намерение съобщи в ДУМА и съпредседателят на партия "Българска левица". При това положение повече от естествено би било и БСП, най-голямата лява партия в България, също да участва в изборите със самостоятелна листа. Така че тези три политически образувания биха се състезавали за депутатски места в Европарламента не само с ГЕРБ, НДСВ, "Атака" и другите български партии, но и помежду си.

Това не трябва да се допусне! От подобно разпокъсване на левите политически сили ще спечели само партия ГЕРБ. Левите партии и движения ще загубят. Ако всяка от тях участва с отделна листа, силно ще се ограничат възможностите им да извоюват повече мандати за Европарламента, а някои от тях няма да имат нито един евродепутат. Само заедно, с единна листа и съвместна предизборна кампания, те ще спечелят повече мандати за Европарламента и ще увеличат своето влияние в него. Което е важно и необходимо както за самите тях, така и за държавата ни. За България!

Политически клуб "Единство" при РС на БСП "Оборище"

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Разединението на партията е пагубно

От последните новини за дейността и събитията в БСП става очевидно, че е застрашено нейното единство. Това е най-лошото нещо, което може да се случи - да загуби едно от най-големите си завоевания през периода на промените след 1989 г. Доколкото ми е известно, България е единствената сред бившите източноевропейски социалистически страни, където лявата сила запази своето единство, като преименува и преобразува БКП в БСП. Благодарение на това през този период тя бе няколко пъти на власт и продължава да бъде най-голямата и силна политическа партия в страната.

Странното е, че тази заплаха идва от човека, който има големи заслуги в това достижение и в резултат на което на два последователни мандата бе избиран за президент на България - другаря Г. Първанов. Да, и аз смятам, че сегашната политика и идейна насоченост на партията има недостатъци. Но защо за тяхното преодоляване трябва да се създават нови структури, т.е. да се разединява партията? Още повече, че наближава конгрес на БСП и там може и трябва да обстойно да се анализират нещата, да се избере ръководство съгласно устава и да се изработи нова политика на партията, максимално съобразена със сегашните, безкрайно сложни политически и икономически условия в страната, Европа и света.

За Ивайло Калфин какво да кажа?

Изглежда той сам не знае какъв е! Заяви, че не е социалист, а социалдемократ. После се разбра, че е безпартиен, но се готви да оглави евролистата на България. Накрая, след като се вгледа в избирателите си, нарече ги "скъпи другари". Такива хора, независимо от техните интелектуални и квалификационни възможности, губят авторитет и доверие и накрая отиват на политическото бунище.

В заключение - разединението на партията е пагубно! Само в нейното единство е силата й! Пазете го!

Съветва ви един от членовете на най-старото поколение в БСП. На 88 години съм. Член на РМС съм от 1943 г. и на партията от 1945 г.

Проф. д-р Стоян ШАЛАМАНОВ, София

Искане

Настоявам да запазите единството

Другари Станишев и Първанов,

Пиша ви от позицията на човек, чийто живот се е реализирал като член на БСП. Време е да не говорите по телевизии и да настройвате хората срещу себе си и партията ни. Да намерите пътя, който да ви поведе в една посока. Единствено вярната за спасението на партията. Вече десет години млад човек не се присъединява към форумите в нашия град. Намалява и числото на членовете поради старост и смърт. Вместо да сте с членовете и да работите по места, да търсите решения на проблемите на хората с конкретни политики, да приобщавате, вие ни занимавате с избори, резултати, коалиции, европейски директиви - неща, неразбираеми за обикновените хора. Като достойни социалисти и истински другари настоявам да запазите единството на партията ни и да прецените сами какво е вашето място в нея, без да използвате медиите за това.

Тодор АПОСТОЛОВ, гр. Свиленград

Кога е искрен г-н Първанов?

Срамувам се от това, което прочетох в интернет като съобщение за интервю на Г. Първанов пред НТ. Какво падение, предизвикано от яростна омраза към лидера на БСП. И то точно преди нейния конгрес. И точно след официалното обявяване на стремежа на АБВ за участие в евроизборите със собствена избирателна листа. Жалко за Първанов.

Поначало аз много отдавна започнах да се съмнявам в искреността му, особено след срещата в Лесидрен, от която разбрах, че за него социалдемократът д-р Дертлиев се е превърнал в кумир. Не е случайно, че в ръководството на БСП бе въведено обръщението "господин"! Един историк, при това с известна научна степен, не може да не знае, че в лексиката на дейците на Освобождението и тези, които създадаха социалистическата партия, обръщението винаги е било "другарю".

Този човек като председател на БСП беше уж противник на НАТО. Незабравим е за мен и тези като мен впечатлявщият митинг против бомбардировките над Югославия (Сърбия) от натовската авиация начело с тази на САЩ. Бравурната му реч е запомняща се. И ето този политик стана сподвижник на този военнополитически съюз!? Това говори за хамелеонщина, прости ме, Боже.

Кога е искрен г-н Първанов? Когато след избирането му за президент повери партията на младия Сергей Станишев, или сега, когато със всички средства го демонизира, като напада и семейството му, жената и децата му. А той по стечение на обстоятелствата е избран от европейските социалисти и за президент на ПЕС. Тоест Първанов и компания са против левите в ЕС ли?

Тази личност използва злополучния си авторитет и влияние, за да лансира АБВ като движение в партията. Съмнявам се, че е искрен, особено след представянето на тази групировка преди няколко дни и идеята за участие в евроизборите със собствена листа.

Срамувам се от израза в посоченото интервю, че "кадровите решения се вземат на друго място (известна негово мантра)... В един кръг, в който участват представители на БСП и Делян Пеевски."!?

Срам ме е докъде може да стигне омразата на един уважаван от мнозина човек, при това с научна степен. Очевидно той притежава "качества" не само на противник, но и на клеветник. А това е жалко!

Иван Ст. ИВАНОВ - историк

Снимка Мариета ТОМОВА

Разочарованието се трупа

Преди малко повече от 2 години, през август 2011 г., участвах в една среща с Ивайло Калфин като кандидат за президент, организирана от областния съвет на БСП в Пловдив с млади хора и граждани. Това беше първата и последната ми среща с него на живо оттогава. Срещата се проведе в популярното заведение "Конюшните на царя" в Стария град, обстановката беше непринудена, спокойна, ведра, въпреки че имаше микрофон и присъствен лист за хората. Бяха задавани различни въпроси и за младежката безработица, за образованието, за ЕС, за отношенията с Русия и енергийните проекти и как смята да ги защити пред ЕС.

Аз се представих, казах, че съм член на БСП от 1997 г., и му зададох въпроса, цитирам дословно, защото го помня като днес: С какво се промени БСП от 1997 г. насам, че след като сте я напуснали тогава, днес се явявате като кандидат-президент на БСП? Какво ви накара отново да повярвате в идеите и политиката на БСП?

"Да, разбрах накъде биете" - така започна отговора си той и след това продължи с увереняята, че неговите убеждения са едни и същи оттогава - останал е европейски ориентиран социалдемократ. 1997 била сложна година, в която рухвали авторитети и нищо не можело да се приема еднозначно, не се виждала посоката. Така го чувствал човекът, така го направил. Укорително ме гледаха десетки очи на хора, насядали около него, как може такъв неудобен въпрос да се зададе на предизборна среща.

Спомням си, когато Велко Вълканов се отдръпна от активната политика в БСП, беше казал в книгата си: Не аз се отдалечих от партията, а тя от мен. Аз си останах на същите принципи, на каквито съм бил цял живот. Това така ми се вряза в паметта, защото се чудех как така може цяла една партия да се промени, а човек да си остане на същите принципи. Ето че може.

Днес технологията на пиара е по-висока, тя извежда тезите на политиците в медиите в точния момент, подготвя почвата, за да се изгради положителният образ на събитията и личностите. Мотивите също са различни, много различни.

За мен напускането на Ивайло Калфин беше предизвестено с предупреждението му, че Изборният кодекс не е приет навреме за европейските избори, което беше много ясен знак за солидарност с исканията на протестиращите за нов Изборен кодекс и предсрочни избори. Това съвпадна с активизацията на позабравената АБВ, с напускането на Татяна Дончева и група младежи от БСП, и ето го резултатът - на сцената имаме нов политически играч вляво, който се прицели във вакуума, създаден от управляващи и опозиция по отношение на алтернатива на политиката на правителството. Поводите са Волен Сидеров, политиката на Станишев, правителството, но причините и целите на това действие мисля, че вече са ясни.

Жалко е, че нямахме дебат по острите вътрешнопартийни въпроси вътре в БСП, подминавахме ги като теми табу. На никого не му се занимава с неприятни теми, а те набъбват и се пукат като цирей след време. Така се трупа и разочарованието. Не трябва да ни е страх да си казваме истината навреме. Но нека да използваме възможността първо да убедим собствените ни членове и съпартиди в нещо, а след това широката публика чрез медиите. Сигурно е по-лесно да дебатираш с журналисти, отколкото с другарите си, не знам. Или става въпрос за нещо много по-различно - за борба между лобита, които не споделят общи ценности, а само жаждата за власт... Ако последното се окаже вярно, един ден ние, партийните членове, просто ще откажем да бъдем параван на тази борба, защото, както призна и другарят Станишев, днес партийните членове са разочаровани от постъпката на Калфин, но нека си кажем истината - тяхното разочарование се трупа и от времето на Азер Меликов, та чак до времето на Делян Пеевски...

Илия ГАТЕВ,
председател на БСП - район „Северен" в Пловдив

Урок

АБВ във фризера

Уважаема редакция, НИЕ, редовите членове от клуб на БСП "Зорница" - Бургас, сме солидарни с мнението на Янаки Стоилов - АБВ да влезе във фризера и с препоръката на Мая Манолова "другарят" Първанов да се срещне с нас, а ние ще му препоръчаме да се срещне с децата от прогимназията в Перник, за да му кажат какво е казал ХАН КУБРАТ на синовете си и да научи нещо от смятането - например делението на числата. На г-н Калфин ще му препоръчаме да посещава почесто лекции по патриотизъм, родолюбие и уважение към хората, към нас, неговите избиратели.

Молим в. ДУМА да изпрати това послание на тези самозабравили се непрозорливи бивши ръководители, на които сме вярвали като на "господ".

Разгневени редови членове на БСП и симпатизанти
Ганчо ДОБРЕВ, Перник

Адмирации

Браво за ДУМА!

Благодарност и адмирации за редакционната колегия на вестник ДУМА, че отпечата материала на Иван Генов. Хубаво, че помести написаното от Г. Готев. Съжалявам, не очаквах това от уважавания от мен журналист - да напише ода за Г. Първанов и Ив. Калфин. Те за мен са били и си остават кариеристи, в най-лошия смисъл на тази дума. Очаквам да прочета мнението на Г. Готев по повдигнатия от Ив. Генов въпрос.

Дерзайте и напред, уважаеми Ив. Генов и членове на редакционната колегия на в. ДУМА.

Георги ЙОРДАНОВ,
Русе

ЗА БОЛЕСТТА НА ПОЛИТИЦИТЕ

Тези дни чета "Болестите на властта" на Дейвид Оуен. Една от най-тежките болести на политиците според него, освен мегаломанията, е самозаблудата, а на него трябва да му се вярва. Той освен политик е бил и лекар. Припомни ми нещо за Теодор Рузвелт, което бях забравил. Рузвелт е избран за американски президент на четиридесет и три години. Преизбран е през 1904 година и се оттегля на 51-годишна възраст. Като президент е сравняван с Линкълн и Вашингтон. Той осигурява строежа на Панамския канал. През 1905 г. спомага за установяването на мир между Русия и Япония и получава Нобелова награда за мир. Разгромява тръстовете и утвърждава правилата на пазарната икономика. Противопоставя се на линчуванията (като си помисли човек, в началото на XX век в "демократична" Америка все още е имало линчувания). След него е избран Хауард Тафт, сигурно не без помощта на Теди Рузвелт, пак от Републиканската партия.

След мандата на Тафт Теди решава да се кандидатира като кандидат на трета партия срещу Тафт и кандидата на демократите Удроу Уилсън. Естествено, побеждава Уилсън, губят и Тафт, и Рузвелт, за негов и на досегашните му съпартийци ужас! По време на кампанията по него стрелят с пушка, но го спасява стоманеният калъф за очила, който носел в горния си джоб. Години по-късно, превърнал се в политически парий, той споделя: "Чувствам се невероятно самотен. Не знаете колко самотен е човек, отхвърлен от своите". Сигурен съм, че доста "приятели" на Теди са го подтиквали към това политическо самоубийство. Техните имена обаче никой не помни! Но историята е за това - да се чете и от историците.

Ненко ТЕМЕЛКОВ

Открито писмо

Разочаровахте ни, г-н Калфин

На 03.12.2013 г. нашата партийна организация проведе редовното си организационно събрание и номинира кандидати за листата на БСП за евроизборите. Един от номинираните беше Ивайло Калфин. Днес, 16.01.2014 г., отново на свое събрание ние с пълно мнозинство приехме решение, че снемаме своето доверие и подкрепа и оттегляме кандидатурата.

Решението и разочарованието ни са лесно обясними. Ивайло Калфин излъга нашата вяра, за пореден път - след 1997-а и 2000-та г. Тогава той също застана в редиците на ренегатите, прокламиращи несъстоятелната и фалшива теза, че създават нова лява алтернатива, за да разширят влиянието на социалистическите идеи и ценности. От позицията на времето се оказа, че това е зле прикрита форма за себеустройване и политическа мимикрия. Менторите, след които тръгна тогава г-н Калфин - Ал. Томов и Н. Камов, отдавна са в политическото небитие. За там се е запътил вече и той. Но ние, казвайки му последно "сбогом", се чувстваме длъжни да му припомним, че през изминалите години не само му прощавахме политическия аристократизъм, но и с присъщите ни благородство и социалистическа всеотдайност му давахме нови индулгенции и доверие, работейки безусловно за неговата политическа кариера. До днес!

Г-н Калфин, вашето открито писмо до Сергей Станишев поражда основателни въпроси. Кога разединението и безпочвените публични обвинения, заклинания, присъди и обиди към довчерашните другари са били оздравителни за една политическа сила или кауза? Или може би очаквате да повярваме безусловно на клетвите за саможертвата ви като грижа за народ и Родина? Тревожен е и въпросът - как ли щяхте да се държите днес, ако бяхте избран за президент? Отново от нас! И накрая! Не ви ли е поне малко срам, г-н Калфин, от Стефан Данаилов?

Председател на ОПО
„Клуб 41-94"
Д. ТОДОРОВ, гр. Видин

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Сказание за Родопския човек

Сега всичко се купува с пари, за морал и ценности никой не говори

Христо Василев ХРИСТОВ - Референта

Животът на човек е пълен с превратности. Така се случи, че в началото на осемдесетте години на миналия век като лесовъд се озовах в Родопите. Бях назначен за директор на ловно стопанство "Кормисош", гр. Лъки, Смолянски окръг тогава.

Първите ми впечатления от родопските човеци бяха, че до тях още не е достигнала поквара-та. Бореха се хорицата задружно с битовите трудности, които им създава красивата планина. Честно и послушно изпълняваха всекидневните си задължения.

Там заварих един самобитен майстор-строител на име Иван Рахманов от красивото село Загражден - Смолянско. Този човек договаряше с ръководството строителството на разни обекти. Дивечови чакала, обори, хранилки и други битови съоръжения. Предлагаше твърда цена за дадения обект, захващаше самостоятелно и в срок, на определената цена завършваше качествено обектите. Като Кольо Фичето умееше да прави всичко - каменна и всякаква зидария, покриви, мазане, боядисване и най-вече дървена ламперия. Помагаше и при ловно-стопанските мероприятия. Един ден отишъл да нахрани фазаните, но по пътя го срещнала мечка. Със своята доброта и наивност заговорил на мечката: "Какво правиш ма, мецо, къде отиваш?" Мечката не била настървена, но с един замах му съблякла дрехите. От джобовете му се разпръснали бонбони, каквито местните хора традиционно си носят. Мечката започнала да яде бонбоните и бай Иван леко се измъкнал. През хрусталака се приближил до наблизо строяща се постройка и се провикнал: "Жените да стоят там, мъжете да дойдат!" Занесли му дрехи и впоследствие закачките по случая бяха неизбежни. Бай Иван обаче не се сърдеше на мечките. Дори когато убиехме някоя стръвница, се сърдеше на нас: "Немойте го би, бе, то е добро".

Трябва да уточня: ловното стопанство беше с основен вид дивеч мечката. Популацията на този дивеч беше намаляла и имаше опасност да изчезне, та се полагаха и съответните грижи за поддържането й.

Продължи бай Иван добросъвестно да работи, но когато наближи шестдесетте години, се разболя, та беше опериран. Дойде при мен след оздравяването и предложи: "Я не мога да работя като по-напред и ако искаш да остана, направи ме щатен". Не исках да се лиша от него и го направих щатен майстор. Работеше добросъвестно и с майсторлък според силите си.

По средата на осемдесетте години си отиде в Загражден да среща Нова година. Така беше се паднало, че работната година започваше на трети януари. Междувременно наваля дебел сняг, такъв, какъвто вали в Родопите. На трети, малко преди осем часа отивах към канцеларията. Като излязох на пътя, гледам, че откъм планината, по пътя, се задава някакво снежно кълбо. Изненадах се, понеже по това време никой не се движеше по този път. Като наближи, видях, че това е бай Иван, целият в сняг и скреж. Беше пропътувал 19 километра през планината без пътна в дебелия сняг. "Защо рискуваш в това лошо време бе, бай Иване?" - упрекнах го аз. "Нали съм щатен и съм от осем..." - беше отговорът. Тръгнал беше в полунощ, за да спази часа.

През седемдесетте години на миналия век тогавашният член на Политбюро на БКП Пенчо Кубадински строял вила в Бояна. Познавайки бай Иван и като знаел за майсторлъка му, го спазарил да му работи. Накрая строили висока каменна ограда. Другите майстори чукали и речните камъни, а бай Иван не одобрявал това. Той беше майстор, който с часове може да върти камъка, ама ще го постави такъв, какъвто е, без да го чука. Разсърдил се и си тръгнал. Настигнал го Кубадински и го върнал. Договорили се той да прави западния дувар и да не му се месят другите. Направил бай Иван дувара така, че ценители го определили като произведение на изкуството.

При завършването на обекта се почерпили и на бай Иван дали в плик уговорената сума. Пристига той в селото си, вади парите и вижда, че вместо уговорените 1000 лева са му дали 1500 лева. Качва се обратно на автобуса и отива в София. Намира Кубадински и му казва: "Тука е станала грешка, дали сте ми повече пари". - "Дали сме ти ги, но си ги заслужил", пояснил бай Пенчо. - "То не може така, ние сме думале!" - възразявал бай Иван, но с уговорки приел парите.

Навърши бай Иван 60 години. Трудно му събрахме трудовия стаж и го пенсионирахме. Предложихме го за правителствена награда, та му отредиха медал за трудово отличие. Изпратихме го тържествено. За случая беше си купил костюм и колело. Радваше се много, беше се похвалил и на приятели. Като си отишъл вкъщи, се похвалил и на бабата. Тя пък го запитала: "Пари, пари дадоха ли ти, това е нищо!" - "Ти си щуро, ма, пари кой нема в нашето село, ама такова кой има?"

Той продължи да работи и впоследствие пак му връчихме юбилеен медал. Пак се радваше добрият човечец. Радвахме се всички ние през тези времена на морални награди. Сега всичко се купува с пари, за морал и духовни ценности не се говори. Но все пак се покланям на бай Иван, който на 27 декември 2013 година навърши 90 години, с най-добри пожелания. Покланям се и на родопските човеци, чието олицетворение е бай Иван Рахманов от Загражден.

Среща с един италиански кавалерист

Таня ЙОВЕВА

За мен 2014 година започна по-различно. Нова година посрещнах в Италия. Празничното настроение, промяната, срещата ми с нови хора ми подсказаха, че тази година ще бъде свързана с много и разнообразни дейности.

С дъщеря ми пътувахме, посещавахме малки градчета и се възхищавахме на старинния им стил. Разглеждахме интересни забележителности и в Рим. Но трудно може да се опише това, което усещах при посещението си във Ватикана. Заобиколени бяхме от много хора, дошли да видят това свято място.

Случайността ме отведе и при един кавалерист на 94-годишна възраст. Срещата ни се състоя в дома му - малка къща с добре подреден двор. Посрещна ни изключително милата му съпруга Мария Луиза, или както всички я наричат Мариса. В добре затопления хол стоеше той до масата с чаша в ръка. Само преди две години е карал кола, рисувал е много. Има над двеста и петдесет картини. И повечето от тях са портрети. Сега пиша стихове посветени на виното, весело се смее той.

Силният му дух се усеща още в начина му на говорене. Трудно се движи, използва патерици, но всяка сутрин излиза, за да се порадва на слънцето и да си пожелае хубави дни. Съпругата му винаги е до него.

През 2007 г. му е връчена грамота за кавалерист на Италия, има и медали за храброст, защото много пъти е посрещал смъртта, но винаги е успявал да се спаси и да помага и на други да се избавят от куршумите. Понесъл е всички изпитания на Втората световна война и се е завърнал в Италия, за да продължи да работи за развитието на своята страна.

Бракът му с Мариса е повече от 63 г., през които той е сменял професиите си - куриер, водопроводчик и още какво ли не...

Сега живее в област Априлия, в близост до Рим, където са и неговите деца. Спомените го връщат години назад. Участвал е в строежите на няколко големи сгради в Рим и Катания. Обичал е всичко да изпипва, така, че ръководителите на обектите да остават доволни от неговата работа. Изграждал е с мерак водопроводните мрежи. Съпругата му и сега се чудува как всяка сутрин е ставал винаги с настроение за работа и никога не е казвал, че не му е добре и не е в състояние да тръгне към обекта. Винаги е казвал, че хората трябва да се обичат и да не мислят за войни. От това полошо няма.

Стояхме около масата и с интерес слушахме за преживяното от Хектор. Заговорихме се за религията и моето посещение във Ватикана. Той сподели мнението си за свещениците. Според него богатството на по-голямата част от тях е свързано с желанието на миряните да отидат в рая. Това предполага да дарят материалните си придобивки на църквата.

След това разговорът ни се пренесе неусетно към спомените му за Втората световна война. Силните болки в краката често му напомнят за преживяното в Русия. Проблемите му започват, когато отива в казармата. През 1940 г. заминава за Милано, а оттам и за Русия. Кавалеристът Хектор попада в Киев. Две години преживяванията му са много мъчителни и разнообразни. Трудно е понесъл загубата на своя командир, който сам е откарал в болница. Около него много хора загиват. В един момент попадат в плен и 250 души са взети като заложници. Тръгват пеша. Извървяват 120 км, защото няма жп линия. Много от хората умират от студ и от болести.

"Тези, които успяхме да издържим, ни качваха на товарни вагони - разказва той. - Спяхме на дюшеци, направени от слама. Никой не знаеше къде отиваме. Пътувахме 14 дни. Имахме печка в средата на вагона. Понякога замръзналите врати ги отваряха с чукове, за да бъдат изхвърлени голите тела на починалите. Дрехите им оставаха за нас, за да се топлим. Във вагона имаше поляци, румънци, чехи, италианци, но за съжаление много малко хора пристигнахме до целта. Аз отслабнах и тежах

само 39 килограма. Настаниха ни в сибирска болница. Там разбрах, че краката са ми замръзвали и след време ще имам проблеми с тях. Така и стана. Силните болки усетих, когато станах на 87 г. Тогава в град Горки ни посети секретарят на Комунистическата партия на Италия - Палмиро Толиати. Той се запознах с нас и няколко души ни изпрати в Москва. Там работихме в града зад Кремъл. След това заминахме за Узбекистан, град Кабула. Тук се чувствах като в рая. Настанен бях в едно семейство и работих в селското стопанство. Запознах се с добри, спокойни хора и се радвах истински на живота след преживяния силен стрес. Не ни плащаха, но си разменяхме стоки. Живеех с човек на 102 г., който ни учудваше със своята жизненост и находчивост. Дори не ми се връщаше в Италия, но тук бях оставил майка и братя, за които трябваше да се погрижа. Те ме бяха отписали. Но моя позната чула да говоря по радиото и казала на майка ми, че съм жив. Първата ми работа в Италия бе свързана с разнасяне на бюлетини и документи в различни градове. Доволен съм, че с дейността си помогнах поскоро страната ни да премине от монархия към република".

Хектор и Мариса са баба и дядо. Щастливи са с внуци и правнуци, а те не са малко: пет внука и три правнучета. Не го забравят двете му деца. И сега той не само че им се радва, но и продължава да ги съветва - как да ремонтират сами колите и домовете си. Освен това бившият кавалерист често с въодушевление им разказва спомените си. Гордее се, че животът му е бил отдаден на работата и на хората, за които е воювал на фронта. Сега повече отвсякога разбира какво значи да си жив... Безспорно късметът е бил винаги с него. Силата на духа му е помагала да намери най-верния път към себе си и затова всяка сутрин излиза, поглежда към слънцето и е доволен, че посреща новият ден с усмивка.

Такъв е той, Хектор Сарти - дързък, силен и непобедим.

ВРЕМЕТО

Над по-голямата част от страната ще бъде предимно ясно. По-значителна ниска облачност ще има над източните райони, но валежи не се очакват. Минималните температури в повечето места ще са между 0° и 5°. В София около 1°. През деня облачността ще е разкъсана, над Южна България временно по-значителна и на отделни места там слабо ще превали. Северозападният вятър в Дунавската равнина до вечерта ще се ориентира от североизток и с него ще прониква студен въздух. Максимални температури - между 7° и 12°, по-ниски в североизточните райони: от 3° до 5°. В София около 9°. Атмосферното налягане ще се повишава и ще се приближи до средното за месеца. Над планините облачността ще е променлива. На места в Рило-Родопския масив ще превали слаб дъжд, над 1600 м - сняг. Вятърът ще е умерен от запад, по високите части временно и силен. Максимална температура на височина 1200 м - около 4°, на 2000 м - минус 3. Над Черноморието облачността ще е значителна, но валежи са малко вероятни. Вятърът ще е от североизток, предимно слаб. Максимални температури - между 5° и 9°. Температурата на морската вода е 7°-8°. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

24 максимални **8°/11°**

25 максимални **7°/10°**

През следващите дни времето ще се задържи слънчево, на места обаче ще започнат превалявания, които по високите планински части ще преминат в сняг. Умерен западен вятър, който ще се засили с наближаването на почивните дни.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg
Основател Стефан Продев
Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва с Култура информационен културен блок
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо с Мария Магазинно предаване
11.30 Бързо, лесно, вкусно
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории /п/
13.00 Врабците през октомври тв филм /6 и 7 серия/
14.00 Сен Тропе /407 епизод/
15.10 Живот с Дерек тв филм / 65 епизод/
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: Новогодишна забавна програма
17.00 Дързост и красота тв филм /3296 епизод/
17.30 Още от деня Следобеден информационен блок с водещи Милена Цветанска и Надежда Узунова
18.00 По света и у нас информационна емисия
18.25 Зелена светлина
18.30 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Шатовалон тв филм /13 епизод/
19.55 Лека, нощ деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Тайна афера игрален филм /САЩ, 1999г./
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Законът на Дойл тв филм /12, последен епизод/
23.45 Ретро следобед: Новогодишна забавна програма /п/
00.30 Врабците през октомври тв филм /6 и 7 серия/п/
01.30 Шатовалон тв филм /13 епизод/п/
02.25 По света и у нас /п /
03.10 Тайна афера игрален филм /п/

bTV

06.30 „Тази сутрин“- информационно предаване с водещи Генка Шикерова и Константин Караджов
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Деси и Сашо
11.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Ангели пазители“ - сериал, еп. 73
15.00 „Цветовете на любовта“ - сериал, еп. 233
16.00 „Пепел от рози“ - сериал, еп. 96
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Север Юг“ - сериал, еп. 9
21.00 „Империум“ - сериал, еп. 4
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Голата истина“ - комедийно предаване с водещи Любо Нейков и Ели Гигова
00.00 „Кости“ - сериал, с. 5, еп. 16
01.00 „Досиетата Х“ - сериал, с. 5, еп. 4
02.00 „Преди обед“ /п./
03.40 bTV Новините /п./
04.10 „Кухнята на Звездев“ / п./

NOVA

05.20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Край или начало“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Езел“ - сериен филм
14.30 „Мелодия на сърцето“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.30 „Господари на ефира“ - забавно предаване / п/
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Хавай 5-0“ - сериен филм, 3 сезон
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 10 сезон
22.00 „Касъл“ - сериен филм, 5 сезон
23.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23.30 Новините на Нова
23.45 „Династията на Тюдорите“ - сериен филм, 4 сезон
00.45 „Марс и Венера“ - предаване на НТВ
01.45 „На кафе“ - предаване на НТВ /п/

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 „Добро утро“
09.05 „Контролна покупка“
09.35 „Живей здравословно“
10.30 „Да разбереш. Да простиш“
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда“
12.10 „Крепко здраве“ с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.25 „Време за обяд!“
14.00 Новини
14.15 „Истината е някъде там“
14.30 „Те и ние“
15.20 „В нашето време“
16.10 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
17.40 „Истината е някъде там“
18.00 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Брак по завещание“
22.10 Нощни новини
22.20 Сериал: „Моята втора половинка“
23.10 Игрален филм
00.40 „Нека говорят“
01.35 „Хайде да се оженим“
02.25 „Те и ние“
03.10 Сериал: „Брак по завещание“
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Брак по завещание“

ОВЕН

Покажете се като добри организатори. С прагматичен подход ще ви бъде по-лесно да пожънете желаните успехи.

21 март - 20 април

РАК

С повече търпение в отношенията ще ви бъде по-лесно да постигнете целите си. Споделете ги с близките си.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

С предимство ще бъдат онези задачи, изискващи повече информация. Ще се справите предвид професионалната ви подготовка.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Ще довеждате докрай започнати дела, а там, където нещата не зависят от вас, ще съумявате да ги насочвате в правилната посока.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Промененте условия в работата ще ви създадат известно напрежение. Ще набележите начини за справяне с трудностите.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ще се заемете с нова задача или проект, които ще подобрят бюджета ви. Подготовка за пътуване ще ви направи по-активни.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Като организирани хора, ценящи времето, ще пристъпите към задачите си отговорно и без излишна суета.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Ако се почувствате не във форма, потърсете лекарска помощ, за да се възстановите бързо и без усложнения.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Ако за нещо се чувствате притеснени, го споделете. С общи усилия ще намерите по-бързо решение на проблема.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Успехи за онези от вас, които се възползват от възможностите си и полагат необходимите усилия.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Поддържайки коректни взаимоотношения с хората около вас, делата ви ще се развиват по начина, който желаете.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Ще намерите изход ситуация, каквито и настроения да буди това у вас. Ще имате разнообразни контакти.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ПРОИЗВЕДЕНИЯ ЗА ПОЗНАВАЧИ В АРТ САЛОН „СЕЗОНИ”

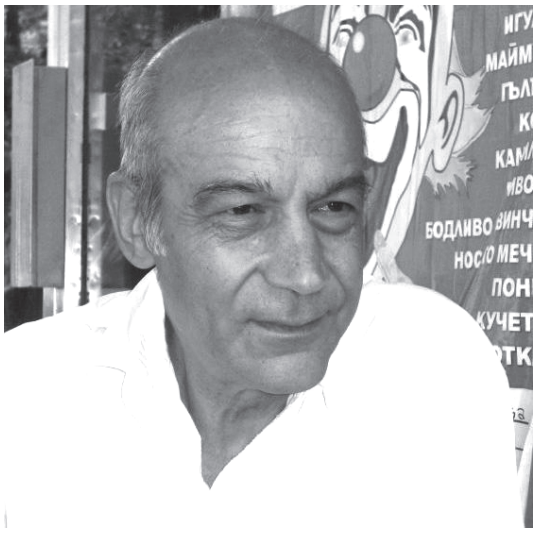

Музиката вместо улицата за 30 сливенски деца

Известният цигулар Георги Калайджиев, който живее и преподава в Германия, е убеден, че образованието е най-важното нещо за всеки човек

Музиката вместо улицата е изборът, който правят вече шеста година сливенски деца, благодарение на известния музикант Георги Калайджиев. Самият Калайджиев е родом от Сливен. Благодарение на музиката и цигулката успява да обиколи целия свят. От години работи и живее в германския град Гийсен. В момента Калайджиев преподава музика в Народното висше училище в Гийсен - Volkshochchule. Проектът “Музиката вместо улицата” започва преди шест години. Негов автор е Калайджиев, а партньор и помощник - социалният работник от Гийсен Мария Хаушилд. “Това е проект на град Гийсен, на всички мои приятели, колеги”, каза в интервю за БТА Георги Калайджиев. Той обясни, че съществуват много добри каузи, много бедстващи хора, на които може да се помогне, но е благодарен на съмишлениците си, че го подкрепят в грижата му за децата от неговия роден Сливен. Средствата идват предимно от благотворителните концерти на камерния състав “Щудио концертанте”, като публиката също спонтанно дарява за проекта.

“Идеята за този проект дойде в момент, когато бях в Сливен, в ромския квартал “Надежда”, откъдето съм и аз, разказа музикантът. Нуждата на хората там го накарала да се замисли как би могъл да бъде полезен. Решил да направи дългосрочния проект “Музиката вместо улицата”. “Идвам от този квартал, познавам живота и проблемите там”, разказа Калайджиев. Историята му е като приказка и сбъдната мечта. На новогодишен празник в сливенската зала “Зора” свири пред публика. Там го забелязва тогавашният министър на културата Георги Йорданов. Предлага талантливото момче да бъде подпомогнато. Първоначално Калайджиев свири в музикална школа в Сливен. После заминава със стипендия в музикално училище в Бургас. Следва в консерваторията, специализира в Будапеща. Получава покана да свири като концерт-майстор със “Софийски солисти”, работи с тях 18 години.

Снимка Агенция СЛИВЕН

“Почти няма държава, в която да не съм свирил със “Софийски солисти”, спомня си музикантът. Благодарение на тази помощ успях да обиколя целия свят. Имах чувството, че съм дете на Земята. Затова с проекта “Музиката вместо улицата” исках да дам на тези дечица нещо, което и самият аз получих”, разказва той.

Първоначално работа с шестнайсет деца започва Радка Кусева, преподавател по цигулка в Школа по изкуствата “Млади виртуози”. Включват се и още преподаватели по цигулка, акордеон, пиано, кларинет, китара и солфеж. През годините интересът към проекта нараснал. Сега в него участват трийсет деца. Първата година малките възпитаници на “Музиката вместо улицата” са посетили Германия. А там според думите на Георги Калайджиев са били обгрижени с много любов и внимание. “Чрез музиката децата получават много богат хоризонт”, допълва Калайджиев.

Музикантът подчерта, че в проекта се включват деца от различни етноси, които са от социалнослаби семейства и искат да учат. Задължителни условия за участие в музикалната школа са редовното присъствие на уроците и добър успех в училище. За него е особено важно образованието им. По тази причина в проекта е включена допълнителна подготовка за домашните им занимания в училище.

Калайджиев е удовлетворен, че музиката стига и до близките на младите музиканти, които пълнят залите на концерти и вече знаят за творчеството на велики музиканти. Въпреки ромските традиции, които отреждат на жената място въщи, в неговия проект участват и момичета, които в последно време даже преобладават. Дело на Георги Калайджиев е и уникален учебник по музика. Озаглавен е “Радостта с цигулката”.

Снимка Мариета ТОМОВА

Стоянка Мутафова ще играе навръх 92-рия си рожден ден в Сатирата

Стоянка Мутафова ще празнува 92-рия си рожден ден на 2 февруари, неделя, от 19.30 ч. със спектакъла “Столетие мое” от Мишел Лоранс в Сатиричния театър. Постановка Владимир Петков. На сцената ще бъдат партньорите Йорданка Стефанова, Росица Александрова, Полин Лалова и Тодор Беров. Стоянка Мутафова ще отбележи рождения си ден на най-обичаните от нея сцени в България.

Именитата актриса ще замине за Шумен, където на 5 февруари от 19 ч. ще играе 800-тното юбилейно представление на спектакъла “Госпожа стихийно бедствие” на сцената на Младежкия дом, съобщи БТА. В комедията по Алдо Николай участват още Адриана Андреева и Николай Атанасов-Шуши. Действието на пиесата се развива в къща в Италия, където живеят майка, дъщеря и техен приятел. Героинята на Стоянка Мутафова е 90-годишна жена, която танцува степ, чарлстон, сиртаки, валс, командва цялата къща и най-вече дъщеря си Елза, останала стара мома заради нея.

кратки

Концерт в Музикалната академия

Камерен концерт на Гърма Ифрашеуа (Етиопия) - пиано, възпитаник на Националната музикална академия “Панчо Владигеров”, клас на проф. д-р Атанас Куртев, и клавирен квинтет в състав Ивайло Данаилов - цигулка, Валентин Тошев - виола, Любомир Ников - виолончело, Михаил Живков - кларинет, Гърма Ифрашеуа - пиано, ще се състои в зала НМА, бул. “Евлоги и Христо Георгиеви” 94, на 28 януари от 18 ч. В програмата - етиопски фолклорни теми в класически стил от Гърма Ифрашеуа. Концертът е с наслов “С благодарност към НМА “Проф. Панчо Владигеров” и Република България”.

„Дивото зове” Милица Гладнишка

Милица Гладнишка - с нейния страховито страхотен глас и най-яките джаз стандарти на века - ще ни завладее отново в съботната вечер на 25 януари в 22.30 ч. в “Студио 5”. Входът е 12 лв. В компанията на пианиста и композитор Васил Спасов, Митко Шанов (бас) и Атанас Попов (барабани), Милица не само ще ни пее - тя ще споделя! Ще споделя, не какво да е и откъде да е, а страници от дневника си - любовни писма, рецепти, сърдечни излияния... Милица е жизнерадостна, лъчезарна и пълна с добра енергия. Сцената винаги става по-усмихната, когато тя се качи на нея. Тя се е превърнала в музикален синоним на радостта от живота и без съмнение ще ни зареди с много емоции.

Най-красивите фотографии от конкурса „Невероятната Беласица”

Изложба с фотографии от планината Беласица ще бъде открита на 27 януари от 10.30 ч. в сградата на Дирекцията на Природен парк “Беласица” в с. Коларово, съобщиха от Българска фондация “Биоразнообразие”. Фотоизложбата “Невероятната Беласица” съдържа 45 творби от планината и околностите ѝ, които са правени в три държави - България, Гърция и Македония. Снимките са избрани сред участвалите във фотоконкурс през септември и октомври 2013 г., съобщи БТА.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Около 200 акробати от повече от 10 страни и региони по света се представят на открития в Монте Карло 38-и международен фестивал на цирковото изкуство

Фернандо Ервас рисува „Пепел от стих”

Известният испански художник представя 40 творби и участва в общ проект с фотографката Нина Николова

Снимка Цветомир МИРЧЕВ

Веселин Симов, мениджър “Маркетинг и продажби” на Рока България, посланикът на Испания Хосе Луис Тапиа, Фернандо Ервас и Нина Николова (от ляво на дясно)

Изложбата “Пепел от стих” на известния испански художник Фернандо Ервас може да се види до 15 февруари в изложбената зала на Рока, Експо Баня София, на бул. “Мария Луиза” 16. Популярният в Европа и Америка с провокативните си произведения артист от Мадрид представя за първи път над 40 творби живопис и скулптура, както и видеоинсталация, съвместен проект с фотографката Нина Николова.

Всяка от творбите на автора носи въздействащ емоционален заряд, допълван от специфичния колорит на боите, които сам приготвя, и най-неочакваните художествени материали. Произведения на Ервас се намират в известни културни институции и големи частни колекции по света. За известно време живее и работи в Ню Йорк, а сега колоритният испанец избира да живее в България. Експериментът е негов творчески и жизнен принцип, който показва и в изложбата “Пепел от стих”.

Това е мултидисциплинарна изложба, в която художникът изследва границите между различните езици и сложните взаимоотношения между тях чрез живопис, скулптура, фотография и видео. Авторът установява диалог между тях въпреки различията. За този диалог Фернандо Ервас намира допълнително вдъхновение и в луксозното пространство на Експо Баня София.

Творбите му са вдъхновени от поезията. Ервас търси приликите между българските и испанските поети и разглежда човешката природа през фокуса на рационалното и ирационалното, къде са границите и какво се случва отвъд тях. С философска естетика художникът предизвиква зрителя и се опитва да разгадае сложната човешка природа в перспективата на еволюцията.

В изложбата е включена и видеоинсталацията “Къщата, която никога не е виждала море” - съвместен проект с фотографката Нина Николова. Автор на музиката е Марвин Фрейтаз. Включени са над 200 портрета на млада жена от ромски произход, които Николова прави в период от девет години. Тя показва вътрешната вселена на Мария от покрайнините на Пловдив, от детството ѝ до раждането на нейното първо дете. Екранният разказ се допълва от скулптурите на Фернандо Ервас - метафори. Изложбата се организира със съдействието на посолството на Испания в България.

БНР издава собствено списание

В навечерието на 79-ата си годишнина Българското национално радио вече има собствено списание. Издател на “ZOOM BULGARIA” е Радио България - БНР. Списанието, чийто пилотен брой ще се появи в края на януари, ще бъде пълноцветно месечно издание на английски език във формат 32 страници, научи ДУМА от Иван Върбанов.

“Броевете на ZOOM BULGARIA ще се разпространяват в големите хотели и основните туристически комплекси, както и на летищата (София, Пловдив, Варна, Бургас), посочи Антоанета Ковачка, главен редактор на Радио България. Списанието е насочено към англоговорящите гости и туристи в страната ни, на които ще бъде предложена разнообразна информация и новини. Ще бъдат публикувани излъчените материали в звуковите файлове на световната интернет програма на обществената медия - Радио България. Имаме амбицията да изработваме броеве на различни езици и да правим специални броеве, когато по света предстои да се случат значими събития и форуми с международен отзвук, обобщава Антоанета Ковачка.

През 1936 г. от България към света започват първите пробни излъчвания на радиопрограми. Опитите са сполучливи и откриват пътя към предаванията за чужбина на тогавашното Радио София. “Това радио изглеждаше невероятно - споделя приживе Петър Увалиев, който работи в предаванията на италиански език. - То се роди, за да ни убеди, че е на пъпа на простора и границите отпадаха, защото гласовете ни излитаха. Ние бяхме млади момчета, може би не съвсем домъртени пилета, но ние говорехме някому отвъд. Докато светът тогава упорито се делеше на врагове, радиовълните прескачаха рововете на омразата...”

Днес Радио България (програмите на чужди езици на БНР) продължава своята мисия да бъде мост към света - на български, английски, руски, немски, испански, френски, турски, сръбски, гръцки, албански, арабски. На адрес http://bnr.bg/radiobulgaria то информира за актуалните събития и тенденции в икономиката и политиката, представя съвременното ни битие, разказва за историята, културата и традициите на страната ни.

Към новосформирания обществен съвет на БНР - акад. Светлин Русев, проф. Михаил Константинов, проф. д-р Николай Петров, Минчо Коралски, Иван Лечев, Копринка Червенкова и Кирил Домусчиев, се присъединиха още двама членове: Минчо Коралски и проф. д-р Николай Петров.

БНР ще отбележи своя 79-и рожден ден на 25 януари, като навръх празника традиционно ще бъдат връчени годишните награди “Сирак Скитник”. За първи път ще бъдат излъчени и победители в конкурса “№1 на програма...”, предложени от колегията и определени със слушателски вот.

Брадли Купър ще представи в Москва „Американска схема”

Христо СЪБЕВ, Москва

Американският актьор Брадли Купър ще пристигне в Москва в началото на февруари, за да представи филма “Американска схема” - режисьор и сценарист Дейвид О. Ръсел. Гилдията на киноактьорите в САЩ определи актьорския състав във филма за най-добър през 2013 г. Филмът с участието и на Алесандро Нивола, Майкъл Пеня, Крисчън Бейл, Дженифър Лорънс, Джеръми Рънър, Робърт де Ниро получи три “Златни глобуса” и е номиниран за “Оскар” в 10 категории. Криминалната трагикомедия е заснета по реалната операция на ФБР по борба с корупцията през 70-те и 80-те години на миналия век. Филмът разказва за измамника Мел Уайнбърг, който е заловен от агента на ФБР Джими Бойл и по-късно убеден да сътрудничи на Бюрото в разплитането на случай, свързан с корупционни схеми в Конгреса на Съединените щати. Брадли Купър, който на 5 януари навърши 39 години, с успех участва във филми от различни жанрове - от драма до комедия. Два пъти е номиниран за “Оскар”. Снима се в “Отмъстителите”, “Високо напрежение”, “Последният ергенски запой”, “Наръчник на оптимиста”, “Ню Йорк, обичам те” и много др.

КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЯ „БИНЬО ИВАНОВ” ЗА ОСМИ ПЪТ

Николая ИВАНОВА

Осмото издание на Националния литературен конкурс за поезия “Биньо Иванов” - Кюстендил 2014, ще се проведе в града на Майстора. В него могат да участват автори от цялата страна. Творбите (до три непубликувани стихотворения, в четири екземпляра) трябва да бъдат изпратени най-късно до 21 април на адрес: 2500 Кюстендил, ул. “Отец Паисий” 11, читалище “Братство 1869” (за литературния конкурс) или на електронна поща: chitalishte@bratstvokn.org. Целта на конкурса е да продължи ярката литературна традиция на Кюстендил, за чието обогатяване и развитие има безспорен принос творчеството на Биньо Иванов - поетът, свързал трайно съдбата си с този град.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

25 ГОДИНИ от смъртта на нашата скъпа съпруга, майка, баба и прабаба

ЗЛАТКА ЖЕЛЕВА МОНЕВА

За един достойно изживян живот, за едно добро сърце забрава няма.

Нека всички, които я познаваха и уважаваха, си спомнят за достойния и честен човек!

От семейството

www.duma.bg

ГОТВЕНЕТО ПОВДИГА САМОЧУВСТВИЕТО НИ

Кубрат Пулев избран за „Мъж на годината 2013“

Григор Димитров се класира на второ място в конкурса с 24,8%, а патриарх Неофит остана на трета позиция с 11,8% от гласовете

Професионалният боксьор триумфира в класацията на Дарик радио и стана “Мъж на годината 2013”. Кубрат Пулев получи званието, след като запази статута си на непобедим с 19 спечелени мача. Спортистът успя на два пъти да защити Интерконтиненталната си титла на IBF и пояса на Европейския боксов съюз с победи над Тони Томпсън и Джоуи Ейбъл, но и да спечели правото да бъде претендент за световната титла в тежка категория на Владимир Кличко.

От трети опит родолюбецът Кубрат Пулев успя да стигне до първото място в реномираната класация на Дарик радио, след като през 2011-а остана на четвърта позиция, а през 2012-а също бе част от Топ 3. Пулев събра този път 63,4% вот.

“Радвам се и съм благодарен, че моят труд през 2013 г. беше оценен от българите. Григор Димитров и патриарх Неофит също заслужаваха да получат отличието, уважавам ги много”, коментира минути след като бе обявен за номер 1 Кубрат Пулев в празничната програма по случай 21-вия рожден ден на Дарик радио.

Кобрата продължава в Германия своята подготовка за предстоящите му мачове на професионалния ринг. Заради ангажираността му в чужбина организаторите решиха да отложат официалната церемония по награждаване на “Мъж на годината 2013” за по-късно.

На второ място в подреждането остана Григор Димитров. Първата ракета на България събра 24,8% от вота. Гласуването приключи на 10 януари - дни преди хасковлията да започне да пише славни страници в историята на българския тенис на Откритото първенство на Австралия.

Негово Светейшество Неофит - патриарх български и митрополит софийски, бе първоначалният водач в гласуването. Но на финала остана на трета позиция с 11,8% от гласовете.

Вотът за “Мъж на годината 2013” продължи от 18 декември м.г. до 10 януари на интернет адрес manoftheyear.bg. Първите дни бе регистриран огромен интерес от средно по 66 гласа на час. А общият брой включили се в допитването на възраст от 16 до 79 години изкачиха това издание на конкурса до първо място по активност от последните години.

Над 33% от гласовете бяха регистрирани от София. Три пъти имаше размяна на водачеството, но последните седмици победителят взе сериозен аванс пред другите двама претенденти. Почти равен брой гласове бяха получени от мъже и жени, но дамите запазиха съвсем леко предимство. За пета година в историята на конкурса (от 1990-а) политик не намери място в Топ 3.

Дарик радио за шести пореден път организира “Мъж на годината”. 19-членната Академия на медията, председателствана от изпълнителния директор на Дарик Радосвет Радев, направи своите номинации за най-отличилите се представители на силния пол през годината. Общо 47 български мъже намериха място в личните класации, като най-голям вот получи Григор Димитров, следван от патриарх Неофит и Кубрат Пулев.

Вицц

- Хайде с нас. Купонът ще е як!

- Аааа, не! Последния път така се натряскаХ, че съм припаднал. По някое време съм се надигнал и съм почнал да танцувам на масата...

- Е, случва се...

- Да, ама патологът се оказа със слабо сърце...

АДЕЛА ПЕЕВА,
кинорежисьор-документалист
ВЛАДИМИР МОСКОВ,
кмет на община Гоце Делчев,
член на НС на БСП
ГЕОРГИ ГОЛЕМАНСКИ,
кмет на община Сливо поле
ДАРИН ДИМИТРОВ,
народен представител
ДЕНИС РИЗОВ,
музикант, продуцент, тв водещ
ЙОРДАН ЕФТИМОВ, поет,
литературен критик и преподавател
СТОЯН ХАНЗЪРОВ,
учредител на клуба
„Приятели на ДУМА” в Гълъбово
ФЕРИХАН АХМЕДОВА,
народен представител
ХУБЕН ЧЕРКЕЛОВ, художник

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

23

Св. свещеномъченик Климент Анкирски епископ и св. мъченик Агатангел († 312). Св. Павлин Милостиви, епископ Нолански († 431).

Св. Климент се родил в гр. Анкира (днешната турска столица Анкара). Своя бърз възход във вярата, благочестието и изповедническото мъжество той дължал на блажената си майка Ефросиния. Чистият живот на Климент събудил общото уважение към него и затова рано приел свещенство. Едва достигнал 20 години, бил избран за Анкирски епископ. С успех разпространявал християнството и укрепвал всички в евангелските добродетели. Но по време на гоненията бил изтезаван жестоко за вярата си. В продължение на два месеца всеки ден нанасяли по лицето и главата на удивителния мъченик 150 удара с чепата тояга. Самите мъчители били слисани от неговото непоколебимо търпение. Той понесъл изтезанията на 11 мъчители от започването на гонението до мъченическата си смърт.

Психиатърка стана „Мисис баба 2014”

47-годишната психиатърка Цветеслава Гълъбова бе избрана за “Мисис баба 2014”. Освен че има внук, красивата дама над две десетилетия работи по специалността си. А от 5 лета е и директор на психиатричната болница “Св. Иван Рилски”.

“Баба е титла, която всяка жена трябва да носи с достойнство, защото нашите внуци имат нужда от нас и нашите съвети, които не искат да приемат. Но ние сме тук, за да ги подкрепяме и да не забравяме, че нашата работа е да сме до и зад тях в трудните моменти”, сподели Цветеслава Гълъбова при представянето си в конкурса.

Десетте участнички на финала на “Мисис баба” показаха и своите разнородни таланти - от фотография до танци и рецитиране на стихотворения. Професиите им също бяха разнородни, като сред тях имаше управител на хотел, видеооператор и брокер на недвижими имоти, а на конкурса присъстваха и предишни носителки на короната.

Освен българската надпревара, галавечерта събра и участничките в единствения международен конкурс “Grandma Universe. А наградата отиде при 44-годишната Синтия Онг от Малайзия.

“Най-младата участничка в състезанието бе на 46 години, а най-възрастната - на около 60. Но човек е на толкова, на колкото се чувства. А най-важното е бабата да има приоритети и да обича живота”, категорична бе Меги Савова - организаторка и собственичка на конкурса.

Уорън Бъфет се обзаложи на $1 млрд.

Един от най-богатите американци - Уорън Бъфет, си позволи да заложи 1 млрд. долара. Но е много вероятно да си върне сумата с печалба. Милиардерът предложи на ентусиастите облог - кой ще познае точната класация на финалните фази на Университетския баскетболен шампионат. Парите ще бъдат изплатени на залагащия, който успешно, без нито една грешка, познае финалните фази на турнира. Задачата никак не е лесна, тъй като шампионатът с директни елиминации включва не по-малко от 64 отбора и изненадите в резултатите от мачовете не са рядкост. Финалният турнир ще се проведе тази година от 18 март до 7 април. Конкурсът за точната прогноза е отворен за първите регистрирали се 10 милиона участници. Евентуалният победител може да избира дали да раздели джакпота на 40 годишни вноски по 25 млн. долара всяка, или да го вземе наведнъж, което след данъците ще бъде “само” $500 млн. Джефри Берген, професор по математика в чикагски университет, опитва да охлади оптимистите. Ученият разкри, че е много вероятно да няма победител. Шансовете да се познаят печелившите от всички мачове са 1:9 трилиона (цифра с 18 нули).

Близнаците на Лео с дебют в тв ефира

Предиобедното шоу на TV7 “Усещане за жена” вече има най-малките звезди в родния ефир - близнаците Николо и Матия. Тримесечните синове на любимия готвач Лео и красивата му италианска половинка Лучия ще имат своя собствена рубрика в предаването всеки четвъртък.

Репортерката Албена Танева ще се включва в предпоследния ден от работната седмица, между 11 и 11,30 ч., от дома на най-известното италианско семейство у нас. Заедно с мама Лучия и с непостоянното присъствие на известния си татко Лео, Николо и Матия ще “разказват” как растат близнаци още преди да са проговорили. Рубриката ще проследи отглеждането на двамата юнаци отблизо, за да даде най-ценните съвети от първа ръка на зрителите. Наоколо ще се навърта и вярната им бавачка, която от време на време ще привнася български привкус в гледането на децата.

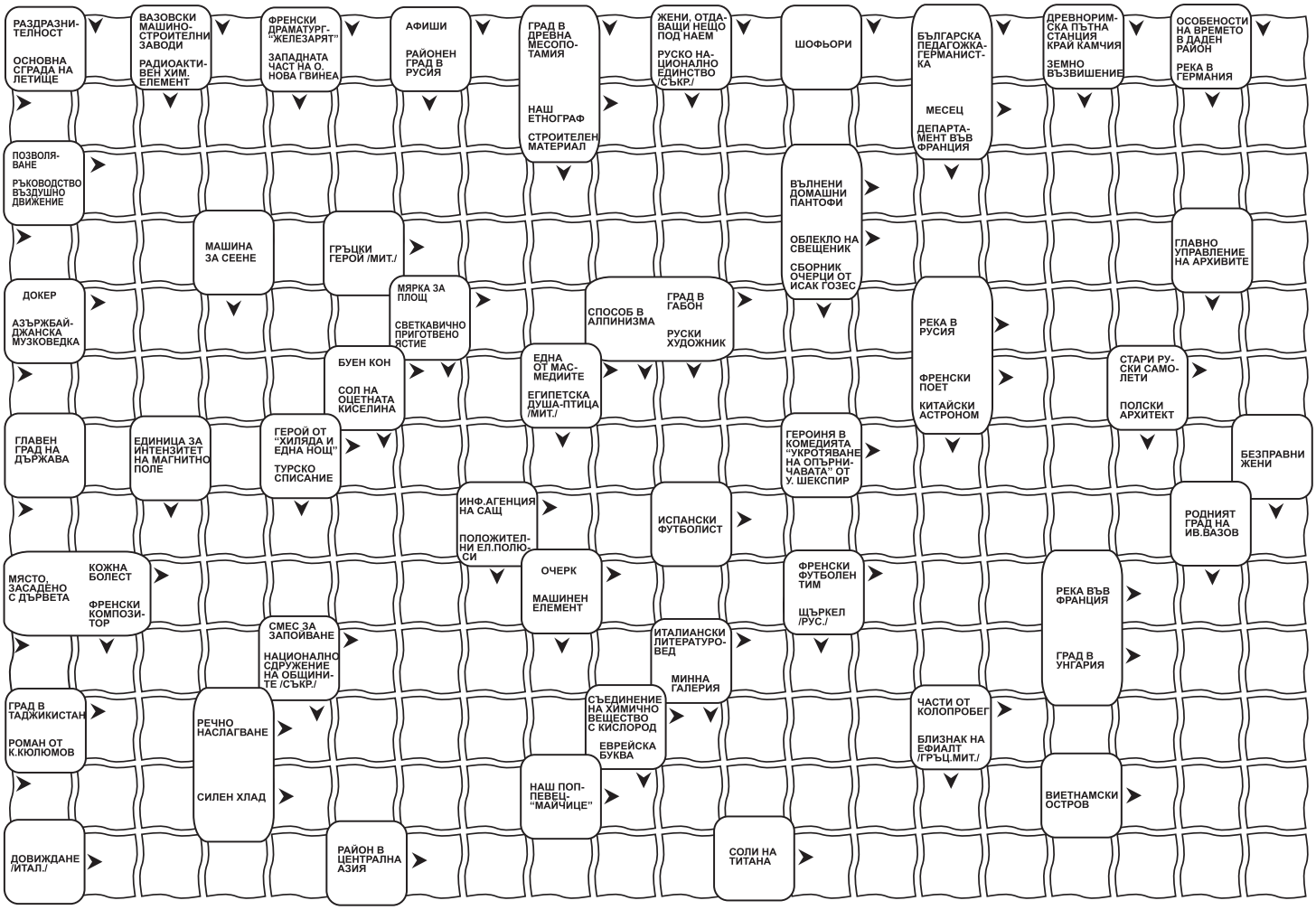
Още в първото издание на бебешката рубрика зрителите ще разберат как Лео и Лучия са заченали близнаци по естествен път след двегодишни опити да имат дете. Гордата майка ще сподели как е преминала бременността ѝ, колко килограма е качила с двамата юнаци Николо и Матия, какви капризи за храна е проявявала и как са се родили.

На живо Лучия ще покаже каква система за ред е изградила в гледането на момчетата и как се хранят двама мъника едновременно. Италианката ще даде ценни съвети на всички бъдещи и настоящи майки за първите месеци от отглеждането на близнаци.

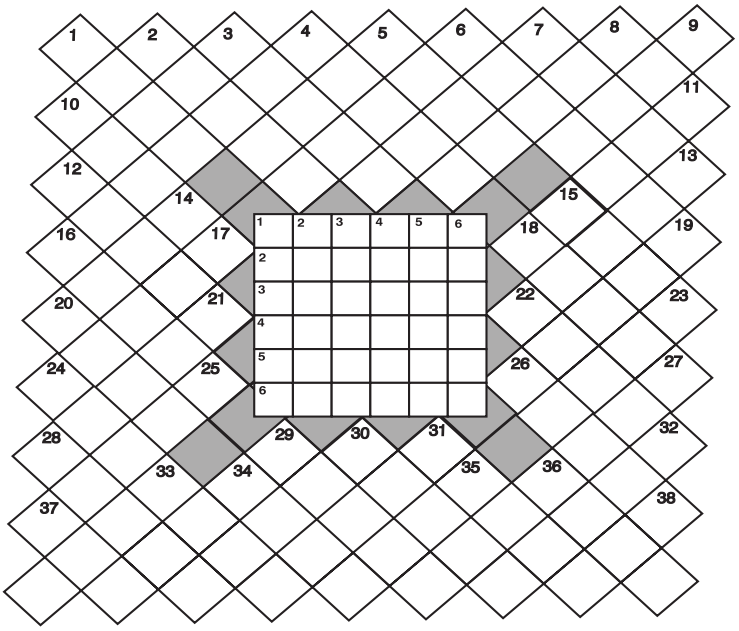
Дебютът на най-малките звезди в родния ефир - близнаците Николо и Матия, ще е днес, 23 януари, в 11 ч., в предаването “Усещане за жена” само по TV7.

СКАНДИ

РЕЧНИК: Аша, Ащ, Ерите, И Син, Кносала, Конен, Оем, Оерщед, "Яне".

КОМБИНАТ

НАДЯСНО: 1. Внезапна атака. 2. Река в Европа. 3. Ручей. 4. Неудачник. 5. Наш вестник. 6. Вид морска риба /мн.ч./. 7. Цветя с бели цветове. 8. Долчина. 10. Препинателен знак. 12. Български икономист. 15. Английски военачалник. 16. Изявен финландски биатлонист. 18. Еврейски език. 20. Дъгообразна извивка. 22. Връх в Япония. 24. Български филм. 26. Индонезийски остров. 28. Морски раци. 29. Вицепрезидент на България /2002-2012/. 30. Старогръцко горско полубожество. 31. Село край Ловеч. 34. Прочута немска фигуристка. 36. Шеф на БНТ /1992-1993/. 37. Дъски за пързаляне.

НАЛЯВО: 2. Договор за Европейския съюз /съкр./. 3. Домашна птица. 4. Големи южноамерикански птици. 5. Точно календарно време. 6. Селище в Полша. 7. Част от скала. 8. Телесен орган. 9. Войсково подразделение. 11. Растения в джунгла. 13. Село във Видинско. 14. Вид спорт. 17. Един от САЩ. 19. Пакистански историк. 21. Ковък метал. 23. Марка хидроизолационни продукти. 25. Канадски роквепевец. 27. Жител на Татарстан в Русия. 29. Мерки за дължина. 30. Мюсюлмански дворци. 31. Помещение за коли. 32. Полепнали сажди. 33. Герой в романа „Село Борово" от Крум Велков. 35. Възпаление на ухото. 38. Шахматна фигура.

МАГИЧЕСКИ КВАДРАТ
ВОДОРАВНО И ОТВЕСНО: 1. Опитен футболист в ЦСКА. 2. Поема от П.Вергилий. 3. Специфична дума в дадена област на познанието. 4. Крупна британска търговска компания. 5. Лице, извършващо одит. 6. Град в Боливия.

РЕЧНИК: Ванари, Икрам, Mamak, Hokc, Oakan, "Римота".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: БАНКЕРКИ - БРОДОВЕ - БУА - ИНА - КВОТИ - БОИ - ЯТА - АТ - ОВЧАРЧЕТА - ТЕСТО - ДЕТОНАТОР - СТОРНО - КЛЕ - ЕРИ - НЕОН - УРА! - КРАС - ЛАК - ОМИР - АЛИФА - ОВЦА - ОРАЧ - АВАЛ - ЕЛЕНИУМ - СКАКАЛЕЦ - АСТИ - АЛТ - АВЕРИН - ИНАУЕР - СИНАПОВО - КОРИМ - ИРИТ - ВАВ - ГАЛИМАТИИ - ОПЕРА.

ОТВЕСНО: НАБУКО- ЕСЕ - ЛУКАНКА - НРАВИ - СТОКИ - АЛАОЛ - ОКО - АТОН - ФАКТУРИ - ЕДИТ - ТОР - ЛАВА - ЕИМ - ИРОНИЯ- НУА - АЛАРМА - КВА - ТОДОР КОЛЕВ - НИЕ - ПАВЕ - ЦЕСИИ - ЧТК - ОЦЕ - РИРИ - ПАОЛО МАЛДИНИ - РНЕ - НАТО - АЧА - КРОНА - ЕТЕР - РИСКОВЕ - СТОРА - АУТ - ВАР - АРИС - ЧМИХОВА.

5	9	2	6	4	7	1	8	3
3	8	6	1	9	5	4	7	2
7	1	4	3	8	2	5	6	9
1	4	8	7	2	3	6	9	5
9	3	5	4	6	8	2	1	7
6	2	7	5	1	9	8	3	4
4	5	1	9	3	6	7	2	8
8	6	3	2	7	4	9	5	1
2	7	9	8	5	1	3	4	6

9	5	7	3	4	6	1	8	2
2	4	6	1	8	7	9	3	5
8	1	3	2	9	5	4	7	6
1	6	9	5	3	2	7	4	8
5	3	4	8	7	1	6	2	9
7	8	2	9	6	4	3	5	1
3	9	1	7	2	8	5	6	4
4	7	8	6	9	5	2	1	3
6	2	5	4	1	3	8	9	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

КАРЛСЕН ДАВА УРОЦИ НА БОСА НА ФЕЙСБУК

От американските бургери ми става лошо, призна световният шампион

Докато се готви за поредния супертурнир, световният №1 Магнус Карлсен вече мисли с шампионски размах и прекара една седмица в Силиконовата долина в САЩ, участвайки в различни прояви, насърчаващи развитието на шахмата в Калифорния. На първо място сред тях беше срещата му с един от петимата основатели, а сега президент и изпълнителен директор на най-значимата социална мрежа фейсбук - Марк Зукърбърг. Компютърният гений, чието състояние към септември 2013 г., се изчисляваше на 19 милиарда долара, получи първия си урок по древната игра от нейния най-известен представител в момента. От своя страна световният шампион изрази учудването си от способността на своя ученик да се учи бързо и това накара медиите отвъд океана да гадаят дали чернобялата дъска няма да е следващото предизвикателство пред Зукърбърг. Едно от нещата, с които е известен програмистът, е, че всяка година си поставя ново предизвикателство. Така през 2009 г. той обеща да ходи на работа винаги с вратоврътка, за да покаже, че се отнася изключително сериозно към разрастването на фейсбук. Година по-късно реши да

учи една от разновидностите на китайския език - мандарин, като за целта нае говорещи наречието офис служители. Дали Зукърбърг не е решил да посвети 2014 г. на шахматното си израстване при това с помощта на най-квалифицирания ментор предстои да разберем.

След срещата си с компютърния гений Карлсен изнесе реч пред селектирана публика от няколко стотици инженери, предприемачи и други специалисти в областта на високите технологии. Някои от изявленията на 23-годишния норвежец предизвикаха и смут, и усмивки у слушателите:

"По-рано днес изядох един бургер. Почувствах се ужасно. Ако трябва да играя сериозна партия шах довечера, ще се представя много зле."

"Родителите ми проглушиха ушите с настояването да се запиша в университет след гимназията. Възнамерявах да ги послушам, но междувременно започнах да изкарвам добри пари от шаха и се отказах от ученето".

"Според мен шахматната игра никога няма да бъде разгадана докрай от компютрите. Въпреки че вече има бази данни за всички възможни ходове в позиции с шест фигури на дъската, аз не вярвам, че до края на живота ми седемфигурните позиции ще бъдат проанализирани докрай от компютрите."

Натоварената задокеанска програма на Карлсен продължи с не по-малко значимо събитие - той стана почетен председател на нетърговското обединение на група спонсори, влагащи средства за развитието и разпространението на шахмата в американските училища. Целта на проекта, на стойност 5 милиона долара, е чрез внедряването на учебни интерактивни програми да се повишат критическите и творческите способности на мисленето на американските ученици. Според разработчиците на учебния план, който ще обхване учениците от 2-3 клас, той ще допринесе за създаването на навици с дългогодишна ефективност. До 2017 г. близо половин милион ученици ще са преминали програмата, наречена "Първи ход".

Каспаров на предизборна обиколка във Вайк ан Зее

Гари Каспаров ще бъде почетен гост на фестивала във Вайк ан Зее в събота, когато участниците в супертурнира ще играят партиите си от предпоследния X кръг. Тринадесетият световен шампион е играл 3 пъти в този турнир (1999-2001) и трите пъти го е печелил. При сегашната си визита той ще наблегне най-вече на кампанията си за президент на ФИДЕ, като ще раздаде автографи върху свои книги и ще участва в няколко пресконференции.

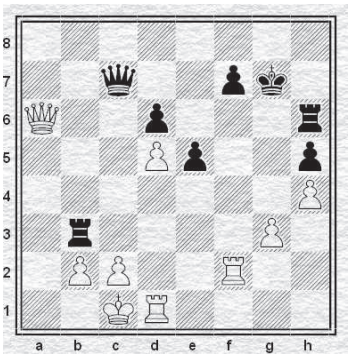
VIII кръг на "А"-турнира се получи изключително борбен, като само една от шестте срещи завърши наравно. Лидерът Левон Аронян (Арм) направи класическо реми с един от най-близките

си преследвачи - Аниш Гири (Хол). В останалите двубои Пентала Харикришна (Инд) победи Хикару Накамура (САЩ), Лениер Домингес (Куба) - Уесли Со (Фил), Фабиано Каруана (Ит) - Рихард Рапорт (Унг), Лойк Ван Вели (Хол) - Аркадий Найдич (Гер) и Сергей Карякин (Рес) - Борис Гелфанд (изр).

"Въпреки че много искам да спечеля турнира, не мога да разчитам на дебютната си подготовка, тъй като съм принуден да крия домашните си заготовки и да ги пазя за турнира на претендентите", коментира заемащият второто място във временното подреждане Сергей Карякин. Руският гросмайстор не бе очарован от наближаването на поредната почивка между кръговете: "Още един почивен ден - още 5 часа работа", с измъчена усмивка се оттегли той след партията си.

Класиране след VIII кръг: 1. Аронян 6 2. Карякин 5,5 3. Гири, Домингеш, Каруана по 5 6. Ван Вели, Со, Харикришна по 4 9. Накамура, Рапорт по 3 11. Гелфанд 2 12. Найдич 1,5.

КАРЯКИН - ГЕЛФАНД

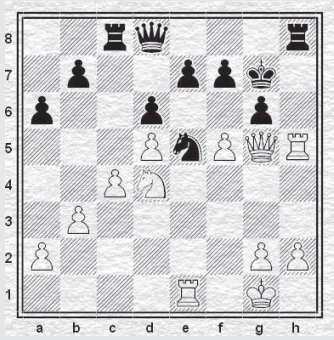
28.Дc6 Да7 29.Тf7+ Дf7 30.cb3 Тg6 31.b4 Дf3 32.Дc3 Дf2 33.Тd3 Тf6 34.Цb1 Дg1+ 35.Ца2 Да7+ 36.Цb3 Тf1 37.Тf3 Та1 38.Дe3 Дe3+ 39.Тe3 Цg6 40.b5 Та8 41.Цb4 Тb8 42.Тf3 e4 43.Тf1 e3 44.Цc4 Тc8+ 45.Цd3 Тc5 46.b4 Тd5+ 47.Це3 Тb5 48.Тf4 d5 49.Цd3 Тb7 50.Цc2 Тb8 51.Цc3 Тb7 52.Тf8 Тc7+ 53.Цb3 Тd7 54.b5 d4 55.Цc2 d3+ 56.Цd2 Тd5 57.Тg8+ Цh6 58.Тg5 Тd4 59.Тc5 Цg6 60.b6 1:0

През вчерашния почивен ден участниците пътуваха до Айндховен, където днес ще се проведе IX кръг. Централната партия в него е Аронян - Карякин, а останалите двойки са: Рапорт - Гири, Накамура - Каруана, Найдич - Харикришна, Со - Ван Вели, Гелфанд - Домингеш.

В "Б"-турнира, където почивните дни са по-малко и вече са изиграни 9 кръга, начело е хърватинът Иван Шарич със 7 т., следван от Баадур Джобава (Груз) с 6,5 т., Анна Музичук (Слвн) и Ян Тиман (Хол) по 6 и др.

Задача

БЕЛИТЕ ДАВАТ МАТ В 5 ХОДА

Атаката на белите е изключително опасна, но ако не действат решително, те може да "изпуснат момента".

Отговор:

1.Лf6+ еf6 2.Кf5+ Цg8 3.Тh8+ Цh8 4.Дh6+ Цg8 5.Дg7х

кратки

Претендентите потвърдиха участието в Ханти-Мансийск

Веселин Топалов отново ще се бори за шампионската титла)

ФИДЕ съобщи, че всички гросмайстори, класирали се за турнира на претендентите, са потвърдили участието си. Така на 11 март в Ханти-Мансийск ще се съберат осминатa, които ще излъчат следващия претендент за световната корона: Вишванатан Ананд (бивш световен шампион), Владимир Крамник (победител от Световната купа 2013), Дмитрий Андрейкин (финалист от Световната купа 2013), Веселин Топалов (победител в Гран при веригата 2012-2013), Шахрияр Мамедяров (втори в Гран при веригата 2012-2013), Левон Аронян (най-висок среден рейтинг за 2012-2013 г.), Сергей Карякин (втори по среден рейтинг за 2012-2013 г.), и Пьотър Свидлер (домакинска номинация). Жребият ще бъде теглен на 13 февруари, а първият кръг е точно месец по-късно. Победителят ще получи правото да играе мач за световната титла с Магнус Карлсен.

Стартира веригата „Млад гросмайстор"

Стартираха турнирите за 2014 г. от шахматната верига за деца "Млад гросмайстор". Целта ѝ е популяризирането на шахматната игра сред учениците. Тя е част от мащабна програма "Надеждите на България". Наблюдаваният бум при младите шахматисти у нас през последните 3 години се дължи и благодарение на събитията от тази верига. Партньори по проекта на шахматен клуб "Веселин Топалов" (Варна) са още 4 клуба - СКШ "Плевен 21", ШК "Шумен", ШК "Пловдив" и ШК "Виктори" (Благоевград). Турнирите се провеждат в категориите до 8, 10, 12 и 16 години, като няма отделно класиране за момичетата и момчетата. След изиграването на петте ежемесечни турнира ще се излъчат 80 финалисти - по 16 от всеки център, които през април ще премерят отново сили на национално ниво в Трявна. Там ще се определят 4-те отбора на България за участие в XI международен фестивал "Надеждите на света" през лятото във Варна. Именно в морската ни столица се проведе и първият турнир за 2014 година, който събра и рекорден брой участници - 71, разпределени в 4-те възрастови категории. На 11 и 12 януари младите варненски шахматисти изпълниха двете просторни зали на шахматен клуб "Васил Топалов" за третия поред турнир от веригата. На 18 и 19 януари се играха турнирите в Плевен и Благоевград. На 25 и 26 януари предстоят турнирите в Пловдив.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 23 ЯНУАРИ 2014

Син талант на проби в Италия

Талантът от школата на Левски Божидар Краев ще премине 5-дневни проби в италианския Катания през следващата седмица, съобщи БТА. 16-годишният юношески национал на България ще пътува за Апенините в понеделник. Божидар Краев е един от най-силните футболисти в състава на юношите младша възраст на Левски от набор 1997 г. Нападателят често тренира и с мъжкия отбор на "сините".

Снимка БГНЕС

Котдивоарецът Жервиньо вкарва в 79-ата мин. за победата на Рома над Ювентус с 1:0 в 1/4-финал за Купата на Италия на "Стадио Олимпико" в Рим. На полуфинала Рома ще срещне победителя в мача Наполи - Лацио, игран снощи

Лудогорец върти 1:1 с Рубин в Белек

Иван Стоянов останал в България за разговор с Кирил Домусчиев

Двукратният шампион на България Лудогорец удържа престижно равенство 1:1 с двукратния първенец на Русия Рубин Казан в контрола в Белек, Турция. Спарингът бе част от подготовката и на двата съперника, като треньорите им пуснаха 2 различни състава през първото и през второто полувреме.

Стойчо Стоев започна с Владислав Стоянов, Йордан Минев, Козмин Моци, Георги Терзиев, Шоко, Ешпиньо, Абало, Светослав Дяков, Луму, Марселиньо и Кишада. След почивката се появиха: Иван Чворович, Христо Златински, Мантула, Бургзорг, Михаил Александров, Ернандес, Кайсара, Мисиджан, Безяк, Витиня и Димо Бакалов.

Участие в първия спаринг на Лудогорец в Турция не успяха да вземат контузените Александър Александров, Мишел Платини и Александър Барт.

Руският тим започна по-амбицирано, а в 16-ата мин. Марселиньо от пряк свободен удар стреля на сантиметри над вратата. В 25-ата минута Козмин Моци спаси своя отбор, като изби от голлинията удар на Еременко след бърза атака на руснаците.

На почивката Стойчо Стоев и Роман Билялетдинов пуснаха почти изцяло обновени състави, като за Лудогорец на терена остана само Моци. Руснаците оползотвориха едва втората си ситуация, като Азмоун изведе Мухамечшин (56) и той откри с удар от границата на наказателното поле. След още 6 мин. Коронов получи втори жълт картон, но заради приятелския характер на срещата Рубин остана с 11 души, като на неговото място влезе Нуров.

Лудогорец създаде няколко много добри положения за гол, но той падна едва в 89-ата мин. Тогава Ернандес изпълни фаул, защитата на Рубин изби топката, но тя бе върната в наказателното поле с шут на Кайсара, а Теро Мантула отблизо изравни за 1:1.

Това бе втората проверка на Лудогорец от началото на зимната подготовка. Преди лагера в Турция "орлите" победиха с 5:1 "орлетата" на Пирин в Благоевград. До края на подготовката в Белек Лудогорец ще играе още с румънския шампион Клуж, молдовския първенец Шериф Тираспол и с полския Гурник Забже.

СЛЕД МАЧА

„Днес видях, това което и очаквах. Стоим тежко на терена, но е нормално след тежките тренировки. Липсва скорост и бързина в играта ни. Тях ще ги търсим в Испания, където е следващият ни лагер. Все пак имаше и добри неща, ще се опитаме да изчистим грешките в тренировките. От време на време се получаваха и скоростни неща. Не ми хареса, че малко се подведохме по играта на Рубин през второто полувреме. Те играха малко затворено. Трябваше да движим топката малко по-бързо, а ние не успяхме. Позволихме на Рубин да ни отнемат топката и да създават добри атаки. Фланговата атака не е това, което ми се иска. Аз знам къде са проблемите. Нямаме нужната пъргавина за момента. Създаваме известен брой положения, но за момента не успяваме да вкараме. Най-много ми харесва, че Луму е изключително съвестен и попива много бързо. Все още не е свикнал със стила на отбора, както и ние с неговия. Лични си обаче, че е качествен състезател. Малко е по-различен от Мисиджан. Държил е по-здрав физически, търси силовите единоборства. Луму е малко по-различен. Едно са научени холандците - да пробиват по фланга и да атакуват. Рубин игра с трима защитници, нещо, което може да ни предложи и Лацио. В Испания ще имаме и такива тренировки. Барт можех и днес да го използвам, но не искахме да рискуваме. При Сашо Александров и Платини ще е нужно още време. Иван Стоянов не е с нас на лагера, тъй като собственикът на клуба искаше да доуточнят някои финансови неща. За момента те не са уточнени и затова не е с нас на лагера. Причината не е спортно-техническа", заяви треньорът на Лудогорец Стойчо Стоев.

Левски праща Гаджев в Украйна срещу 350 000 евро

Левски ще продаде Владимир Гаджев на украинския Севастопол за 350 000 евро. До края на седмицата халфът ще подпише за 2,5 години с клуба, който преди седмица назначи Ангел Червенков за старши треньор. $40 000 ще бъде месечната заплата на националния полузащитник. Тя ще нараства с всеки сезон и общо за срока на контракта той ще вземе над $1,2 млн. Гаджев очакваше трансфер в тим от Централна Европа, но понеже сделката се забавила, той е избрал да играе в елитния украински клуб. В момента Севастопол е на 12-о място и се бори за оставането в елита с 19 т. от 18 кръга. Гаджев, чийто контракт с Левски изтича в края на юни, изкара 6 години на "Герена". За това време той отбеляза 20 гола в 162 мача и спечели титлата в "А" група и Суперкупата на България през 2009 г. Роденият в Пазарджик на 18 юли 1987 г. халф е юноша на Левски, но бе продаден на гръцкия гранд Панатинайкос, където не записа нито 1 мач и после бе пращан под наем в Левадиакос и ОФИ Крит, преди да се завърне на "Герена". Националът е на лагер със "сините" в Созопол в момента и ще се присъедини към новия си отбор, който се подготвя в Анталия. Той става вторият основен играч, когото Левски успя да продаде през зимната пауза, след трансфера на 17-годишния Антонио Вутов в Удинезе.

Медведев обеща сигурност в Сочи

По време на подготовката за Олимпиадата в Сочи Русия отдели необходимото внимание на сигурността. Това заяви премиерът Дмитрий Медведев в интервю за телевизия Си Ен Ен, което беше излъчено снощи, съобщи ИТАР-ТАСС. "Колкото до заплахите, по време на обществени прояви заплахи има винаги и не само у нас", отбеляза той. "В страната ни те са от определено естество. Естествено сме го взели и го вземаме предвид при подготовката за олимпиадата". Според Медведев освен "обичайната полицейска мобилизация, Игрите ще бъдат наблюдавани от голям брой полицейски служители, а в необходими случаи ще бъдат включвани и други сили".

Олимпийските комитети на няколко държави съобщиха, че са получили писма, съдържащи терористична заплаха, преди Олимпиадата в Сочи, предадоха световните агенции. За такова писмо сигнализираха от олимпийската централа на Словения. "Комитетът получи писмо с терористична заплаха, написано на руски. Дадохме го за превод и го предадохме на полицията", заяви пред Ройтерс говорителят Бране Дмитрович. По-рано и олимпийският комитет на Унгария съобщи, че е получил заплашително писмо и че е научил за подобни писма и до други държави. Подобни писма са получили също олимпийските комитети на Италия и Германия. От олимпийския комитет на Швейцария коментираха, че подобни съобщения са нормални преди началото на Олимпийски игри, а от олимпийския комитет на Австрия казаха, че става дума за измама.

ШЕСТИ УСПЕХ НА ТИТИ ПАПАЗОВ В ББЛ

Левски обърна румънския Университатя Крайова с 84:73 (13:24, 21:18, 20:15, 30:16) в зала "Универсиада" в мач от 9-ия кръг на Балканската лига по баскетбол. Така тимът на Тити Папазов записа 6-и успех в надпреварата и излезе на второ място в класирането с равен брой точки с лидера Куманово 2009 (Македония). Силен мач за "сините", които играха в бели екипи, направи Николай Върбанов - 26 т. и 6 борби. Домакините стигнаха до успеха след силна последна четвърт, която спечелиха с 30:16 т. Гостите изиграха силна първа част, а в началото на втората водеха с 13 т. 26:13 и на почивката с 8 - 42:34. Баскетболистите на Левски постепенно намаляваха пасива си в третата част. В четвъртата те направиха серия от 21:9 и поведоха със 75:66 3 минути преди края, след което нямаха проблеми. Лайънъл Чалмърс добави 20 т. за Левски, а с 11 завърши Христо Захариев. За гостите ЛеВар Сийлс отбеляза 15 т., а с 13 т. и 7 асистенции се отличи Стен Сок.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Американецът Лайънъл Чалмърс пробива към коша на Университатя Крайова. Той отбеляза 20 т. за победата на Левски с 84:73 в мача от ББЛ

"Показахме много старание и себераздаване второто полувреме в защита. Това е мачът, в който Левски даде най-много", обяви Папазов.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ФИЛМ +
22.00 Атлетико - Атлетик
ПО НОВА СПОРТ
21.30 Арсенал - Фулъм (п)

кратки

Бивш славист вкарва в Бразилия

Бившият нападател на Славия - Диего Невеш де Жезус, премина в бразилския третодивизионен Форталеса, щата Сеара. През есента 27-годишният бразилец изигра 7 мача с екипа на "белите", но бе освободен и се върна в родината си заради семейни проблеми и повече не се завърна в България. Невеш де Жезус реализира първото си попадение с екипа на "лъвовете" от Форталеса. В мач от Кампеонато Сеаренсе нападателят вкара за победата на тима с 3:1 като гост срещу Итапипока.

ЦСКА пак шампион по хокей

ЦСКА разгроми НСА с 14:2 (6:1, 4:0, 4:1) в среща от II кръг на държавното първенство по хокей на лед. Този успех гарантира на "червените" шампионската титла. Те водят с 15 т., пред Славия 11, младежкия национален отбор 3 и НСА 1. По 3 гола за ЦСКА реализираха Матрин Бояджиев и Юрай Душичка, а 2 добави Иван Ходулов. Идният четвъртък е мача ЦСКА - Славия, но той е без значение за титлата.

И Котоошу падна от Хакухо

Калоян Махлянов-Котоошу загуби от "Йокодзуна" Хакухо в последната среща от 11-ия ден на турнира по сумо в Токио. "Секиваке" Котоошу загуби от монголския "Велик шампион", който го надхитри с хватката "уватенаге", като се измъкна от атакуващия го българин и го бутна в гръб. Котоошу има 6 победи и 5 загуби, а днес излиза срещу японския "озеки" Кисеносато. Даниел Иванов-Аоияма надви японеца Окиноуми с техниката "хикиотоши" и има пасив - 4 победи и 7 загуби, а днес ще се бори с друг японец Аминишики.

www.duma.bg

Лудогорец удържа 1:1 с Рубин в Белек

Стр. 31

Надал спря героя Гришо

Лидерът в световния тенис Рафаел Надал успокоява Григор Димитров, след като го победи с 3:6, 7:6 (3), 7:6 (7), 6:2 в драматичен 1/4-финал на Откритото първенство на Австралия

Снимка БГНЕС

Първата ни ракета напусна просълзен Мелбърн след загуба с 1:3 от №1 в света

Григор Димитров (№22 в света) не можа да прескочи 1/4-финалите на "Аустрелиън оупън". Първата ни ракета бе обърнат от световния №1 Рафаел Надал (Исп) с 6:3, 6:7 (3), 6:7 (7), 2:6. 22-годишният хасковлия се държа достойно в по-голямата част от мача, който продължи 3:37 часа. Гришо не успя да запише първа победа срещу именития испанец, след като доминираше в първия сет, но загуби следващите 2 след тайбрек. Особено драматично протече третият сет, в който българинът изпусна общо 3 сетбола, а после рухна психически. Това обаче е най-солидното представяне на Гришо, който записа български и лични рекорди в турнир от Големия шлем. До Мелбърн той не беше прескачал III кръг, а този път игра 1/4-финал. С брилянтното си представяне в Австралия Гришо си гарантира място в топ 20 на света, защото заслужи 360 т. и $240 000 от наградния фонд. Срещу носителя на 13 титли от Големия шлем българинът наниза 16 аса срещу само 3 на испанеца и пласира общо 54 печеливши удара срещу 42 на Надал. Лидерът в тениса обаче допусна 47 непредизвикани грешки срещу 61 на българина.

Мачът не мина и без скандал, след като Рафа се оплака на главния рефер Карлос Бернардес (Браз), че българската агитка му пречи. "Не ме уважават", каза Надал след 3-ия сет. На чист испански език Бернардес пък му отговори: "Не знам дали българите разбират английски или испански". Според в. "Ел Мундо Депортиво" привържениците са обиждали Рафа и са крещели в лицето му всеки път, когато той доближи ъгъла на корта. Срещу Надал Гришо пропусна да запише победа №100 в кариерата си на професионален тенисист. Той обаче спази традицията и отново взе сет на именития противник.

СЛЕД БИТКАТА

ГРИГОР ДИМИТРОВ:

"Чувствам се разбит. Трудно е да се загуби такъв мач, особено когато е първият ми 1/4-финал от Шлема. Не очаквах нищо по-малко от победата. Имах очаквания към себе си. Желанието ми не беше просто да изляза на корта и да играя. Разочарованието е огромно. Тенисът вече стана изключително физически и само най-силните продължават напред. Надал? Той е голям човек! Може би бях леко пренавит, а Рафа се оказа по-издръжлив физически и се справи по-добре от мен в четвъртия сет. Най-много съжалявам за втория сгрешен форхенд. Сигурен съм, че можех да постъпя по различен начин. Но по време на мача всичко се решава за части от секундата. Сега нямам търпение да се върна отново на корта и да се подготвям за още такива мачове. Да, много съм разочарован, няма защо да лъжа за това. Рафа игра страхотно. Физическата му подготовка се оказа решаваща в края. Имам чувството, че последните 2 седмици, макар да не показах най-добрия си тенис, направих прогрес. Всъщност работата, която свърших последните няколко месеца, има ефект. За мен достигането до този 1/4-финал е огромно постижение. Целта не беше просто да играя, а да го правя добре. Целта ми си остава същата - 1/4-финали, 1/2-финали и финали на големите турнири. Пророних няколко сълзи, но е нормално. Трябва да боли и наистина е така - боли ме."

РАФАЕЛ НАДАЛ:

"Доста се поизмъчих на корта. Имах голям късмет в 3-ия сет, особено при единия сетбол, когато той пропусна много лесна топка. След това при сетбола за мен той отново прати топката малко в аут. Димитров има всичко, за да бъде голям шампион. Неговата игра като стил има много прилики с Роджър Федерер. Ако продължи така, е нормално е да се изкачи много нагоре", призна Надал.

В Испания възхваляват Димитров

В Испания не спестиха похвали за Гришо, който бе близо до чудото в Мелбърн, но все пак не можа да отстрани Рафа Надал. Медиите го оприличиха на палач, опитал се да "обеси" световния №1.

"След 3:37 часа драма и страдание гръмогласните българи млъкнаха на "Род Лейвър". Годините ще минават и някъде в България или в Америка, със или без своята приятелка Мария Шарапова, друг българин - Григор Димитров, "Бейби Федерер", ще си спомня това място и ще се чуди къде е скрито сърцето на Рафаел Надал Парера. Димитров се изправи срещу Надал, който беше с превързана ръка, контузен крак, но не и с ранено сърце. С чистото сърце, с инстинкт на хищник, като истински убиец, Надал избяга от бесилото на българския бунтовник", отбелязва в. "Ас".

"Григор Димитров напомня за най-добрите години на Роджър Федерер. Българинът се доближи до съвършенството в първия сет най-вече с изпълненията си от сервис", написа в. "Марка". Испанците обляха обилно с похвали героя си, който утре ще срещне намиращия се в невероятна форма Федерер в спор за място на финала.

"Ел Мудио Депортиво" пък набляга на поведението на българската агитка, която викаше за Гришо, на 15-хилядната "Род Лейвър Арена", но обиждала Рафа. Българските фенове крещели в лицето му всеки път, когато той доближи ъгъла на корта. Журналист твърди, че е чул как Надал казал на съдията Карлос Бернардес: "Те показват неуважение". Рефератът обаче му отвърнал на испански, че нищо не може да направи, защото не разбирал български и не знаел дали зрителите разбират испански или английски, допълва "АС".

След мача Надал обаче поздрави българските запалянковци и им благодари, че са създали такава атмосфера.

Федерер наказа и Мъри

Роджър Федерер (Швейц, №6) си уреди поредна среща с лидера в световния тенис Рафаел Надал, след като победи олимпийския шампион Анди Мъри (Шот, №4) с 6:3, 6:4, 6:7 (6), 6:3 в Мелбърн. 32-годишният швейцарец можеше да стигне и до чиста победа, след като в 3-ия сет поведе с 5:4 и сервираше за мача, но допусна първи пробив и позволи на Мъри да изравни. В тайбрека Федерер изпусна 2 мачбола и го загуби, но веднага се реваншира. Великия швейцарец ще играе за 11-и пореден път на полуфинал на "Аустрелиън Оупън". Маестрото има 4 титли от Мелбърн (2004, 2006, 2007 и 2010). Срещу Надал носителят на рекордните 17 титли от Големия шлем ще се изправи за 33-ти път, като досега има само 10 победи. Мачът е утре от 10.30 ч. "Ако се върнем назад към най-добрите ми години, все още има какво да се желае. Все пак съм доволен от играта си в момента", каза Федерер. Другият 1/2-финал ще противопостави Томаш Бердих (Чех, №7) и шурея на Федерер - Станислас Вавринка (Швейц, №8).

И Азаренка отпадна в Мелбърн

Агниешка Радванска (Пол) отстрани миналогодишната шампионка от Откритото на Австралия Виктория Азаренка (Блрс, №2) с 6:1, 5:7, 6:0 в 1/4-финален двубой. За място на финала полякинята ще срещне Доминика Цибулкова (Слвк, №20), която отстрани поред Мария Шарапова (Рус) в 1/8-финалите и после Симона Халеп (Рум, №11).

79 години
Българско национално радио

Един път в годината е 25 януари
Един път в годината
РАДИОТО има Рожден ден

Годишни награди
"Сирак Скитник"

БНР БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

25 януари, 19 часа на живо в ефира на националните програми "Хоризонт" и "Христо Ботев", и на сайтовете на БНР и Радио Бинар

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
10.30 "Аустрелиън оупън"

ПО ЕВРОСПОРТ 2
СКИ
12.30 СК в Кицбюел (мъже, тренировка)
АВТОМОБИЛИЗЪМ
21.00 GT академия

Australian Open